

แผนพัฒนาการเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดน่าน
ระยะ 5 ปี
(พ.ศ. 2566-2570)
ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2568

Contact Us

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดน่าน

054-716419

E-mail :
paco_nan@opsmoac.go.th

คำนำ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อแสดงถึงทิศทางแนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศด้วย BCG Model พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี นโยบายรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัด จังหวัด และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงถึงเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา เป้าหมายแนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน และภาคีเครือข่าย ได้บูรณาการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยศึกษา วิเคราะห์ ทิศทาง และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน อย่างครบถ้วนและครอบคลุมทุกมิติ

ขอขอบคุณหน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายทั้งภาคเอกชน และประชาสังคม ที่ให้การสนับสนุนข้อมูล ข้อคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้จัดทำคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์ต่อการประสานการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและการวางแผนด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่านต่อไป

คณะทำงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร
และสหกรณ์ของจังหวัดน่าน
สิงหาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	บทนำ	๑ – ๒๔
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดน่าน	๒๕-๖๓
ส่วนที่ ๓	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน	๖๔-๖๗
ส่วนที่ ๔	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๖๘-๘๓
ส่วนที่ ๕	แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการ ด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดน่าน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๘๔-๙๒

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๗๒ (๔) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่นๆ และมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดิน หรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา ๗๕ (วรรค ๓) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชน และชุมชน

๐ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อน ให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาวเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรมั่นคง ภาคการเกษตร มั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๐ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญและสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการ ๕ ปี จะเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ /กิจกรรม ต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจของ BCG ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ ๒๐ ปี แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์และ ๑๕ นโยบายหลัก แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ แผนพัฒนาจังหวัดน่าน จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

○ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมาย การพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ๑) ด้านความมั่นคง
- ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๔) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๕) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนา ตามยุทธศาสตร์ชาติ

○ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็น ยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการ และเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้าน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติมีทั้งหมดจำนวน ๒๓ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่

- ๑) ความมั่นคง
- ๒) การเกษตร
- ๓) การท่องเที่ยว
- ๔) พลังทางสังคม
- ๕) เศรษฐกิจฐานราก
- ๖) เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- ๗) การเติบโตอย่างยั่งยืน
- ๘) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
- ๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- ๑๐) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
- ๑๑) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- ๑๒) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๑๓) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล
- ๑๔) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
- ๑๕) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิต ให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการผลิต

และการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วยจำนวน ๖ แผนย่อย ได้แก่

๑) แผนย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ที่หลากหลาย
- ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้ง การสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้า (Brand) ของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่นเป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒) แผนย่อย เกษตรปลอดภัย

แนวทางการพัฒนา

- สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
- พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตร และอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) ให้เป็นที่ ยอมรับกับความต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า
- สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้านควบคู่การขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและ ต่างประเทศ

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

ตัวชี้วัด : ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๓) แผนย่อย เกษตรชีวภาพ

แนวทางการพัฒนา

- สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์
- ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ วิสาหกิจเกษตรขนาดกลางและขนาดเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทาง การเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง
- ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

ตัวชี้วัด : จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางเล็กและผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๔) แผนย่อย เกษตรแปรรูป

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง
- ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูปสร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร
- สนับสนุนการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป
- ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๕) แผนย่อย เกษตรอัจฉริยะ

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต
- พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเทคโนโลยีดิจิทัลฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ
- สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ตัวชี้วัด : มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

ตัวชี้วัด : ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ)

๖) แผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

แนวทางการพัฒนา

- เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร การอนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตรและการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม

- สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกร และชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชนการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ
- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพวิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิต และด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง
- วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิต และการตลาดเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศ
- พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด หรือกลุ่มผู้บริโภคจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสมรวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System)
- ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ
- อำนวยความสะดวกทางการค้า และพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียน

กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

○ **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)** มุ่งหมายที่จะเร่งศักยภาพของประเทศไทย ในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อที่รุนแรง และเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทันท่วงที การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึง การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงและคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน และหลายภาคส่วน ในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนาจำนวน ๑๓ ประการ เพื่อเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูง ต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

- ๑) **หมุดหมายที่ ๑** ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตร ในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม
- ๒) **หมุดหมายที่ ๒** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ และความยั่งยืนโดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพ ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศ และมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ
- ๓) **หมุดหมายที่ ๕** ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุน และยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้า และการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาคและเป็นศูนย์กลางการคมนาคม และโลจิสติกส์ของภูมิภาค
- ๔) **หมุดหมายที่ ๖** ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

- ๕) **หมวดหมู่ที่ ๗** ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ
- ๖) **หมวดหมู่ที่ ๘** ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาค และการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืนมีความพร้อมในการรับมือ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง
- ๗) **หมวดหมู่ที่ ๙** ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
- ๘) **หมวดหมู่ที่ ๑๐** ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียน และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ และยั่งยืน
- ๙) **หมวดหมู่ที่ ๑๑** ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ
- ๑๐) **หมวดหมู่ที่ ๑๒** ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูงสอดคล้องกับ ความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคตประชาชนทุกกลุ่ม เข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ๑๑) **หมวดหมู่ที่ ๑๓** ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ของประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๐ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจของ BCG (พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๗๐

โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย ภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ จากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงานไปสู่ เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถ ของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) เป็นการพัฒนภายใต้อุตสาหกรรม ๔ + ๑ สาขาอุตสาหกรรม คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมี ศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของ

ทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อเอื้อแม่ (Nurture) ภายใต้กลไก จตุภาคี ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมี วิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟู ฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน ๔ ยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่

๑) **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และ การใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากร และความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็น พื้นฐาน ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อคนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิด การปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่เพียงแค่ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติ คือ แหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลกเป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่ และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำ ตามหลักการหมุนเวียน

โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัล ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม เพื่อการบริหาร จัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
- การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
- การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืน ด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนา แพลตฟอร์ม เพื่อลดการใช้ลดการสูญเสียการนำมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
- การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะ การบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

๒) **ยุทธศาสตร์ที่ ๒** การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิด จากภายในเน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์ จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเอื้อเพื่อเอื้อแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่า ในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักของ เศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อลดการใช้ทรัพยากร ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีความมุ่งหวังให้ เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของ ทุกภาคส่วนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาค ได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้ ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการ หรือการแก้ไขปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร

ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพาแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
- การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
- การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัสดุเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
- การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยาน วิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
- การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
- การยกระดับคุณภาพความปลอดภัย และมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food / วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบอาหารที่ดี
- การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ และระบบประกันคุณภาพ

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิม ให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิต และการให้บริการทั้งในระดับประเทศ และเวทีโลก

โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- สาขาการเกษตรและอาหาร
  - การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูง ด้วยการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น จากการผลิตสินค้าพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
  - การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

- การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ เพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
  - การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต ด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัลเทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติ มาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค
  - ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียว และการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสีย ระหว่างการผลิต และขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
  - การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลก ด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทย และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
  - การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชัน และสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP
- สาขาสุขภาพและการแพทย์
- การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุ ในการป้องกัน และควบคุมโรคจากเชื้อไวรัส และการเข้าสู่ตลาดสากล
  - การยกระดับคุณภาพการรักษา สู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการทางการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)
  - การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ
  - การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์
  - การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi - year procurement
  - การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ และสุขภาพ
- สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ
- การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรม ด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด
  - การส่งเสริมการนำพืชผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

- การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

■ สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model
- การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology
- การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทย ในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการกีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

■ สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน

- การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุน และการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่
- การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบของประเทศ
- การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทัน เพื่อบรรเทาผลกระทบ เข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การบริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงการสร้างการเติบโต

อย่างมีคุณภาพเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัยพัฒนาขั้นแนวหน้า เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
- การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
- การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

○ **ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อน ให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาวเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้
- ๒) **ยุทธศาสตร์ที่ ๒** เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดจนห่วงโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- ๓) **ยุทธศาสตร์ที่ ๓** เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับ Thailand ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์
- ๔) **ยุทธศาสตร์ที่ ๔** บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน
- ๕) **ยุทธศาสตร์ที่ ๕** พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐโดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

○ **แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)**
เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย จำนวน ๕ ประเด็นการพัฒนา และ ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

- ๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร
มีแนวทางการพัฒนา คือ
  ๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร
- ๒) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร
มีแนวทางการพัฒนา คือ
  ๒. เกษตรปลอดภัย
  ๓. เกษตรชีวภาพ
  ๔. เกษตรแปรรูป
  ๕. เกษตรอัจฉริยะ
  ๖. เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
  ๗. การพัฒนาเกษตรกรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
  ๘. โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร
  ๙. การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
  ๑๐. การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่
- ๓) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร
มีแนวทางการพัฒนา คือ
  ๑๑. การเสริมสร้างทุนทางสังคม
  ๑๒. การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก
  ๑๓. การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
  ๑๔. การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- ๔) ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
มีแนวทางการพัฒนา คือ
  ๑๕. การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ
  ๑๖. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
  ๑๗. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
  ๑๘. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
  ๑๙. การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
  ๒๐. การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

๒๑. การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า

๒๒. การสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

๕) **ประเด็นการพัฒนาที่ ๕** พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

มีแนวทางการพัฒนา คือ

๒๓. การพัฒนากฎหมาย

๒๔. การพัฒนาบริการประชาชน

๒๕. การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒๖. การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

๒๗. การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒๘. การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

○ **นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ และ ๑๕ นโยบายหลัก**

ยุทธศาสตร์จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตลาดนำการผลิต

โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ Lazada Shopee Alibaba เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาด Online และ Offline รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน ที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

● **ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์** การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่

๑. การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร

๒. การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง

๓. การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ

๔. การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

● **ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** โดยพัฒนาเกษตรกรแม่นยำ สู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงานข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจน ของอุตสาหกรรมทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลารับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

● **การพัฒนาาระบบตลาดสินค้าเกษตร** การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลังสต็อก ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) **ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐** เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรกรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร ผ่านการรวมกลุ่ม
๒. พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่

๓) **ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ ๓ S**

๑. **Safety** เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมันในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ
๒. **Security** ประกอบด้วย **Food Security** ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอและสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของประเทศ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สุนัขพันธุ์ไทย **Health Security** ไทยมีมาตรการควบคุมป้องกันการระบาดที่เข้มงวด **Biosecurity** ไทยมีระบบควบคุมป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ **Smart Security** เน้นการเสริมสร้างเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรพอเพียง และ Smart Farmer Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง
๓. **Sustainability** ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยี

ผนวกมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อน โดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

นโยบายหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

- ๑) **ตลาดนำการผลิต** เป็นนโยบายหลัก โดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาด Online /ตลาด Offline/ Moderntrade/ MoBile car/ ตลาดสด/ ตลาดชุมชน การรวมนสินค้า/ เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”
- ๒) **การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก** โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน
- ๓) **การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร**
การส่งเสริมสถาบันเกษตรกรผู้ประกอบการ และ Start up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษาจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร
- ๔) **การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)** เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืนระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด
- ๕) **การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)** เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ
- ๖) **การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร** เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตร Online ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตร ให้มีความสดใหม่ และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออก และนำเข้าสินค้าเกษตร
- ๗) **การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ** มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

- ๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri-map
- ๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งบริการทางวิชาการ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่
- ๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหาย หรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัยซึ่งเกิดจากภัยต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้ และความมั่นคงในอาชีพให้เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทั่วถึง
- ๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัย และมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ ร ได้แก่ โรงเรียน โรงพยาบาล โรงแรม ร้านอาหาร และเรือนจำ
- ๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต
- ๑๓) การวิจัยและพัฒนาเพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตร การวิจัยและพัฒนาเพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค
- ๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกร มีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์ม Online
- ๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกร ผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๐ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน)

ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่ ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีความแปรผันสูง อาทิ เช่น การระบาดของโรคอุบัติใหม่ สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ผันผวน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สถานการณ์ด้านสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ อยู่บนพื้นฐานการได้รับประโยชน์ร่วมกันของจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด และดำเนินการภายใต้แนวความคิด

การพัฒนาภาคเหนือที่มุ่งไปสู่การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ที่สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ที่ว่า “ภายในปี ๒๕๗๐ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จะเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน” เพื่อนำไปสู่การ มีเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนมีสุขภาพดี และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยการขับเคลื่อนการกำหนดเป้าหมาย และ แนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ดังกล่าว มาจากกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนใน ภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขับเคลื่อนในเชิงเครือข่ายร่วมบูรณาการเพื่อให้เป้าหมายการพัฒนาสัมฤทธิ์ผล โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จตาม เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้แก่

- ๑) อัตราการขยายตัวของดัชนีทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
- ๒) สัดส่วนคนอายุยืน ๘๐ ปี ขึ้นไปต่อจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
- ๓) พื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างมูลค่าสูง
เป้าหมายและตัวชี้วัด

- อัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการค้าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น (ปี ๒๕๖๓ มูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการค้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๖๕๙,๙๓๐,๓๐๐ บาท)
- อัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น (ปี ๒๕๖๓ มูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๗๐,๘๒๐,๐๐๐ บาท)
- อัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น (ปี ๒๕๖๓ มูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๖๐,๕๑๐,๐๐๐ บาท)

แผนงาน

- **แผนงานที่ ๑** พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษล้านนาตะวันออก
    ๑. โครงการส่งเสริมการค้าและการค้าชายแดนมุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
    ๒. โครงการพัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษล้านนาตะวันออก
    ๓. โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
  - **แผนงานที่ ๒** ส่งเสริมภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรให้มีมูลค่าสูง
    ๑. โครงการส่งเสริมภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรให้มีมูลค่าสูง
  - **แผนงานที่ ๓** เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวทั้งระบบอย่างยั่งยืน
    ๑. โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวทั้งระบบอย่างยั่งยืน
    ๒. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ๕ เชียงน้อย
- ๒) **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒** ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาวะวิถีใหม่สู่ความยั่งยืน
เป้าหมายและตัวชี้วัด
- จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น (ฐานปี ๒๕๖๓ เกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน GAP ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๒๐,๗๐๔ ราย / แปลง)

- จำนวนผู้ปลูกสมุนไพรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น (ฐานปี ๒๕๖๓ ผู้ปลูกสมุนไพรที่ได้รับมาตรฐาน GAP ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๑๖๒ ราย)
- จำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพิ่มขึ้น (ฐานปี ๒๕๖๓ สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๗๖ ราย)

แผนงาน

- แผนงานที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพ “New normal” สู่อุตสาหกรรม “High Sustainable”
    ๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพ “New normal” สู่อุตสาหกรรม “High Sustainable”
- ๓) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาขีดความสามารถในการรับมือสาธารณภัย

เป้าหมายและตัวชี้วัด

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การเฝ้าระวังและเตือนภัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฐานปี ๒๕๖๓ จำนวน เครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และเตือนภัยของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๔๘๑ เครือข่าย)
- จำนวนจุดความร้อน (hot spot) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลงจากปีฐาน (ฐานปี ๒๕๖๓ จุดความร้อน (hot spot) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๖,๐๔๔ จุด)

แผนงาน

- แผนงานที่ ๑ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความอุดมสมบูรณ์แก่ป่าต้นน้ำ
  ๑. โครงการการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความอุดมสมบูรณ์แก่ป่าต้นน้ำ
- แผนงานที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการสาธารณภัยรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ
  ๑. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการสาธารณภัยรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ
- แผนงานที่ ๓ การพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันไฟป่า
  ๑. โครงการการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน

๐ แผนพัฒนาจังหวัดน่าน

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดน่าน คือ “เมืองแห่งความสุขและสร้างสรรค์” โดยพลิกโฉมการพัฒนาเดินทางสร้างเมืองน่าน เมืองแห่งความสุข ประชาชนมีคุณภาพ ชีวิตดี สังคมร่มเย็น เศรษฐกิจได้รับการต่อยอดและสร้างมูลค่าอย่างสร้างสรรค์ และเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดน่าน ได้แก่

- ๑) อัตราของประชาชนที่อยู่ภายใต้เส้นความยากจนลดลง
- ๒) ดัชนีความก้าวหน้าของคนสูง
- ๓) ร้อยละของผู้ป่วยที่เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลลดลง
- ๔) อัตราการขยายตัวของมูลค่าด้านเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้น (ราคาประจำปี)

- ๕) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการพัฒนากระบวนเศรษฐกิจ
- ๖) อัตราการเพิ่มขึ้นของพื้นที่สีเขียว
- ๗) ร้อยละของประชากรที่ประสบสาธารณภัยลดลง

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดน่าน จำนวน ๓ ประเด็น ดังนี้

**๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สุขภาพดีสร้างโอกาสและสังคมที่มั่งคั่ง
เป้าหมายและตัวชี้วัด**

- คนน่านทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ ต่อปี (ค่าฐาน ปี ๒๕๖๔ : จัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคนน่าน ลำดับที่ ๑๔ ของประเทศ ค่าดัชนี ๐.๖๕๘๖ คิดอัตราส่วนร้อยละ ๖๕)
- อายุคาดเฉลี่ย (ปี) ๗๗ ปี (ค่าฐานปี ๒๕๖๕ อายุคาดเฉลี่ยของจังหวัดน่าน ๗๖.๕๗ ปี)
- ร้อยละพื้นที่ที่ได้รับการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ การอยู่อาศัยและทำกิน ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบาย รัฐบาล (คทช.) เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๔๐ (ร้อยละสะสม) (ค่าฐาน : ปี ๒๕๖๕ มีราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑,๓๐๘,๗๖๕ ไร่ ได้รับอนุญาต จากกรมป่าไม้แล้ว จำนวน ๒๗๒,๖๔๘ ไร่ กรมที่ดินจัดที่ดินแล้ว จำนวน ๙๙,๗๑๘ ไร่)
- ร้อยละของประชากรที่อยู่ภายใต้เส้นยากจน ลดลงร้อยละ ๑๐ (ค่าฐาน ปี ๒๕๖๓ = ร้อยละ ๑๑.๒ : ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ)
- กลุ่มเปราะบางในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าได้รับการช่วยเหลือ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ (ค่าฐาน ปี ๒๕๖๒ จังหวัดน่าน จำนวน ๒๐,๘๘๕ ครัวเรือน) ซึ่งสำรวจและคัดกรองด้วยระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO-Logbook)

แผนงาน

- **แผนงานที่ ๑** พัฒนาคนทุกช่วงวัยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างโอกาส และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
  - ๑. โครงการสร้างโอกาสลดความเหลื่อมล้ำเพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มเปราะบางทางสังคม
- **แผนงานที่ ๒** พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่ทั่วถึง ทันสมัย และครบวงจร เพื่อให้คนน่านมีสุขภาพที่ดี
  - ๑. โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่ทั่วถึง ทันสมัย และครบวงจร เพื่อให้คนน่านมีสุขภาพที่ดี
    - ๑.๑ กิจกรรม การพัฒนาและส่งเสริมโภชนาการที่ดีสำหรับหญิงมีครรภ์ และเด็ก เพื่อแก้ไขปัญหาเด็กน่านเตี้ย
    - ๑.๒ กิจกรรม การลดภาวะเสี่ยงอันเป็นสาเหตุของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
    - ๑.๓ กิจกรรม การพัฒนาและเสริมสร้างคนน่านให้มีสุขภาพที่ดี

- **แผนงานที่ ๓** สร้างสังคมแห่งโอกาสสงบสุขและร่มเย็น
  - ๑. โครงการสร้างสังคมที่สงบสุขร่มเย็น
    - ๑.๑ กิจกรรม การปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องและเหมาะสม ด้วยทักษะการคิด วิเคราะห์ แยกแยะแก่เยาวชน
    - ๑.๒ กิจกรรม การสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน เพื่อสร้างบรรยากาศความสามัคคีปรองดองในหมู่บ้าน และชุมชน
    - ๑.๓ กิจกรรม To Be Number one
    - ๑.๔ กิจกรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน ในการสร้างสังคม ร่มเย็น และปลอดภัยเสถียร
- ๒) **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒** สุขเศรษฐกิจสร้างสรรค์และมูลค่าสูง
เป้าหมายและตัวชี้วัด
  - จำนวนท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะ (จำนวนเมืองสะสม) เพิ่มขึ้นรวมเป็น ๑๙ แห่ง (ค่าฐาน : ปี ๒๕๖๕ จังหวัดน่านมีท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองอัจฉริยะ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองน่าน)
  - อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๒ ต่อปี (ค่าฐาน : ปี ๒๕๖๕ จังหวัดน่านมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๓,๐๗๖ ล้านบาท)
  - ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ภาคเกษตรกรรม เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๐.๕ ต่อปี (ค่าฐาน : ปี ๒๕๖๔ จังหวัดน่าน มีค่าGPP ภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น จากปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๐.๘๙ ,ปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๒๙.๓๔ และปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๒๘.๔๕)
  - อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)
    - สินค้า GAP ขยายตัว ร้อยละ ๕
    - สินค้าเกษตรอินทรีย์ ขยายตัว ร้อยละ ๕ (ค่าฐาน : ปี ๒๕๖๔ ขยายตัว ร้อยละ ๓)
  - โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร การบริหารจัดการน้ำ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว รวมถึงเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมกิจกรรมการค้า การลงทุน ได้รับการพัฒนา
    - สายทางได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๕ สายทาง /ปี
    - แหล่งน้ำ /ระบบบริหารจัดการน้ำ ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๕ แห่ง /ปี (ค่าฐาน : ปี ๒๕๖๖ จังหวัดน่านได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานทางถนน จำนวน ๑๔ สายทาง)

แผนงาน

- **แผนงานที่ ๑** เพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการค้า การลงทุน และยกระดับผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาชุมชน ด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์
  - ๑. โครงการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการค้า การลงทุน และผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาชุมชน
    - ๑.๑ กิจกรรม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และจุดผ่านแดนถาวร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขัน
    - ๑.๒ กิจกรรม การพัฒนาเพื่อยกระดับผู้ประกอบการ ด้วยการนำเอาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อลดต้นทุน และการสร้างเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน (Sharing Economy)

- ๑.๓ กิจกรรม การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์โดยการต่อยอดภูมิปัญญา
ด้วยนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
  - ๑.๔ กิจกรรม เตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการค้าชายแดน
และการส่งออก
  - ๑.๕ กิจกรรม การเพิ่มช่องทางการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ
ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
  - ๑.๖ กิจกรรม การสร้างเยาวชนน่าน นักการตลาดรุ่นใหม่
- **แผนงานที่ ๒** พัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรปลอดภัยและมูลค่าสูง
    ๑. โครงการเกษตรกรปลอดภัยและมูลค่าสูง
      - ๑.๑ กิจกรรม การพัฒนาส่งเสริมสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป
      - ๑.๒ กิจกรรม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ไม้ ไม้ไผ่ เพื่อเพิ่มมูลค่า
      - ๑.๓ กิจกรรม การพัฒนาแหล่งน้ำและปัจจัย สนับสนุนเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต
สินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรยั่งยืน
      - ๑.๔ กิจกรรม พัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรยั่งยืน
ด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
      - ๑.๕ กิจกรรม การแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
      - ๑.๖ กิจกรรม การพัฒนาและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี
ดิจิทัล
      - ๑.๗ กิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้เกษตรกรปลอดภัยและเกษตรยั่งยืนสู่ชุมชน
  - **แผนงานที่ ๓** พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
    ๑. โครงการเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันและยกระดับการท่องเที่ยว
สู่การท่องเที่ยวคุณภาพสูง
      - ๑.๑ กิจกรรม พัฒนากอนเพื่อสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพรองรับ
นักท่องเที่ยว
      - ๑.๒ กิจกรรม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพ
รองรับนักท่องเที่ยว
      - ๑.๓ กิจกรรม สืบสาน รักษา ศิลปวัฒนธรรมวิถีน่านและต่อยอด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
ในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
      - ๑.๔ กิจกรรม ปรับปรุงภูมิทัศน์ห่ออัตลักษณ์นครน่าน เพื่อการท่องเที่ยวสู่สังคม
เศรษฐกิจและชุมชนอย่างยั่งยืน
      - ๑.๕ กิจกรรม พัฒนาแรงงานและผู้ประกอบการ ยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว
สินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานสากล
      - ๑.๖ กิจกรรม การสร้างภาพลักษณ์ด้านท่องเที่ยวที่ดี ประชาสัมพันธ์ และเพิ่ม
ช่องทางการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ

๓) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สุขเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
เป้าหมายและตัวชี้วัด

- ร้อยละของพื้นที่สีเขียวทุกประเภท ไม่ลดลง (ค่าฐาน : จะเริ่มดำเนินการสำรวจ และจัดเก็บข้อมูลในปีงบประมาณ ๒๕๖๘)
- สัดส่วนคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤติ และพื้นที่ทั่วไปที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานจำนวนวันที่ค่า PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน ลดลง ร้อยละ ๒๐ (เปรียบเทียบข้อมูล ๕ ปีย้อนหลัง) (ค่าฐาน : การวัดคุณภาพอากาศจะใช้ตัวชี้วัด Air Quality Index (AQI) โดยอ้างอิงมาตรฐานจากกรมควบคุมมลพิษ ปี ๒๕๖๔ ภาคเหนือ
  - พื้นที่วิกฤติ : มีค่าเฉลี่ยรายปีของฝุ่น PM ๒.๕ ที่ ๒๕ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร
  - พื้นที่ทั่วไป : มีค่าเฉลี่ยรายปีของฝุ่น PM ๒.๕ ที่ ๒๒ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร
- การจัดการขยะทุกประเภท ถูกจัดการอย่างถูกต้อง ตามแต่ละประเภท รวมถึงการหมุนเวียนกลับไปสร้างคุณค่าด้วยกระบวนการที่เหมาะสม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (ค่าฐาน ปี ๒๖๕ : จากระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กรมควบคุมมลพิษ จังหวัดน่านมีสถานที่กำจัดขยะ จำนวน ๑๖๔ แห่ง กำจัดถูกต้อง จำนวน ๓ แห่ง กำจัดไม่ถูกต้อง จำนวน ๑๖๑ แห่ง

แผนงาน

- **แผนงานที่ ๑** ดูแล รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
  - ๑. โครงการ ดูแล รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
    - ๑.๑ กิจกรรม อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ผ่านการสร้างฝายและสร้างน้ำ
    - ๑.๒ กิจกรรม การเพิ่มพื้นที่สีเขียวด้วยไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง
    - ๑.๓ กิจกรรม การสร้างจิตสำนึกให้รักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
    - ๑.๔ กิจกรรม การสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้ป่าชุมชน
- **แผนงานที่ ๒** บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
  - ๑. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
    - ๑.๑ กิจกรรม การสร้างการรับรู้และความเข้าใจกับประชาชน และชุมชนที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินตามนโยบาย คทช.
    - ๑.๒ กิจกรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ คทช. สร้างอาชีพเพิ่มรายได้ และอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
    - ๑.๓ กิจกรรม การสร้างฝาย สร้างน้ำ พัฒนาคนในพื้นที่ คทช.
- **แผนงานที่ ๓** บรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
  - ๑. โครงการบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
    - ๑.๑ กิจกรรม การเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติในเชิงโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑.๒ กิจกรรม พัฒนาระบบเตือนภัยและเพิ่มขีดความสามารถในการช่วยเหลือและบรรเทาภัย
- ๑.๓ กิจกรรม การบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า
- ๑.๔ กิจกรรม การสร้างจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดน่าน

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดน่านตั้งอยู่ติดกับชายแดนทางด้านทิศตะวันออกของภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ติดกับชายแดนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเดินทางโดยรถยนต์ตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ประมาณ ๖๖๘ กิโลเมตร มีพิกัดบริเวณใจเมือง หรือจุดตั้งเสาหลักเมือง ณ เส้นรุ้งที่ ๑๘ องศา ๔๖ ลิปดา ๒๙.๓๗ พิลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๔๖ ลิปดา ๙.๒๖ พิลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ ๑๒,๑๖๓.๐๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๕๘๑,๐๓๕.๐๒ ไร่ (สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้, ๒๕๖๕)

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ประกอบด้วย อำเภอท่าวังผา อำเภอเชียงกลาง อำเภอปัว อำเภอทุ่งช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอบ่อเกลือ โดยอำเภอท่าวังผามีพื้นที่ติดกับอำเภอบง จังหวัดพะเยา และอำเภอบ่อเกลือมีพื้นที่ติดต่อกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ เชียงฮ่อน-หงสา สาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

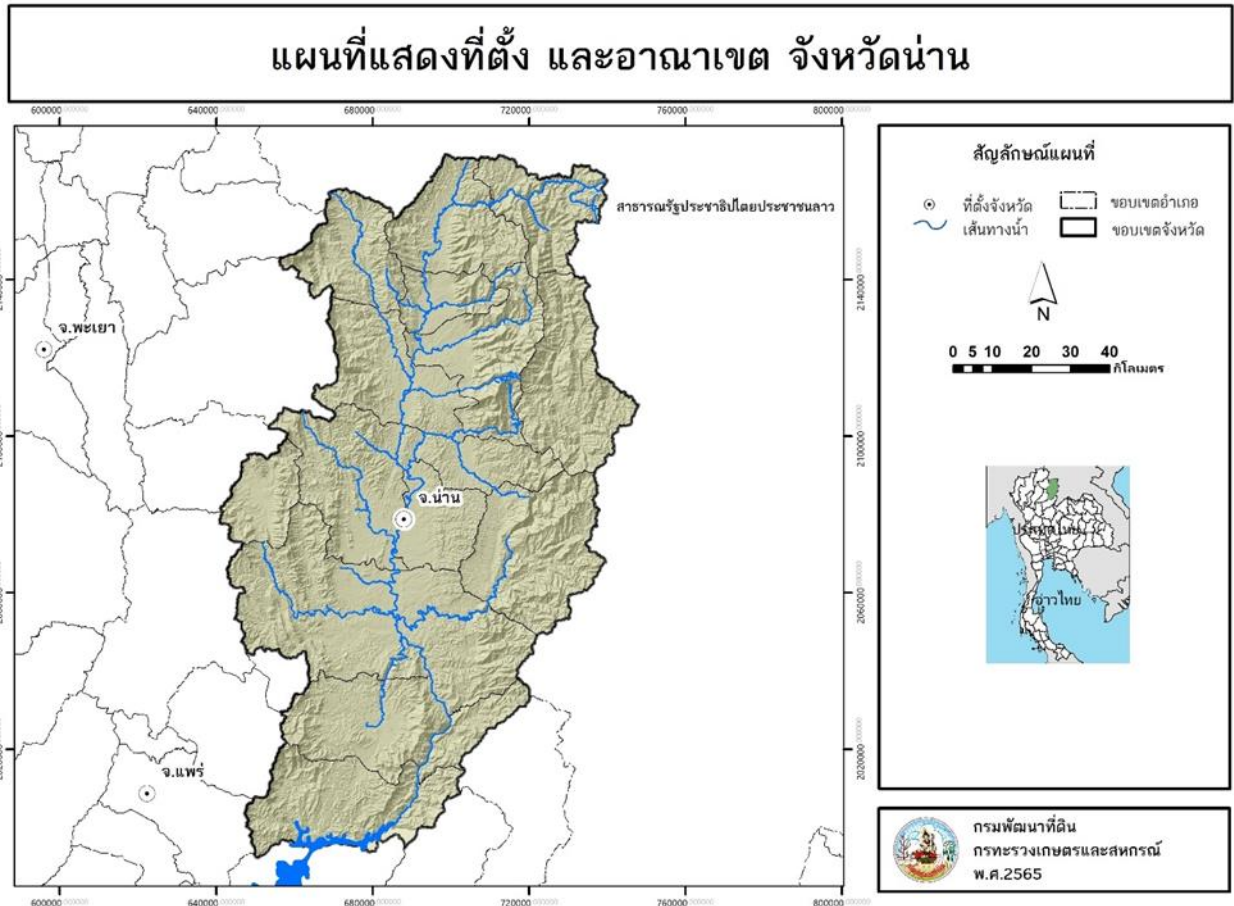
ทิศตะวันออก ประกอบด้วย อำเภอภูเพียง อำเภอสันติสุข และอำเภอแม่จริม โดยอำเภอแม่จริม มีพื้นที่ติดต่อกับแขวงไชยบุรี สปป.ลาว

ทิศใต้ ประกอบด้วย อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย และอำเภอนาหมื่น โดยมีพื้นที่เขตติดต่อ ดังนี้

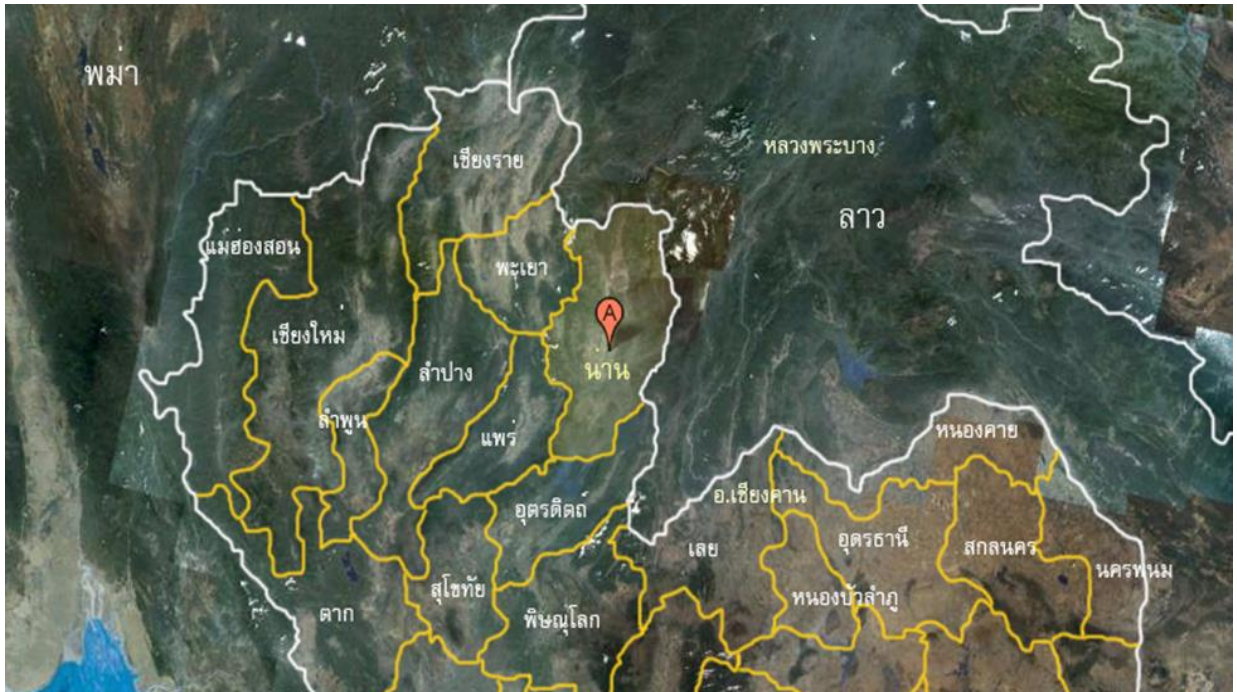
- อำเภอเวียงสา ติดต่อกับ สปป.ลาว และอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
- อำเภอนาน้อย พื้นที่เขตตำบลศรีชะเกษ ตำบลเชียงของ และตำบลสถาน ติดต่อกับ สปป.ลาว และอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี ตำบลน้ำตก ตำบลบัวใหญ่ และตำบลสันทะ ติดต่อกับอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
- อำเภอนาหมื่นติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี (อำเภอน้ำปาดและอำเภอน้ำปาด) และจังหวัดแพร่ (อำเภอเมืองแพร่และอำเภอร่องขวาง)

ทิศตะวันตก ประกอบด้วย อำเภอบ้านหลวง และอำเภอสองแคว โดยอำเภอบ้านหลวงมีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอเชียงม่วนของจังหวัดพะเยา และอำเภอสองแคว มีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ทิศเหนือและตะวันออกของจังหวัดน่าน มีอาณาเขตติดต่อกับสปป.ลาว เป็นระยะทางยาวประมาณ ๒๒๗ กม.

ภาพแสดงที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของจังหวัดน่าน

ที่มา : สำนักงานพื้นที่พิเศษ ๖ (อพท.๖). ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดน่าน. ๐๗ มีนาคม ๒๕๕๖
จาก <http://www3.dasta.or.th/dastaarea6/images/content/nanmap2.jpg>

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินน่าน)

จังหวัดน่านมีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาสลับซับซ้อนกันถึงร้อยละ ๘๗.๒ ของพื้นที่ทั้งหมด มียอดดอยภูคาเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดน่าน โดยมีความสูง ๑,๙๘๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (กรมแผนที่ทหาร, ๒๕๓๑) แต่ปัจจุบันยอดดอยภูคามีความสูง ๑,๙๑๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (กรมแผนที่ทหาร, ๒๕๔๒) (สำนักอุทยานแห่งชาติ. อุทยานแห่งชาติดอยภูคา. สืบค้นเมื่อ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ จาก <https://portal.dnp.go.th/Content/nationalpark?contentId=๙๓๗>) โดยมีพื้นที่ราบพื้นที่ราบจะอยู่บริเวณตอนกลางของจังหวัด และตามลุ่มน้ำต่าง ๆ เพียงร้อยละ ๑๒.๘ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่ป่าตามกฎหมายของจังหวัดน่านรวม ๕,๙๖๕,๓๓๗.๖๘ ไร่ คิดเป็น ๗๙% ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓,๒๒๐,๐๐๐ ไร่ คิดเป็น ๔๓% ของพื้นที่จังหวัด และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๒,๗๔๕,๓๓๗.๖๘ ไร่ คิดเป็น ๓๖% ของพื้นที่จังหวัด สำหรับข้อมูลพื้นที่ป่าที่ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน รวม ๑,๓๒๙,๙๐๕.๘๐ ไร่ ประกอบด้วย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑,๑๒๑,๐๒๔ ไร่ และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๒๐๘,๘๘๑.๘๐ ไร่ (แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน) แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดคือแม่น้ำน่าน ซึ่งมีต้นกำเนิดทางตอนเหนือของจังหวัด แล้วไหลลงไปยังเขื่อนสิริกิติ์ในจังหวัดอุตรดิตถ์ และบรรจบกับแม่น้ำปิงที่จังหวัดนครสวรรค์เป็นแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำสา ลำน้ำว้า ลำน้ำสมุน ลำน้ำปัว ลำน้ำยาว ลำน้ำย่าง ลำน้ำแหง เป็นต้น มีพื้นที่กว้างใหญ่ พื้นที่เต็มไปด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน ทั้งยังมีประชากรหลายชาติพันธุ์ นับว่าเป็นดินแดนของความหลากหลายอีกแห่งหนึ่งของประเทศ

๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินน่าน)

๔.๑) ดินในพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ราบลุ่มหรือพื้นที่น้ำขังส่วนใหญ่พบบริเวณพื้นที่ราบตะกอนน้ำพาและตะกัปลำน้ำ บางส่วนพบบริเวณพื้นที่ราบในหุบเขา ช่วงฤดูฝนมีน้ำแช่ขังแฉะหรือมีระดับน้ำใต้ดินอยู่ใกล้ผิวดินเป็นเวลานานการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็วมาก ดินมีสีเทาหรือสีเทาอ่อน จุดประสีตลอดหน้าตัดดิน ซึ่งบ่งบอกถึงมีน้ำแช่ขังในหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินส่วนใหญ่เป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง ประกอบด้วย ๔ ชุดดิน ได้แก่ ชุดดินพาน (Ph) ชุดดินน่าน (Na) ชุดดินแม่สาย (Ms) และชุดดินดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเร็ว (AC-pd) จำแนกตามกลุ่มเนื้อดินอย่างกว้าง ๆ ได้ ๓ กลุ่ม ดังนี้ (สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน, ๒๕๔๘ก; ๒๕๔๘ข; ๒๕๔๘ค; สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน, ๒๕๕๒ก)

๑. กลุ่มเนื้อดินที่เป็นดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินเหนียว ส่วนดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง บางบริเวณอาจได้รับอิทธิพลของหินปูนหรือหินอัคนี ทำให้มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวจัด ได้แก่ ชุดดินพาน (Ph) ชุดดินน่าน (Na)

๒. กลุ่มดินร่วนปนทรายแป้งกลุ่มเนื้อดินที่เป็นดินร่วน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนปนทรายแป้ง ส่วนดินล่างเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ได้แก่ ชุดดินแม่สาย (Ms)

๓. กลุ่มดินร่วนมีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนได้แก่ชุดดินดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเร็ว (AC-pd)

๔.๒) ดินบริเวณพื้นที่ตอนที่อยู่ในเขตดินแห้ง ดินมีช่วงแห้งนานในรอบปีและแห้งติดต่อกันมากกว่า ๔๕ วัน หรือแห้งรวมกันมากกว่า ๙๐ วันในรอบปี การเพาะปลูกพืชจะทำได้เฉพาะในช่วงฤดูฝน หลังจากช่วงนี้จะต้องมีแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ มีทำการเกษตรกรรมบริเวณพื้นที่สันดินริมน้ำเนินตะกอนรูปพัด ตะกัปลำน้ำระดับกลางถึงสูง สภาพพื้นที่มีตั้งแต่ราบเรียบ ลูกคลื่น เนินเขาถึงพื้นที่สูงชัน บริเวณพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลของหินและโครงสร้างทางธรณีวิทยา ที่มีกระบวนการกร่อนและการปรับระดับของ

พื้นที่ทั้งหินตะกอน หินแกรนิต หินบะซอลต์ และภูมิประเทศคาสต์ มีระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร พื้นที่ราบมีการระบายน้ำของดินดีปานกลางหรือดี พื้นที่ตอนถึงพื้นที่สูงชัน มีการระบายน้ำดีหรือดีมากเกินไป มีสีด้า สีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง และอาจพบจุดประสีเล็กน้อย ค่าปฏิกิริยาดินมีตั้งแต่เป็นกรดจัดจนถึงเป็นด่างปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงสูง ซึ่งขึ้นอยู่กับกระบวนการทางดินและชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดิน ประกอบด้วย ๑๖ ชุดดิน ได้แก่ชุดดินบ้านจ้อย (Bg), ชุดดินเชียงของ (Cg) ชุดดินแม่แตง (Mt) ชุดดินวังไทร (Wi) ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินด่านซ้าย (Ds) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) ชุดดินตะกอนลำน้าเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดี (AC-wd) ชุดดินวังสะพุง (Ws)ชุดดินเชียงคาน (Ch) ชุดดินแมริม (Mr) ชุดดินภูสะนา (Ps) ชุดดินลี (Li) และชุดดินท่าลี่ (TL) จำแนกตามกลุ่มเนื้อดินอย่างกว้าง ๆ ได้ ๔ กลุ่ม ดังนี้ (สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน, ๒๕๔๘ก; ๒๕๔๘ข; ๒๕๔๘ค; สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน, ๒๕๕๒ก)

๑. กลุ่มเนื้อดินที่เป็นดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว ส่วนดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง ได้แก่ ชุดดินบ้านจ้อย (Bg) ชุดดินเชียงของ (Cg) ชุดดินแม่แตง (Mt) และชุดดินวังไทร (Wi)

๒. กลุ่มเนื้อดินที่เป็นดินร่วน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ส่วนดินล่างเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ได้แก่ ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินด่านซ้าย (Ds) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) และชุดดินตะกอนลำน้าเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดี (AC-wd)

๓. กลุ่มเนื้อดินที่เป็นดินต้น มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ส่วนดินล่างเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวปนกับกรวดหรือลูกรัง ปริมาณเท่ากับหรือมากกว่าดินล็กปานกลางถึงเศษหินเขตดินแห้ง ได้แก่ ชุดดินวังสะพุง (Ws)ร้อยละ ๓๕ โดยปริมาตรหรือพบชั้นหินพื้นหรือชั้นมาร์ล ภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ได้แก่ ชุดดินเชียงคาน (Ch) ชุดดินแมริม (Mr) ชุดดินภูสะนา (Ps) ชุดดินลี (Li) และชุดดินท่าลี่ (TL)

๔.๓) ดินบริเวณพื้นที่ภูเขาสูง มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % ได้แก่ ชุดดินที่ SC ไม่จำแนกดิน

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาน่าน)

๑) ฤดูกาลของจังหวัดน่าน แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดูกาล ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปีและอาจมีพายุฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรงและลูกเห็บตกได้

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคม

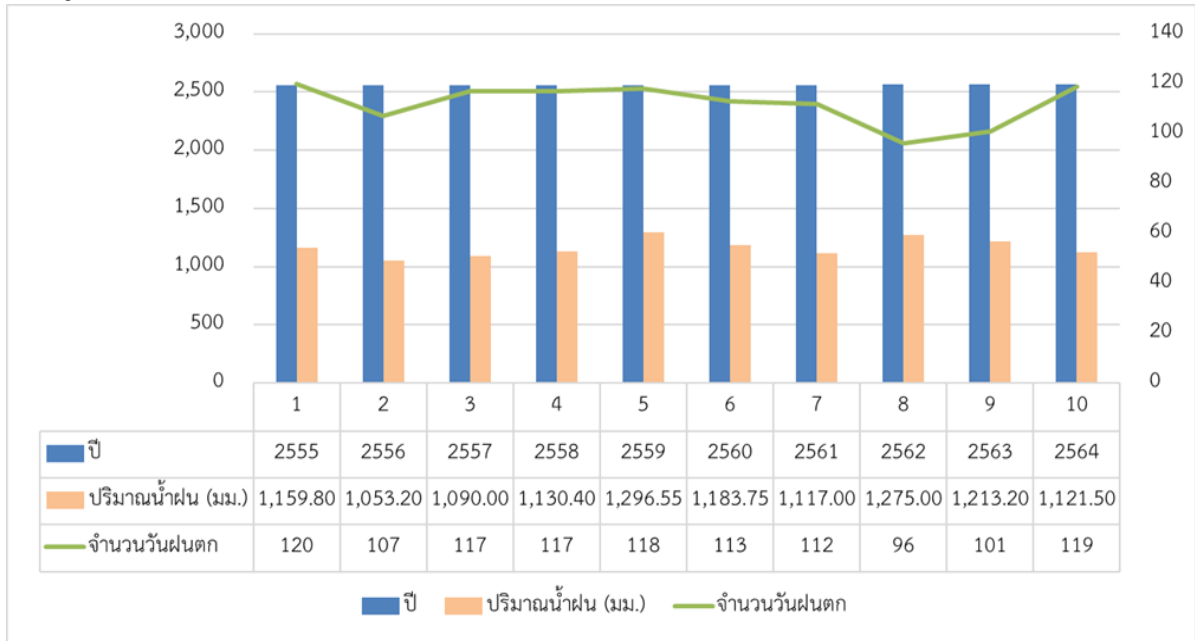
ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้งแล้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนธันวาคมและมกราคม

๒) ปริมาณน้ำฝน

จังหวัดน่านมีปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีประมาณ ๑,๔๖๒.๒ มิลลิเมตร โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดน่าน บริเวณอำเภอนาน้อย อำเภอปัว อำเภอเวียงสา อำเภอเชียงกลาง อำเภอแม่จริม อำเภอบ้านหลวง และอำเภอท่าวังผา มีปริมาณฝนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๑,๐๐๐ - ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร พื้นที่บริเวณอำเภอบ่อเกลือและบริเวณดอยภูคา มีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุด ๒,๔๐๐ มิลลิเมตร ส่วนบริเวณอำเภอทุ่งช้างและอำเภอ

สองแควมีปริมาณฝน ๑,๗๐๐-๑,๘๐๐ มิลลิเมตร สำหรับบริเวณอำเภอเมืองน่าน มีฝนตกอยู่ในเกณฑ์น้อย ปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีประมาณ ๑,๒๖๓.๒ มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ ๑๒๐ วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือเดือนสิงหาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย ๒๙๑.๕ มิลลิเมตร และฝนตกประมาณ ๒๓ วัน ปริมาณฝนตกมากที่สุด ใน ๑ วัน วัดได้ ๒๕๙.๐ มิลลิเมตร ที่อำเภอทุ่งช้าง เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

แผนภูมิ แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาน่าน มิถุนายน ๒๕๖๕

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

จังหวัดน่านตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา สลับซับซ้อน ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวในช่วงฤดูร้อน อุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี ๒๖.๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๓.๓ องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน ส่วนในฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณเทือกเขาและยอดดอย อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๐.๘ องศาเซลเซียส

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิ (°C)				ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๕	๙.๑๐	๑๘.๙๐	๓๙.๘๐	๓๖.๒๘	๕๒.๙๒	๙๓.๐๘	๗๖.๕๐
๒๕๕๖	๘.๕๐	๑๖.๒๒	๔๑.๔๐	๓๖.๕๗	๕๑.๗๕	๙๓.๐๐	๗๕.๕๘
๒๕๕๗	๗.๒๐	๑๘.๐๐	๔๐.๔๐	๓๖.๗๐	๕๑.๑๗	๙๓.๖๗	๗๕.๘๓
๒๕๕๘	๑๐.๙๐	๑๘.๗๓	๔๐.๐๐	๓๗.๑๕	๕๒.๐๘	๙๓.๕๐	๗๗.๑๗
๒๕๕๙	๘.๓๐	๑๘.๔๓	๔๓.๓๐	๓๗.๐๓	๕๓.๐๘	๙๓.๙๒	๗๗.๘๓
๒๕๖๐	๗.๑๐	๑๘.๓๗	๔๐.๓๐	๓๖.๗๐	๕๓.๕๐	๙๔.๕๘	๗๗.๓๓
๒๕๖๑	๑๓.๐๐	๒๑.๗๖	๓๘.๒๐	๓๖.๒๐	๕๔.๕๘	๙๔.๕๘	๗๗.๖๗
๒๕๖๒	๗.๖๐	๑๘.๒๓	๔๒.๕๐	๓๗.๕๖	๔๗.๑๗	๙๑.๘๓	๗๒.๕๘
๒๕๖๓	๑๐.๐	๒๑.๗๕	๔๒.๐๕	๓๔.๔๐	๔๘.๐๐	๙๖.๐๐	๗๓.๐๐
๒๕๖๔	๙.๗	๒๑.๖๓	๔๐.๖	๓๓.๖๓	๕๒.๗๕	๙๔.๕๐	๗๕.๖๓

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาน่าน มิถุนายน ๒๕๖๕

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แม่น้ำ

จังหวัดน่านมีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาและเทือกเขา จึงเป็นแหล่งกำเนิดของลำน้ำต้นน้ำลำธารที่สำคัญหลายสาย โดยมีแม่น้ำน่านเป็นลำน้ำสายหลักของพื้นที่จังหวัดน่าน ซึ่งมีต้นกำเนิดจากลำน้ำหลายสายทางตอนเหนือของจังหวัดน่านในเขตอำเภอบ่อเกลือ ถึงอำเภอเฉลิมพระเกียรติ และไหลลงสู่ด้านใต้ผ่านพื้นที่อำเภอทุ่งช้าง เชียงกลาง ท่าวังผา และอำเภอเมืองน่าน ลงสู่พื้นที่อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย และถึงอำเภอนาหมื่นเข้าสู่พื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ลำน้ำสายสำคัญต่าง ๆ ที่มีแหล่งกำเนิดในจังหวัดน่าน ได้แก่

๑. แม่น้ำน่าน ประกอบด้วยกลุ่มน้ำหลายสาย ต้นกำเนิดจากดอยภูแว เทือกเขาหลวงพระบางซึ่งเป็นเส้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวบริเวณอำเภอบ่อเกลือ แล้วไหลผ่านอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จากนั้นไหลวกกลับมาทางตอนใต้ ผ่านอำเภอทุ่งช้าง อำเภอเชียงกลาง อำเภอปัว อำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย และอำเภอนาหมื่น แล้วไหล เข้าสู่เขตจังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดพิจิตร ไปบรรจบรวมกับแม่น้ำปิงที่ปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ แม่น้ำน่านมีความยาวตามลำน้ำประมาณ ๗๗๐ กิโลเมตร

๒. แม่น้ำสา ต้นกำเนิดเกิดจากเทือกเขาด้านตะวันตกของอำเภอเวียงสา มีแม่น้ำแม่ชะนิงไหลมาบรรจบทางตอนเหนือแล้วไหลลงสู่ลำน้ำน่านที่ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา

๓. แม่น้ำว้า ต้นกำเนิดจากเทือกเขาจอมด้านตะวันออกของอำเภอปัว ไหลผ่านอำเภอแม่จริม ไปบรรจบกับแม่น้ำน่านที่ตำบลซึ่ง อำเภอเวียงสา

๔. แม่น้ำสมุน ต้นกำเนิดจากเทือกเขาผาจี ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอเมืองน่าน ไหลผ่านตำบลถืมตอง ตำบลไชยสถาน ลงสู่แม่น้ำน่านที่ตำบลคูใต้ อำเภอเมืองน่าน

๕. แม่น้ำแหง ต้นกำเนิดจากเทือกเขาแม่ช้าง ด้านตะวันตกของอำเภอนาน้อย ไหลผ่านที่ราบลุ่ม อำเภอนาน้อย แล้วไหลย้อนขึ้นไปทางทิศเหนือ ลงสู่แม่น้ำน่านที่ตำบลสำน อำเภอเวียงสา

๖. แม่น้ำปัว ต้นกำเนิดจากเทือกเขาด้านตะวันออกของอำเภอปัว แล้วไหลลงสู่แม่น้ำน่านด้านตะวันตกที่บ้านสบปัวอำเภอปัว

๗. แม่น้ำยาวฝั่งตะวันตก ต้นกำเนิดจากเทือกเขาด้านตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอเชียงกลางแล้วไหลมาบรรจบกับแม่น้ำน่านที่บ้านสบยาว อำเภอท่าวังผา

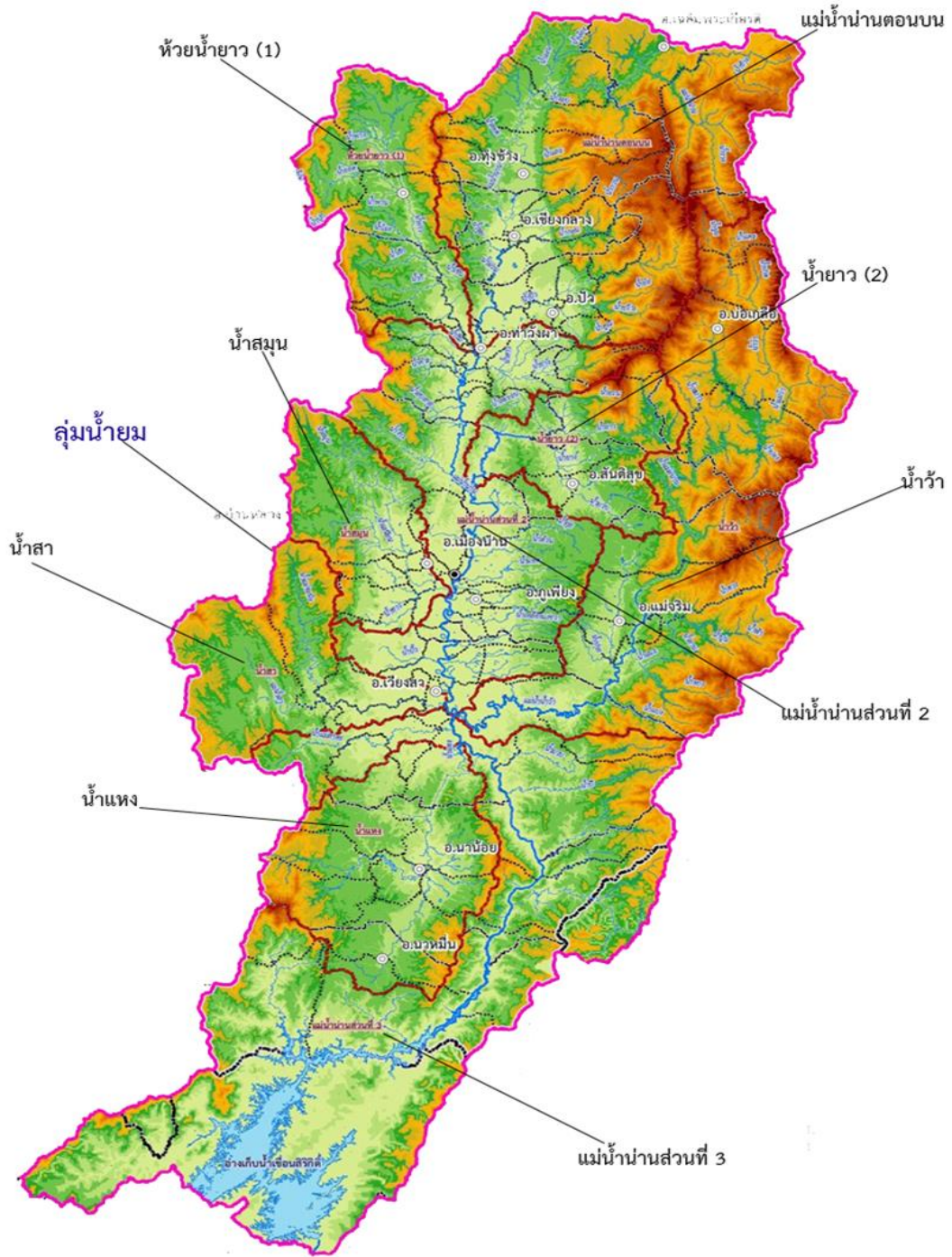
๘. แม่น้ำยาวฝั่งตะวันออก ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบริเวณอำเภอบ่อเกลือ ไหลผ่านอำเภอปัว อำเภอท่าวังผา และไหลลงมาบรรจบแม่น้ำน่านที่บ้านน้ำยาว อำเภอภูเพียง

๙. แม่น้ำกอน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาต่าง ๆ ในท้องที่อำเภอเชียงกลาง และอำเภอทุ่งช้างไหลไปบรรจบแม่น้ำน่านที่ ตำบลเชียงกลาง อำเภอเชียงกลาง

๑๐. แม่น้ำสวด ไหลผ่านแอ่งที่ราบตอนกลางจากทิศใต้ไหลไปสู่อำเภอเมืองน่านด้านเหนือของตำบลทางน้ำสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยสีพัน ห้วยช้าน้อย และห้วยเชียงราย

๑๑. แม่น้ำพีหรือห้วยพีไหลผ่านแอ่งที่ราบตอนกลางจากทิศเหนือสู่ด้านใต้ของตำบลทางน้ำสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยติ่ม ห้วยพริก และห้วยตุ่น

แผนที่ลุ่มน้ำน่าน

ที่มา : โครงการชลประทานน่าน กันยายน ๒๕๖๕

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดน่านมีพื้นที่เท่ากับ ๗,๕๘๑,๐๓๕.๐๒ ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ในทุกอำเภอ ในปี ๒๕๖๕ เท่ากับ ๔,๖๒๗,๗๓๗.๐๓ ไร่ หรือร้อยละ ๖๑.๐๔ ของพื้นที่จังหวัด อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑๖ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๒ แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๖ แห่ง วนอุทยาน จำนวน ๑ แห่ง และสวนรุกขชาติ จำนวน ๑ แห่ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑๖ แห่ง ได้แก่

- ๑.๑) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาน้อย
- ๑.๒) ป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยภูคาและป่าผาแดง
- ๑.๓) ป่าสงวนแห่งชาติป่าถ้ำผาตูบ
- ๑.๔) ป่าสงวนแห่งชาติป่านาซาว
- ๑.๕) ป่าสงวนแห่งชาติป่านาซาวฝั่งซ้าย ถนนสายแพร่-น่าน
- ๑.๖) ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำยาวและป่าน้ำสวด
- ๑.๗) ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำว้าและป่าแม่จริม
- ๑.๘) ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำว้าและป่าห้วยสาเกี
- ๑.๙) ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำสาและป่าแม่สาครฝั่งซ้าย
- ๑.๑๐) ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำสาฝั่งขวาตอนขุน
- ๑.๑๑) ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งขวาแม่น้ำน่านตอนใต้
- ๑.๑๒) ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออกตอนใต้
- ๑.๑๓) ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สาครฝั่งขวา
- ๑.๑๔) ป่าสงวนแห่งชาติป่าสาเกี
- ๑.๑๕) ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยวงและป่าห้วยสาเกี
- ๑.๑๖) ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยแม่ชะนิง

๒) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

- ๒.๑) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยผาช้าง
- ๒.๒) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่จริม

๓) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าภูฟ้า

๔) อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่

- ๔.๑) อุทยานแห่งชาติขุนน่าน
- ๔.๒) อุทยานแห่งชาติขุนสถาน
- ๔.๓) อุทยานแห่งชาติดอยภูคา
- ๔.๔) อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน
- ๔.๕) อุทยานแห่งชาติแม่จริม
- ๔.๖) อุทยานแห่งชาติศรีน่าน

๕) วนอุทยาน จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ วนอุทยานถ้ำผาตูบ

๖) สวนรุกขชาติ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ สวนรุกขชาติห้วยน้ำอุ่น

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดน่านแบ่งเขตการปกครองออกเป็น จำนวน ๑๕ อำเภอ ๙๘ ตำบล ๘๙๓ หมู่บ้าน โดยมีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๘ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๘๐ แห่ง ดังตารางต่อไปนี้

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร.กม.)	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	ตำบล	หมู่บ้าน
๑. เมืงน่าน	๙๒๙.๔๖	๑	๒	๘	๑๐	๑๐๙
๒. ภูเพียง	๓๙๑.๙๑	-	-	๗	๗	๖๑
๓. เวียงสา	๑,๘๙๔.๘๙	-	๓	๑๓	๑๗	๑๒๘
๔. สันติสุข	๔๑๖.๘๔	-	-	๓	๓	๓๑
๕. แม่จริม	๙๙๘.๑๕	-	๑	๔	๕	๓๘
๖. ท่าวังผา	๗๐๒.๒๐	-	๑	๙	๑๐	๙๑
๗. บ้านหลวง	๓๓๘.๒๑	-	-	๔	๔	๒๖
๘. นาน้อย	๑,๔๐๘.๑๒	-	๒	๖	๗	๖๘
๙. ปัว	๖๕๗.๓๖	-	๒	๑๐	๑๒	๑๐๗
๑๐. เชียงกลาง	๒๗๗.๑๒	-	๒	๓	๖	๖๐
๑๑. นาหมื่น	๗๘๕.๖๑	-	๑	๓	๔	๔๘
๑๒. สองแคว	๕๔๔.๓๖	-	๑	๒	๓	๒๕
๑๓. พุ่งช้าง	๗๖๐.๘๑	-	๒	๓	๔	๔๐
๑๔. บ่อเกลือ	๘๔๘.๓๔	-	๑	๓	๔	๓๙
๑๕. เฉลิมพระเกียรติ	๕๑๘.๖๙	-	-	๒	๒	๒๒
รวม	๑๑,๔๗๒.๐๗	๑	๑๘	๘๐	๙๘	๘๙๓

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดน่าน

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

จังหวัดน่านมีจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร จำแนกรายอำเภอ ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ จำนวนทั้งสิ้น ๔๗๓,๔๖๑ คน แยกเป็นประชากรชาย ๒๓๖,๔๑๐ คน ประชากรหญิง ๒๓๗,๐๕๑ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ (๑) อำเภอเมืองน่าน มีประชากร ๘๑,๙๖๓ คน (๒) อำเภอเวียงสา มีประชากร ๖๘,๙๑๗ คน และ (๓) อำเภอปัว มีประชากร ๖๔,๐๕๔ คน อำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีประชากร ๙,๗๗๔ คน

ตาราง แสดงจำนวนประชากรในจังหวัดน่าน ณ เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ แยกรายอำเภอ

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
๑.อำเภอเมืองน่าน	๔๐,๗๐๕	๔๑,๒๕๘	๘๑,๙๖๓	๓๕,๕๔๙
๒.อำเภอแม่จริม	๘,๓๓๐	๘,๐๓๖	๑๖,๓๖๖	๒,๙๒๑
๓.อำเภอบ้านหลวง	๕,๗๒๒	๕,๖๔๐	๑๑,๓๖๒	๓,๙๖๐
๔.อำเภอนาน้อย	๑๕,๘๙๒	๑๕,๙๙๐	๓๑,๘๘๒	๑๑,๖๑๒
๕.อำเภอปัว	๓๑,๖๕๐	๓๒,๔๐๔	๖๔,๐๕๔	๒๐,๘๙๐
๖.อำเภอท่าวังผา	๒๔,๙๑๖	๒๕,๓๐๑	๕๐,๒๑๗	๑๗,๓๒๖
๗.อำเภอเวียงสา	๓๔,๔๒๘	๓๔,๔๘๙	๖๘,๙๑๗	๒๕,๘๖๘
๘.อำเภอทุ่งช้าง	๙,๕๔๓	๙,๓๘๓	๑๘,๙๒๖	๖,๖๔๖
๙.อำเภอเชียงกลาง	๑๓,๒๗๐	๑๓,๖๑๕	๒๖,๘๘๕	๙,๗๕๘
๑๐.อำเภอนาหมื่น	๗,๐๔๓	๖,๙๔๙	๑๓,๙๙๒	๔,๔๙๕
๑๑.อำเภอสันติสุข	๘,๐๐๓	๗,๕๙๙	๑๕,๖๐๒	๕,๑๓๒
๑๒.อำเภอบ่อเกลือ	๗,๘๕๖	๗,๕๑๘	๑๕,๓๗๔	๔,๙๘๙
๑๓.อำเภอสองแคว	๖,๓๘๘	๖,๐๐๐	๑๒,๓๘๘	๓,๘๑๐
๑๔.อำเภอภูเพียง	๑๗,๖๖๑	๑๘,๐๙๘	๓๕,๗๕๙	๑๓,๖๕๗
๑๕.อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๕,๐๐๓	๔,๗๗๑	๙,๗๗๔	๓,๓๙๒
รวม	๒๓๖,๔๑๐	๒๓๗,๐๕๑	๔๗๓,๔๖๑	๑๗๒,๐๐๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดน่าน

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

สังคมคนน่านเป็นสังคมที่มีประชากรอยู่อย่างเบาบางเป็นอันดับ ๓ ของประเทศ กระจัดกระจายอยู่ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ โดยแบ่งได้เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

๑.๓.๑ ชาวไทยวน หรือ คนเมือง ส่วนใหญ่อพยพมาจากเชียงแสนและบริเวณต่างๆของล้านนา ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดน่าน

๑.๓.๒ ชาวไทลื้อ (ไทลื้อ ,ไทยอง) ส่วนใหญ่อพยพมาจากเมืองสิบสองปันนาและหัวเมืองต่าง ๆ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงซึ่งมีทั้งอพยพมาด้วยความสมัครใจและอพยพมาเนื่องจากเกิดศึกสงครามทั้งภายในหัวเมืองลื้อเอง และอพยพมามากที่สุดยุคเก็บผักใส่ซ้าเก็บข้าใส่เมืองของเจ้ากาวิละแห่งเชียงใหม่ และเจ้าอัตถวรปัญโญฯ แห่งนครน่าน และยุคของเจ้าสุมนเทวราช อีกทั้งมีการอพยพเข้ามาเรื่อย ๆ ครั้งเกิดการปฏิวัติการปกครองประเทศของจีน ชาวไทลื้ออาศัยตั้งบ้านเรือน อยู่กระจัดกระจายตามลุ่มน้ำต่างๆ ในจังหวัดน่านมีมากที่สุดคือ อำเภอปัวแทบทุกตำบล อำเภอท่าวังผา อำเภอสองแคว อำเภอเชียงกลาง และอำเภอทุ่งช้าง เลยไปถึงอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

๑.๓.๓ ชาวไทพวน หรือลาวพวน อยู่ที่อำเภอท่าวังผา บ้านฝายมูล อำเภอเวียงสา ตำบลจอมจันท์ บ้านหลับมีนพรวน บ้านหลับมีนพรวนเหนือ บ้านนาแฮน บ้านนาเคียน บ้านปางสา

๑.๓.๔ ชาวไทยจีน หรือชาวจีน อพยพมาจากเชียงตุง ปัจจุบันส่วนใหญ่จะถูกกลืนทางวัฒนธรรมจากคนเมือง ทั้งภาษาพูดและเครื่องแต่งกาย แต่บางหมู่บ้านยังมีการนับถือผีเจ้าเมืองของไทยจีนอยู่ จึงรู้ว่าเป็นไทยจีน เช่นบ้านหนองม่วง อำเภอท่าวังผา ส่วนบ้านเชียงยืน ตำบลยม อำเภอท่าวังผา ถูกชาวไทลื้อกลืนวัฒนธรรมจนไม่เหลือเค้าของชาวไทยจีน

๑.๓.๕ ชาวไทใหญ่ หรือ เงี้ยว หรือไตโหลง ส่วนใหญ่อพยพมาจากรัฐฉาน และเชียงตุง อาศัยอยู่บริเวณแนวอำเภอทุ่งช้าง ในปัจจุบันถูกกลืนวัฒนธรรมจนแทบแยกไม่ออกว่าเป็นชาวไทใหญ่

นอกจากนี้ในบริเวณพื้นที่สูงตามไหล่เขาของจังหวัดน่าน ยังเป็นชุมชนที่อยู่ของชนกลุ่มน้อยที่เรียกกันว่า “ชาวเขา” ได้แก่ ชาวม้ง เมี่ยน ลัวะหรือถิ่น ขมุ รวมถึงชาวผีตองเหลืองหรือมลาปี ที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ตำบลแม่ชะเนิง อำเภอเวียงสา และลาหู่ (มุเซอ)

ตาราง แสดงจำนวนประชากรกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัดน่าน

กลุ่มชาติพันธุ์	เพศชาย	เพศหญิง	รวม	หลังคาเรือน	ครอบครัว
๑. ลัวะ (ละว้า)	๒๑,๓๓๖	๒๐,๙๔๙	๔๒,๒๘๕	๑๐,๕๔๓	๑๒,๑๔๐
๒. ม้ง(แม้ว)	๑๕,๔๖๐	๑๕,๕๗๗	๓๑,๐๓๗	๔,๖๖๑	๕,๙๐๗
๓. เมี่ยน(เย้า)	๖,๐๘๖	๕,๘๒๔	๑๑,๙๑๐	๑,๙๕๗	๒,๒๔๐
๔. ขมุ	๔,๔๒๐	๔,๒๔๘	๘,๖๖๘	๒,๑๐๑	๒,๓๗๑
๕. มลาปรี (ตองเหลือง)	๑,๖๒๐	๑๙๕	๑,๘๑๕	๕๐	๖๒
๖. ลาหู่ (มุเซอ)	๑๕	๑๑	๒๖	๗	๗

ที่มา : ทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูง ๒๐ จังหวัดในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การทุนสำหรับเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF)

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

ทางบก การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๒ มาจนถึงนครสวรรค์ จากนั้นใช้หมายเลข ๑๑๗ มาจนถึงจังหวัดพิษณุโลกและใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๑ โดยผ่านจังหวัดอุตรดิตถ์ และอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ จากเด่นชัยใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ผ่านจังหวัดแพร่ ไปจนถึงตัวจังหวัดน่าน รวมระยะทางประมาณ ๖๖๘ กิโลเมตร

ทางรถไฟ จังหวัดน่านไม่มีเส้นทางรถไฟผ่าน แต่สามารถเดินทางมาลงที่สถานีรถไฟเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ แล้วเดินทางด้วยถนนระยะทางประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๑ มายังตัวจังหวัดได้

ทางอากาศ จังหวัดน่านมีท่าอากาศยานน่านนคร ซึ่งเป็นสนามบินพาณิชย์ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของตัวเมืองน่าน ห่างประมาณ ๓ กิโลเมตร มีเที่ยวบินระหว่างท่าอากาศยานน่านไปท่าอากาศยานดอนเมือง โดยสายการบินไทยแอร์เอเชีย สายการบินนกแอร์

๑.๔.๒ ทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่

- ๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๑ (กำแพงเพชร-ต่อเขตเทศบาลเมืองน่าน)
- ๒) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘๐ (ต่อเขตเทศบาลเมืองน่าน-จุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น/น้ำเงิน (เขตแดนไทย/ลาว))
- ๓) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘๑ (ปัว-เฉลิมพระเกียรติ)
- ๔) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘๓ (น่าน้อย-บรรจบทางหลวงหมายเลข ๑๑๒๓ (ปางไฮ))
- ๕) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๙๑ (แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ (จุน)-น่าน)
- ๖) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๔๘ (ท่าวังผา-เชียงคำ)
- ๗) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๑๖ (แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ (ร้องกวาง)-น่าน้อย)

๑.๔.๓ ไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน เป็นหน่วยงานในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ ภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๑๕ อำเภอ มีผู้ใช้ไฟฟ้า รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๖๗,๖๑๖ ราย

ตาราง แสดงผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้เป็นรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumer (Person)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)						District
		รวม Total	บ้านอยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจ และ อุตสาหกรรม Business and industry	ส่วนราชการและ องค์กรไม่แสวงหา ผลกำไร Government institutions and non-profit organization	อื่น ๆ Others	ไฟฟ้า Free electricity	
รวมยอด	173,462	381,617,250	190,490,491	159,143,239		7,544,149	24,439,367	Total
อำเภอมืองน่าน	51,090	166,861,583	73,507,495	81,710,085		3,104,653	8,539,351	Mueang Nan District
อำเภอแม่อ้อ	4,826	6,821,411	3,783,375	2,494,288		73,030	470,718	Mae Charim District
อำเภอบ้านฝาง	4,188	5,549,257	3,310,647	1,785,141		47,797	405,671	Ban Luang District
อำเภอท่าวังผา	10,562	16,981,837	9,555,410	5,905,561		114,604	1,406,263	Na Noi District
อำเภอปัว	22,702	46,470,584	24,763,406	18,122,391		506,446	3,078,341	Pua District
อำเภอท่าวังผา	18,360	31,963,869	18,639,165	10,869,062		512,694	1,942,947	Tha Wang Pha District
อำเภอเวียงสา	23,023	52,409,603	25,108,987	19,658,465		2,448,944	5,193,206	Wiang Sa District
อำเภอทุ่งช้าง	5,749	7,804,873	4,559,803	2,841,628		86,064	317,378	Thung Chang District
อำเภอเชียงกลาง	12,249	17,970,247	11,033,459	5,737,000		216,430	983,358	Chiang Klang District
อำเภอนาน้อย	4,768	6,646,374	4,081,602	2,174,432		13,691	376,648	Na Muen District
อำเภอห้วยฝาง	5,403	7,785,602	5,016,768	2,256,491		108,991	403,351	Santi Suk District
อำเภอเวียงสา	4,267	5,531,847	2,876,659	2,253,106		243,942	158,140	Bo Kluea District
อำเภอสองแคว	3,625	4,766,864	2,738,616	1,826,224		33,531	168,439	Song Khwae District
อำเภอภูเพียง ^{1/}								Phu Phiang District ^{1/}
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	2,650	4,053,299	1,515,099	1,509,365		33,332	995,502	Chaloem Phra Kiat District

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน

๑.๔.๔ ประปา (การประปาส่วนภูมิภาคสาขาน่าน ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

จังหวัดน่านมีการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๒ สาขา พื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาน่าน และการประปาส่วนภูมิภาคสาขาท่าวังผา มีจำนวนลูกค้าทั้งหมด ๒๓,๒๕๗ ราย ดังนี้

๑) แม่ข่ายน่าน (เทศบาลเมืองน่าน เทศบาลตำบลคู้ใต้ อบต.ไชยสถาน อบต.ผาสิ่งห์ อบต.คู้ใต้ อบต.ฝายแก้ว อบต.ท่าข้าว และอบต.ม่วงตึ๊ด จำนวน ๑๔,๒๘๙ ราย

๒) หน่วยบริการน่านน้อย (เทศบาลตำบลน่านน้อย อบต.ศรีชะเกษ และอบต.น่านน้อย จำนวน ๗๐๙ ราย

๓) หน่วยบริการกลางเวียง (เทศบาลตำบลเวียงสา เทศบาลตำบลกลางเวียง อบต.सानกลางเวียง จำนวน ๒,๓๐๗ ราย

๔) แม่ข่ายท่าวังผา (อบต.ท่าวังผา อบต.ริม) จำนวน ๑,๙๓๙ ราย

๕) หน่วยบริการเชียงกลาง (อบต.พระพุทธบาท อบต.เปือ และอบต.เชียงกลาง) จำนวน ๑,๕๔๓ ราย

๖) หน่วยบริการปัว (อบต.ไชยวัฒนา อบต.สถาน อบต.วรรณคร อบต.ป่ากลาง) จำนวน ๒,๔๗๐ ราย

๑.๔.๕ ข้อมูล Internet ประชากรรัฐจังหว็ดน่าน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหว็ดน่านได้เดินเครื่องติดตั้งเน็ตประชารัฐตามนโยบายของรัฐบาล “โครงการไทยแลนด์ ๔.๐” “โครงการไทยนิยมยั่งยืน” รัฐเทำทันเทคโนโลยี ในการพัฒนาโครงการอินเทอร์เน็ตหมู่บ้านให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้อง จำนวน ๑๔๑ จุด ทุกพื้นที่ทั้ง ๑๕ อำเภอของจังหว็ดน่าน โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีสำนักงานสถิติจังหว็ดน่าน เป็นผู้ประสานผู้เข้ารับการฝึกอบรม และบริษัท ทีโอทีจำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการติดตั้งกลุ่มเน็ตประชารัฐ

ตาราง แสดงจุดติดตั้งสัญญาณเน็ตประชารัฐจังหว็ดน่าน ในพื้นที่ ๑๕ อำเภอ ๕๒ ตำบล ๑๔๑ หมู่บ้าน

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
๑. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	ห้วยโก๋น	หมู่ ๒ บ้านสบปิ่น, หมู่ ๔ บ้านปิ่น, หมู่ ๖ บ้านใหม่ไชยธรรมรัตน์
	ขุนน่าน	หมู่ ๑๐ บ้านกิวจันท์
๒. อำเภอทุ่งช้าง	งอบ	หมู่ ๔ บ้านทุ่งสนุน, หมู่ ๑๐ บ้านไต้ร่มโพธิ์ทอง
	และ	หมู่ ๑ บ้านทุ่งอ้าว, หมู่ ๒ บ้านศาลา, หมู่ ๔ บ้านเวียงสอง, หมู่ ๗ บ้านวังผา
	ทุ่งช้าง	หมู่ ๓ บ้านน้ำพิ
๓. อำเภอสองแคว	ชนแดน	หมู่ ๕ บ้านปางกอม, หมู่ ๖ บ้านสบปาง หมู่ ๗ บ้านน้ำหลุ
	นาไร่หลวง	หมู่ ๑ บ้านถ้ำเวียงแก, หมู่ ๖ บ้านขุนน้ำพริก, หมู่ ๗ บ้านปางไฮ, หมู่ ๘ บ้านวังไผ่
๔. อำเภอเชียงกลาง	เชียงกลาง	หมู่ ๔ บ้านดู่, หมู่ ๙ บ้านจิว
	เชียงคาน	หมู่ ๒ บ้านใหม่วังเคียน, หมู่ ๓ บ้านดอนแท่น, หมู่ ๔ บ้านวังก้า
	เปือ	หมู่ ๑๓ บ้านห้วยพาน, หมู่ ๑๔ บ้านน้ำมีด, หมู่ ๖ บ้านห้วยเลื่อน, หมู่ ๗ บ้านดอนสบเปือ
	พญาแก้ว	หมู่ ๓ บ้านพูล, หมู่ ๕ บ้านผาน้ำย่อย
	พระธาตุ	หมู่ ๑ บ้านดอนแก้ว, หมู่ ๑๐ บ้านหนองปลา, หมู่ ๓ บ้านหัวน้ำ, หมู่ ๕ บ้านสร้อยพร้าว, หมู่ ๖ บ้านป่ารก, หมู่ ๗ บ้านห้วยแก้ว, หมู่ ๙ บ้านเด่นธารา
๕. อำเภอท่าวังผา	จอมพระ	หมู่ ๗ บ้านน้ำฮาว
	ตาลชุม	หมู่ ๔ บ้านสบสาย, หมู่ ๙ บ้านห้วยธนู
	ผาตอ	หมู่ ๔ บ้านน้ำพุ, หมู่ ๖ บ้านสบเป็ด
	ผาทอง	หมู่ ๒ บ้านวังผาง, หมู่ ๘ บ้านแห่นสาม
	ยม	หมู่ ๑๐ บ้านนาคิม
๖. อำเภอปัว	แสนทอง	หมู่ ๕ บ้านน้ำไคร้, หมู่ ๖ บ้านห้วยม่วง, หมู่ ๗ บ้านสันติสุข
	แก่ง	หมู่ ๖ บ้านดอนมูล
	ไชยวัฒนา	หมู่ ๕ บ้านห้วยท่าง, หมู่ ๗ บ้านแดนพนา
	ป่ากลาง	หมู่ ๓ บ้านค้ำฮ้อ
	ภูคา	หมู่ ๙ บ้านห้วยปุด
	วรรณคร	หมู่ ๓ บ้านมอน
	ศิลาแลง	หมู่ ๕ บ้านหัวน้ำ, หมู่ ๗ บ้านทุ่งรัตนา
	สถาน	หมู่ ๕ บ้านห้วยล้า, หมู่ ๖ บ้านนาผาง, หมู่ ๗ บ้านป่าเหียง

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
๗. อำเภอบ่อเกลือ	ดงพญา	หมู่ ๑ บ้านสปีน, หมู่ ๓ บ้านสัวเหนือ, หมู่ ๗ บ้านสัว
	บ่อเกลือใต้	หมู่ ๓ บ้านนาขาม, หมู่ ๔ บ้านผักเหือก, หมู่ ๕ บ้านนาขวาง, หมู่ ๗ บ้านนาเปรี๊ยะ, หมู่ ๘ บ้านดงผาปูน, หมู่ ๑๑ บ้านก้อกว้าง, หมู่ ๑๒ บ้านหนองน่าน, หมู่ ๑๕ บ้านห้วยโป่ง
๘. อำเภอสันติสุข	คูพงษ์	หมู่ ๖ บ้านกุ่ม่วง
	พงษ์	หมู่ ๑๓ บ้านห้วยแฮ้ว, หมู่ ๔ บ้านหนองใหม่, หมู่ ๕ บ้านหนองใหม่, หมู่ ๗ บ้านศรีนาคาม
๙. อำเภอภูเพียง	ฝายแก้ว	หมู่ ๑๐ บ้านดงป่าสัก, หมู่ ๑๑ บ้านห้วยคำ, หมู่ ๑๔ บ้านห้วยไฮ, หมู่ ๕ บ้านน้ำใส
๑๐. อำเภอเมืองน่าน	นาชาว	หมู่ ๒ บ้านสไมย์, หมู่ ๓ บ้านนาหิน
	บ่อ	หมู่ ๓ บ้านภูเวียง, หมู่ ๖ บ้านสระภูเวียง, หมู่ ๙ บ้านหาดปลาแห้ง
	บ่อสวก	หมู่ ๑๑ บ้านนาปังพัฒนา, หมู่ ๕ บ้านชาวหลวง, หมู่ ๗ บ้านนามน, หมู่ ๘ บ้านหนองโตม
	เรือ	หมู่ ๘ บ้านห้วยมอญ
	สะเนียน	หมู่ ๖ บ้านปางเป็ย, หมู่ ๘ บ้านกาใส, หมู่ ๙ บ้านห้วยปุก
๑๑. อำเภอบ้านหลวง	บ้านพี	หมู่ ๓ บ้านห้วยติ่ม, หมู่ ๔ บ้านพีเหนือ
	บ้านฟ้า	หมู่ ๒ บ้านนาวี, หมู่ ๔ บ้านทุ่งข่า, หมู่ ๕ บ้านตุ้, หมู่ ๖ บ้านป่าต้าง, หมู่ ๗ บ้านค้อ หมู่ ๘ บ้านโป่งศรี
๑๒. อำเภอแม่จริม	น้ำปาย	หมู่ ๒ บ้านป่าสัก, หมู่ ๓ บ้านห้วยกอม, หมู่ ๔ บ้านกุ่มกอก, หมู่ ๗ บ้านใหม่, หมู่ ๕ บ้านน้ำว้า
	หมอเมือง	หมู่ ๕ บ้านบวกแรด
๑๓. อำเภอนาหมื่น	นาทะนุง	หมู่ ๑๐ บ้านน้ำกั้น, หมู่ ๑๔ บ้านดอนมูล, หมู่ ๑๖ บ้านสันป่าสัก, หมู่ ๖ บ้านค้ำอ้อย หมู่ ๙ บ้านห้วยนาย
	เมืองลี	หมู่ ๖ บ้านน้ำแข้วง
๑๔. อำเภอเวียงสา	จอมจันทร์	หมู่ ๓ บ้านปางสา, หมู่ ๕ บ้านลับหมื่นพรวน, หมู่ ๖ บ้านลับหมื่นพรวนเหนือ
	ทุ่งศรีทอง	หมู่ ๑ บ้านทุ่งทอง, หมู่ ๓ บ้านทุ่งผง, หมู่ ๕ บ้านขึ้นใหม่
	ปงสนุก	หมู่ ๒ บ้านก้อต, หมู่ ๔ บ้านห้วยสันทราย
	แม่สา	หมู่ ๕ บ้านเอน
	ไหล่น่าน	หมู่ ๓ บ้านนาสา, หมู่ ๔ บ้านท่าข้าม
	อายนาลัย	หมู่ ๑๑ บ้านห้วยน้ำอุ่น, หมู่ ๖ บ้านฝั่งหมื่น, หมู่ ๗ บ้านปางมอญ, หมู่ ๙ บ้านม่วงเน็ง

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
๑๕. อำเภอนาน้อย	เชียงของ	หมู่ ๖ บ้านสัน, หมู่ ๑ บ้านพีชเจริญ
	น้ำตก	หมู่ ๗ บ้านพีชมงคล
	บัวใหญ่	หมู่ ๑ บ้านอ้อย, หมู่ ๒ บ้านใหม่มงคล, หมู่ ๓ บ้านนาแหน, หมู่ ๕ บ้านนาไค้, หมู่ ๖ บ้านต้นม่วง, หมู่ ๗ บ้านสันพยอม, หมู่ ๘ บ้านหนองห้า
	ศรีสะเกษ	หมู่ ๑๔ บ้านกิตตินันท์
	สถาน	หมู่ ๑๐ บ้านนาตอย, หมู่ ๕ บ้านไร่น้ำหิน, หมู่ ๙ บ้านหลายหนอง

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ. พื้นที่ติดตั้งเนื้ตประชารัฐ. 9 เมษายน 2566

๑.๔.๖ ข้อมูลด่านกักกันของจังหวัด

๑) ด่านศุลกากร

ด่านศุลกากรทุ่งช้าง ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๗ ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน โทรศัพท์ ๐๕๔-๖๕๔๐๗๓ ,๐๙๑-๘๓๗๓๕๔๕ email : ๗๔๑๙๐๐๐๐@customs.go.th

๒) จุดผ่านแดนบริเวณชายแดนไทย – ลาว

จังหวัดน่านมีพรมแดนทางทิศเหนือและทิศตะวันออกติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และมีช่องทางการค้าชายแดนระหว่างไทยกับสปป.ลาว จำนวน ๓ ช่องทาง ดังนี้

๒.๑) จุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติตรงข้ามกับเมืองเงิน แขวงไชยบุรี สปป.ลาว โดยจังหวัดน่านได้มีคำสั่งจังหวัดน่าน ที่ ๑๑๕๑๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การเปิดการเดินทางเข้า-ออก ของบุคคล ยานพาหนะและสิ่งของ ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน โดยกำหนดเวลาเปิด-ปิดด่าน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

๒.๒) จุดผ่อนปรนบ้านใหม่ชายแดน ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จังหวัดน่านตรงข้ามกับบ้านเตสอง เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยบุรี สปป.ลาว โดยจังหวัดน่าน ได้มีคำสั่งจังหวัดน่าน ที่ ๒๔๐๗/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ เรื่อง ยกเลิกการระงับเดินทางเข้า-ออก ของบุคคล ยานพาหนะและสิ่งของ ณ จุดผ่อนปรนการค้าบ้านใหม่ชายแดน อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน โดยกำหนดเวลาเปิดจุดผ่อนปรนการค้า ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ทุกวันพุธ วันพฤหัสบดี และวันอาทิตย์ ของสัปดาห์

๒.๓) จุดผ่อนปรนบ้านห้วยสะแดง ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน (ปัจจุบันไม่มีการค้าขาย) ตรงข้ามกับบ้านป่าห้ว้น เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยบุรี สปป.ลาว

๓) ด่านตรวจพืชทุ่งช้าง ๑๕๗ ม. ๔ ต.ทุ่งช้าง อ.ทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ๐๙๘-๒๖๑๒๔๕๙

๔) ด่านกักกันสัตว์น่าน ๑๗๙ ม. ๒ ต.ทุ่งช้าง อ.ทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ๐๙๑-๕๕๐๗๑๕๘

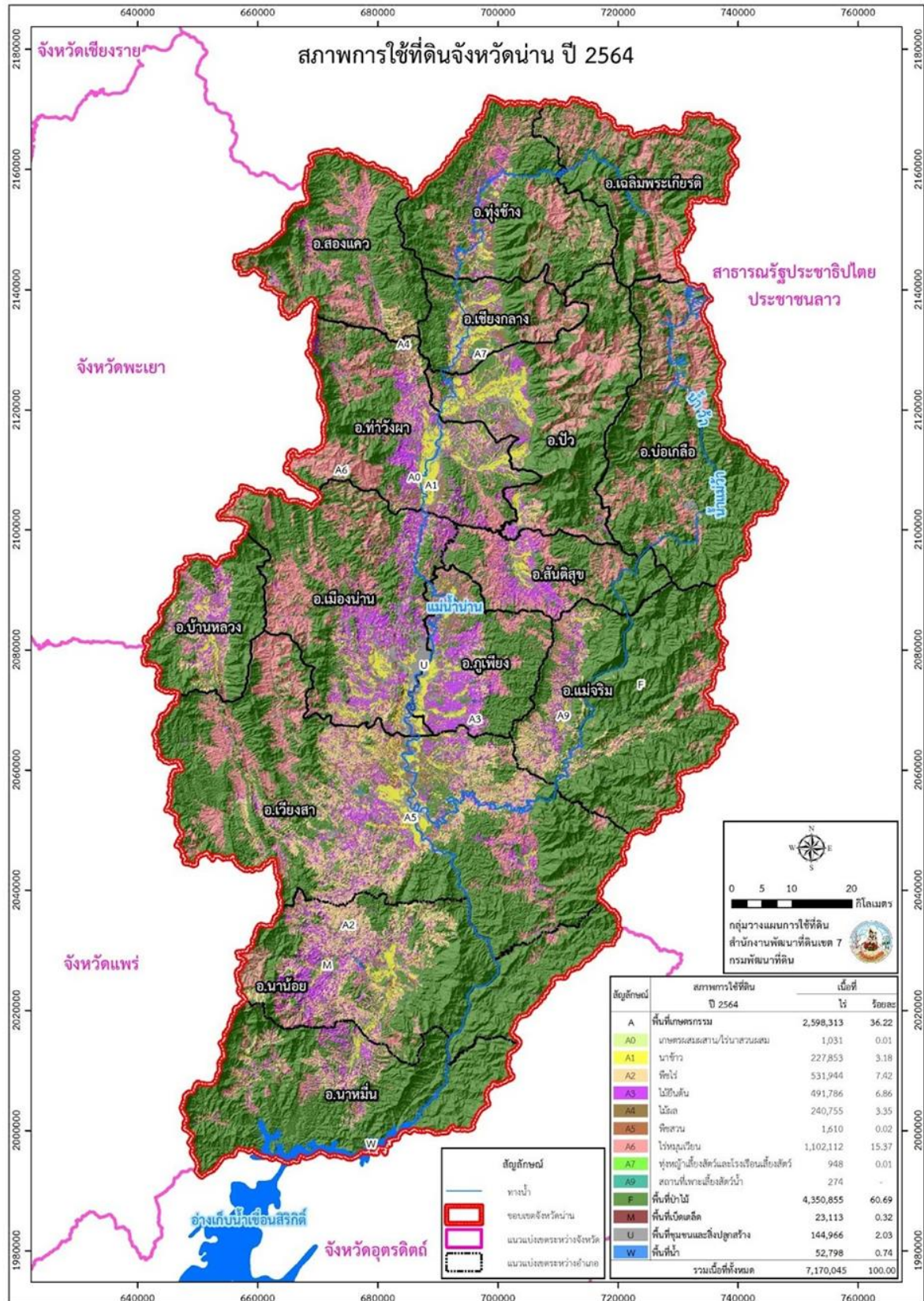
๑.๔.๗ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดน่านมีเนื้อที่ทั้งหมด ๗,๑๗๐,๐๔๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง พื้นที่น้ำ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงจำนวนการใช้ที่ดินของจังหวัดน่าน

ลักษณะการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑. พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดน่าน	๗,๑๗๐,๐๔๕	๑๐๐.๐๐
๒. พื้นที่ป่าไม้	๔,๓๕๐,๘๕๕	๖๐.๖๙
๓. พื้นที่เกษตรกรรม	๒,๕๙๘,๓๑๓	๓๖.๒๒
● เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๑,๐๓๑	๐.๐๑
● นาข้าว	๒๒๗,๘๕๓	๓.๑๘
● พืชไร่	๕๓๑,๙๔๔	๗.๔๒
● ไม้ยืนต้น	๔๙๑,๗๘๖	๖.๘๖
● ไม้ผล	๒๔๐,๗๕๕	๓.๓๕
● พืชสวน	๑,๖๑๐	๐.๐๒
● ไร่มุขเวียน	๑,๑๐๒,๑๑๒	๑๕.๓๗
● พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๙๔๘	๐.๐๑
● สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๗๔	-
๔. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๔๔,๙๖๖	๒.๐๓
๕. พื้นที่น้ำ	๕๒,๗๙๘	๐.๗๔
๖. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๓,๑๑๓	๐.๓๒

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินน่าน

ที่มา : ๑. จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน. รายงานสภาพการใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จาก https://webapp.ddd.go.th/lpd/node_modules/img/

๑.๔.๘ ข้อมูลการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล (คทช.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า คทช. มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และกำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธาน คนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานคนที่ ๒ และได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๔ คณะ เพื่อเป็นกลไกที่ใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน
- ๒) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน
- ๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน
- ๔) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน

จังหวัดน่าน ขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดน่าน (คทช.จังหวัดน่าน) มีอำนาจหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดินและแผนที่ขอบเขตที่ดินที่จะจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย การตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ครอบครองที่ดินและรายชื่อผู้ยากไร้ การจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดที่ดิน การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาดให้กับผู้ยากไร้ การตรวจสอบหลักเกณฑ์ในการจัดที่ดิน และจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ รวมทั้งการส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และการตลาด ตลอดจนการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค โดยดำเนินการร่วมกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง มีผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน เป็นประธาน หัวหน้าสำนักงานจังหวัดน่าน ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดน่าน และสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดน่าน (คทช.จังหวัดน่าน) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๓๐๘,๘๑๔.๘๐ ไร่ แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน จำนวน ๑,๐๙๙,๙๓๓ ไร่ ซึ่งดำเนินการในพื้นที่ ๒ ส่วน ได้แก่

๑.๑) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ ทำกินหลังมติ ครม.เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒ ก่อนและหลังมติ ครม.เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จำนวน ๘๒๖,๒๗๐ ไร่ ดำเนินการโดย กรมป่าไม้ และโครงการ NanSanBox

ผลการดำเนินงาน

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ กรมป่าไม้ และโครงการ NanSanBox ดำเนินการสำรวจข้อมูลการครอบครองที่ดิน เสร็จเรียบร้อยแล้ว

๑.๒) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ ก่อนมติ ครม.เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จำนวน ๓๕ พื้นที่ จำนวน ๒๗๓,๖๖๓ ไร่ ดำเนินการโดยจังหวัดน่าน

ผลการดำเนินงาน

- ยื่นขออนุญาตใช้พื้นที่กับกรมป่าไม้ จำนวน ๒๗๓,๖๖๓ ไร่ กรมป่าไม้อนุญาตแล้ว จำนวน ๑๒๔,๐๓๔ ไร่ และอยู่ในระหว่างกระบวนการขออนุญาตต่อกรมป่าไม้อีก จำนวน ๑๔๙,๖๒๗ ไร่
- ดำเนินการจัดที่ดินในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ เนื้อที่ ๙๙,๗๑๘-๑-๖๐ ไร่ ปัจจุบันได้ดำเนินการจัดที่ดินแล้วเสร็จ รวม ๑๙ พื้นที่ เนื้อที่ ๘๔,๔๒๙-๐-๘๕ ไร่ ราษฎร ๙,๒๑๗ ราย ๑๑,๖๗๐ แปลง และแจกสมุด ๗,๖๐๒ เล่ม
- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน เข้าไป ดำเนินการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่ คหข.มีความมั่นคงในที่ดินทำกิน มีรายได้เลี้ยงตัวเอง จำนวน ๖,๖๖๑ ราย พื้นที่ ๒๑,๖๐๐ ไร่

๒) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า วนอุทยาน) ที่มีราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน จำนวน ๒๐๘,๘๘๑.๘๐ ไร่ ดำเนินการโดย กรมอุทยานแห่งชาติฯ

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัย หรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ จำนวน ๑๐๖ หมู่บ้าน ๒๙ ตำบล ๑๒ อำเภอ รวมพื้นที่จำนวน ๑๙๔,๒๙๐.๐๙ ไร่ เสร็จสิ้นแล้ว (พื้นที่อื่น ๆ เช่น ถนน พื้นที่ราษฎร คินให้ รวม ๑๔,๕๙๑.๗๑ ไร่)

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP)

ภาพรวมผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน (GPP) ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาคการบริการ (การก่อสร้างถึงบริการอื่น ๆ) และการผลิตนอกภาคเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาคการเกษตรปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงในปี ๒๕๖๓ ภาคอุตสาหกรรมในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๓, ๒๕๖๔) ปรับตัวดีขึ้น จากที่ลดลงในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน ณ ราคาประจำปี จำแนกตามประเภท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มูลค่า ๓๕,๖๗๔ ล้านบาท โดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับนอกภาคเกษตรมีมูลค่าสูงสุด ๒๕,๒๐๙ ล้านบาท รองลงมาเป็นภาคบริการ (การก่อสร้างถึงบริการอื่น ๆ) มูลค่า ๒๑,๘๑๙ ถัดมา ได้แก่ ภาคการเกษตร มูลค่า ๑๐,๔๔๖ ล้านบาท และภาคอุตสาหกรรม มูลค่า ๓,๓๘๙ ล้านบาท โดย ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ, การก่อสร้าง, ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร, กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ และศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงข้อมูลผลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดน่าน ณ ราคาประจำปี จำแนกรายประเภท
(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภท ที่	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ จังหวัดน่าน รายประเภท	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ภาคการเกษตร		๘,๗๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๐,๑๙๓	๙,๘๓๖	๑๐,๔๖๖
๑	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๘,๗๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๐,๑๙๓	๙,๘๓๖	๑๐,๔๖๖
นอกภาคการเกษตร		๒๒,๔๙๙	๒๓,๘๒๕	๒๔,๒๔๕	๒๔,๗๔๐	๒๕,๒๐๙
๒	การทำเหมืองแร่และ เหมืองหิน	๒๕๙	๒๗๖	๒๕๕	๓๑๘	๓๐๗
๓	การผลิตอุตสาหกรรม	๒,๐๖๐	๒,๕๐๕	๒,๔๘๘	๒,๔๐๒	๒,๕๗๐
๔	ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบ ปรับอากาศ	๓๓๓	๒๙๖	๓๒๘	๓๕๖	๓๘๕
๕	การประปาและการจัดการ ของเสีย	๙๓	๑๑๓	๑๐๙	๑๒๗	๑๒๗
ภาคอุตสาหกรรม		๒,๗๔๕	๓,๑๙๑	๓,๑๘๐	๓,๒๐๒	๓,๓๘๙
๖	การก่อสร้าง	๑,๘๖๔	๑,๙๓๑	๑,๙๗๔	๒,๑๐๔	๒,๖๒๖
๗	การขายส่ง การขายปลีก	๓,๖๘๘	๔,๐๙๒	๔,๒๓๗	๔,๒๖๓	๔,๑๕๖
๘	การขนส่ง และสถานที่เก็บ สินค้า	๖๓๑	๔๕๓	๔๗๙	๔๐๐	๔๒๑
๙	ที่พักแรมและบริการ ด้านอาหาร	๑๗๔	๑๙๗	๒๒๕	๒๐๓	๒๑๐
๑๐	ข้อมูลข่าวสารและ การสื่อสาร	๓๐๘	๓๒๘	๓๖๗	๓๗๔	๓๘๖
๑๑	การเงินและการประกันภัย	๒,๘๕๑	๓,๐๓๙	๓,๐๑๖	๓,๐๙๖	๒,๘๙๙
๑๒	กิจกรรมเกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์	๑,๖๐๒	๑,๗๖๖	๑,๗๔๗	๒,๐๑๖	๒,๐๓๒
๑๓	กิจกรรมวิชาชีพ	๑	๒	๔	๔	๔
๑๔	กิจกรรมการบริหารฯ	๑๑๕	๑๕๖	๑๙๒	๑๕๑	๑๓๗
๑๕	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ	๒,๗๔๗	๒,๙๔๐	๓,๐๒๖	๓,๑๑๗	๓,๐๐๒
๑๖	การศึกษา	๓,๙๑๔	๓,๗๓๙	๓,๗๓๔	๓,๗๕๔	๓,๘๒๖
๑๗	กิจกรรมด้านสุขภาพและ งานสังคมสงเคราะห์	๑,๓๔๕	๑,๔๗๖	๑,๕๕๐	๑,๕๗๐	๑,๖๐๘

๑๘	ศิลปะ ความบันเทิง และ นันทนาการ	๘๔	๙๘	๑๑๗	๑๐๔	๑๒๑
๑๙	กิจกรรมการบริการ ด้านอื่น ๆ	๔๓๑	๔๑๖	๓๙๘	๓๘๐	๓๙๐
รวมภาคบริการ (การก่อสร้างถึงบริการอื่น ๆ)		๑๙,๗๕๔	๒๐,๖๓๔	๒๑,๐๖๕	๒๑,๕๓๗	๒๑,๘๑๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		๓๑,๒๖๔	๓๓,๘๒๕	๓๔,๔๓๘	๓๔,๕๗๖	๓๕,๖๗๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน ต่อคนต่อปี		๖๙,๙๖๗	๗๖,๐๑๕	๗๗,๗๒๔	๗๘,๓๗๘	๘๑,๒๓๓
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)		๔๔๗	๔๔๕	๔๔๓	๔๔๑	๔๓๙

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2564

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ สถานการณ์หมอกควันไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

ด้วยสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศของจังหวัดน่าน เมื่อเข้าสู่ปลายฤดูหนาว ต้นฤดูร้อน ปัญหาที่มักพบเจอในจังหวัดน่านและจังหวัดทางภาคเหนือ ได้แก่ ปัญหาหมอกควันไฟป่าที่ส่งผลให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน และขนาดที่เป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้คือ ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือที่เรียกกันว่า PM ๒.๕ ที่เป็นปัญหาต่อระบบทางเดินหายใจ ระบบประสาท และระบบอื่นในร่างกาย จากสถิติการวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดน่านมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM ๒.๕) มากที่สุด สูงถึง ๒๖๒ (มีนาคม ๒๕๖๓) ค่าวัด ณ ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ โดยค่าคุณภาพอากาศเมื่อมีค่าเกิน ๕๐ จะเริ่มมีผลกระทบต่อผู้ที่เปราะบาง โดยสาเหตุหลักของการเกิดค่าฝุ่นละอองที่เกินค่ามาตรฐาน การเผาป่าเพื่อหาของกิน การเกิดไฟป่าโดยธรรมชาติ เมื่อดูจากค่า Hotspot รวมถึงปัจจัยอื่นร่วมด้วย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนวันที่ปริมาณค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานมีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จาก ๗๙ วัน เหลือเพียง ๔๖ วัน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗๗ โดยเกินค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ ๓๐ จังหวัดน่านได้มีการเตรียมการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า เพื่อลดจำนวนค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยแบ่งการดำเนินการเป็น ๓ ช่วง ดังนี้

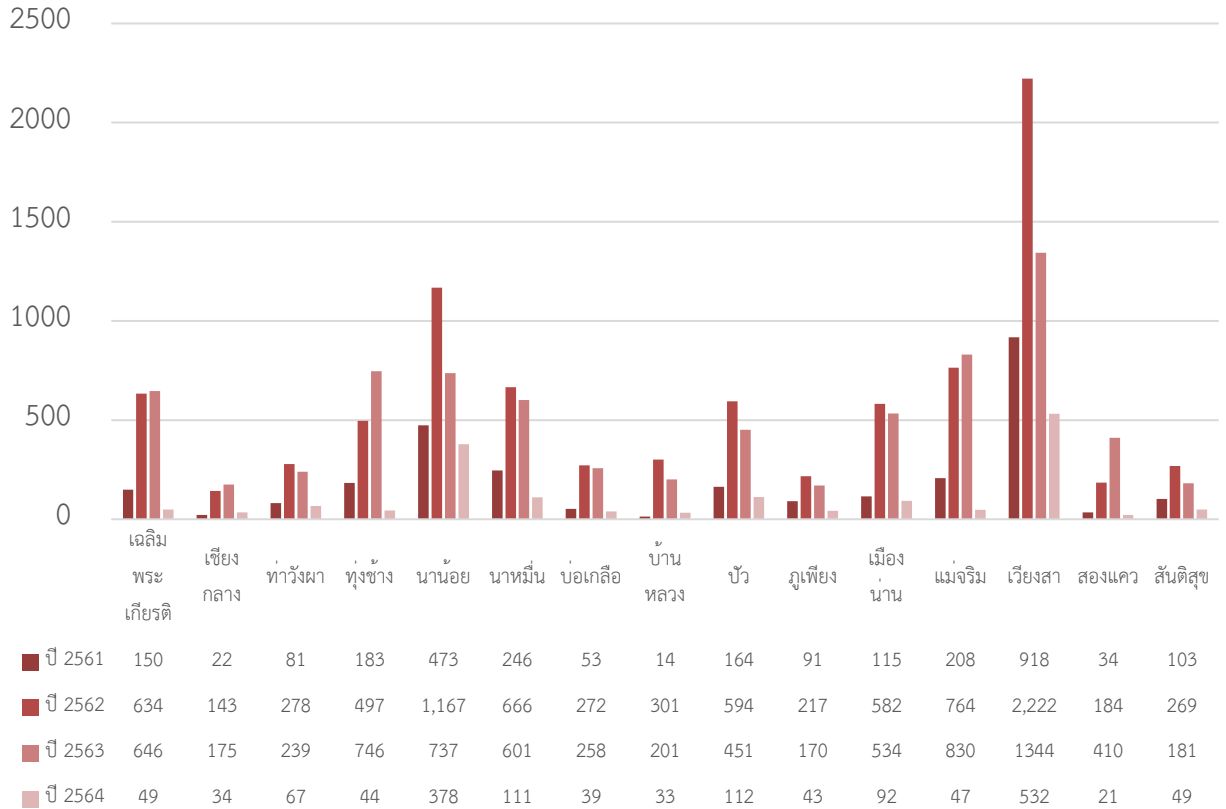
๑) ช่วงเตรียมการ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมกราคม ดำเนินการประชุมเตรียมการจัดการเชื้อเพลิง (ชิงเผา) ทั้งพื้นที่การเกษตร พื้นที่ป่า พื้นที่ริมทาง และพื้นที่ชุมชนเมือง การทำแนวกันไฟ การให้ความรู้เครือข่ายและการบูรณาการข้อมูล

๒) ช่วงรับมือ แบ่งเป็น ๒ ช่วง ได้แก่ ช่วงก่อนวิกฤติ ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ดำเนินการแจ้งเตือนสถานการณ์ การระดมสรรพกำลัง การเคลื่อนกำลังจากพื้นที่อื่นเข้าในพื้นที่เสี่ยงการลาดตระเวน เฝ้าระวังและการดับไฟ ช่วงวิกฤติ เป็นช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ Single command การบังคับใช้กฎหมาย การลาดตระเวนเฝ้าระวังดับไฟ การดำเนินมาตรการลดปริมาณฝุ่นละออง และการประสานการปฏิบัติกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓) ช่วงฟื้นฟูและสร้างความยั่งยืน โดยดำเนินการฟื้นฟูป่าที่ถูกไหม้ การส่งเสริมเครือข่ายเกษตรกรชุมชนปลอดการเผา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคเอกชน และประชาชน และช่องทางความร่วมมือระหว่างประเทศ

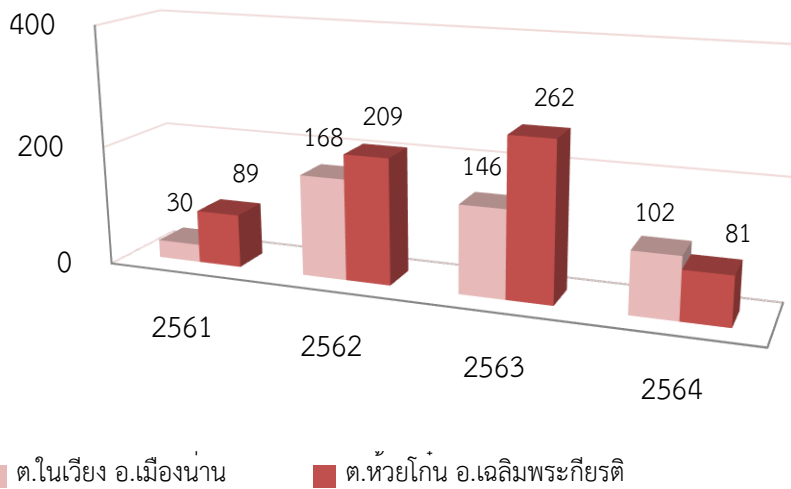

จุดความร้อน (Hotspot) ในพื้นที่จังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2561 - 2564 (หน่วย : จุด)

จังหวัดน่านใช้ข้อมูลจุดความร้อนจากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) หรือ Gistda โดยนำข้อมูลที่แสดงจุดความร้อนด้วยดาวเทียมซูโอมิ เอ็นพีพี (Suomi NPP) ของระบบเวียร์ (VIIRS) ซึ่งในปี ๒๕๖๔ (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔) มีจุดความร้อนเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดน่าน จำนวน ๑,๖๕๑ จุด ลดลงจากปี ๒๕๖๓ (๗,๕๒๓ จุด) คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐๕

ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM 2.5) ปี พ.ศ. 2561 - 2564

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน

๑.๖.๒ ข้อมูลผู้ประสบสาธารณภัยจังหวัดน่าน

จำนวนผู้ประสบสาธารณภัยจังหวัดน่าน มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง อุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก มีการลดลงอย่างเห็นได้ชัด และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สาธารณภัยแล้งส่งผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมาก เนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่กักเก็บมีไม่เพียงพอต่อการใช้งานทางด้านการเกษตร การดำเนินการในช่วงที่ผ่านมาของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน ภัยธรรมชาติถือเป็นภัยที่เราไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้ แต่สามารถคาดการณ์การจะเกิดหรือไม่เกิดภัยของภัยได้บ้าง ดังนั้นทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน จึงได้มีการเตรียมการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น เช่น การเข้าไปให้ความรู้แก่คนในพื้นที่ในการที่จะเอาตัวรอด การเตรียมการรับมือ การป้องกัน ปัญหาภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น, การให้ชุมชนเขียนแผนชุมชน ที่มีหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าไปให้ความรู้ กำกับควบคุม และเพิ่มเติม รวมถึงการทบทวนแผนชุมชนในทุก ๆ ปี ว่าในแต่ละห่วงปีที่ผ่านมามีปัญหาใดที่เป็นปัญหาใหม่ ที่จะต้องเตรียมการการรับมือ เป็นต้น พื้นที่ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติจากการสำรวจจังหวัดน่านที่มีจำนวน ๔๐๓ หมู่บ้าน ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน ด้วยงบประมาณที่จำกัดที่ไม่สามารถจัดสรรให้กับทุกหมู่บ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยได้ ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน จึงต้องจัดลำดับความสำคัญ เพื่อบรรเทาภัยธรรมชาติให้ได้ครอบคลุมและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ตาราง แสดงจำนวนผู้ประสบสาธารณภัยจังหวัดน่าน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2564 (หน่วย : คน)

ประเภทสาธารณภัย	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
อุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก	๔๙,๖๑๐	๘๓,๗๓๖	๓๓,๘๕๒	๑๐,๖๙๒	๙,๙๔๗
ดินโคลนถล่ม	-	๕๑๙	-	-	-
ภัยแล้ง	๔,๕๘๑	-	๔,๕๗๗	๑๐๒,๔๘๐	-
ภัยหนาว	-	-	-	-	-
วาตภัย	๖,๒๕๓	๖,๐๘๗	๖,๓๕๗	๓,๐๔๑	๑๒,๓๘๖
อัคคีภัย	๑๑	๒๕	-	๙๖	-
ไฟป่าหมอกควัน	-	-	-	-	-
โรคระบาดพืชและศัตรูพืช	-	-	๒๗,๖๖๕	-	๒,๖๘๘
รวม	๖๐,๔๘๔	๙๐,๔๒๒	๗๒,๔๕๑	๑๑๖,๓๐๙	๒๕,๐๒๑

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน

๑.๖.๓ ข้อมูลการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช (อพ.สธ.)

จังหวัดน่านได้ดำเนินโครงการเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า-
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ตั้งแต่ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดน่านได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนและ
สถาบันการศึกษาเพื่อร่วมขับเคลื่อนงาน อพ.สธ. ตามแผนปฏิบัติงาน อพ.สธ. ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้กรอบตามแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่หก (๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๓๐ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๖๔) โครงการงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๒,๕๔๔,๒๕๐ บาทเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากร
ทั้ง ๓ ฐาน ได้แก่ ดังนี้

๑) กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

เป้าหมาย

๑.๑) เพื่อปกป้องรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ
ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีพื้นที่ป่าดั้งเดิมอยู่ในความรับผิดชอบโดย ไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพ
พื้นที่ แต่จะต้องเป็นพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
หรือจะต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาภัยแล้งโดยเด็ดขาด

๑.๒) เพื่อร่วมมือกับกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยที่
กรมอุทยานฯ จะนำพื้นที่ของกรม ฯ มาสนองพระราชดำริตามความเหมาะสม

๒) กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร

เป้าหมาย

๒.๑) เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมทรัพยากรในพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ
ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในพื้นที่ที่ทราบแน่ชัดว่ากำลังจะเปลี่ยนแปลงจาก
สภาพเดิม เช่น จากป่า กลายเป็นสวน พื้นที่ตามเกาะต่าง ๆ ที่จะกลายเป็นพื้นที่ท่องเที่ยว พื้นที่ที่เร่งในการ
สร้างถนนและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายใต้รัศมีอย่างน้อย ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ
ให้พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงานที่เป็นแกนกลางดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ที่สำคัญ

๒.๒) เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมทรัพยากรในพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ
ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ภายใต้รัศมีอย่างน้อย ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงาน
ที่ร่วมสนองพระราชดำริ อาจจะกำลังเปลี่ยนแปลงหรือไม่ก็ได้ แต่เป็นคนละพื้นที่กับพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช
/ทรัพยากร

๓) กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

เป้าหมาย

๓.๑) เพื่อนำทรัพยากรที่มีค่าใกล้สูญพันธุ์ หรือต้องการเพิ่มปริมาณเพื่อนำมาใช้
ประโยชน์ จากพื้นที่ในกิจกรรมที่ ๑ และกิจกรรมที่ ๒ ทำการคัดเลือกมาเพื่อดำเนินงานเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง
โดยการนำพันธุ์กรรมทรัพยากรชีวภาพต่างไปเพาะพันธุ์ ปลูกเลี้ยง และขยายพันธุ์เพิ่มในพื้นที่ที่ปลอดภัย
เรียกว่าพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร

๓.๒) เพื่อส่งเสริมให้เพิ่มพื้นที่แหล่งรวบรวมพันธุ์ทรัพยากรตามพื้นที่ของหน่วยงาน
ต่าง ๆ ทั้งในแปลงเพาะขยายพันธุ์ ห้องปฏิบัติการ ฯ แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์

ทรัพยากรพันธุกรรมพืช มีแนวทางการดำเนินงาน

๑) การปลูกรักษาต้นพันธุกรรมพืชในแปลงปลูก การปลูกรักษาต้นพืชมีชีวิต ลักษณะป่าพันธุกรรมพืช มีแนวทางการดำเนินงาน คือ สำรวจสภาพพื้นที่และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน งานขยายพันธุ์พืช งานปลูกพันธุกรรมพืช และบันทึกผลการเจริญเติบโต งานจัดทำแผนที่ต้นพันธุกรรมและทำพิกัดต้นพันธุกรรม

๒) การตรวจสอบพืชปราศโรคก่อนการเก็บรักษาพันธุกรรมพืชในรูปแบบต่าง ๆ

๓) การเก็บรักษาทั้งในรูปของเมล็ด ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ในรูปของธนาคารพันธุกรรม ศึกษาหาวิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์ และทดสอบการงอกของเมล็ดพันธุ์

๔) การเก็บรักษาโดยศึกษาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชแต่ละชนิด ศึกษาการพอกฆ่าเชื้อ ศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสม ศึกษาการเก็บรักษาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และไนไนโตรเจนเหลว (cryopreservation) และการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

๕) การเก็บรักษาในรูปสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การวิเคราะห์ลายพิมพ์ DNA การปรับปรุงพันธุ์พืช เป็นต้น

๖) การดำเนินงานในรูปของสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ สวนสาธารณะต่าง ๆ การปลูกพืชในสถานศึกษา โดยมีระบบฐานข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ในอนาคต

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุว์เรือนเกษตรกรและแรงงานภาคการเกษตร

อำเภอ	จำนวนครุว์เรือน	จำนวนครุว์เรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครุว์เรือนเกษตรกร/ ครุว์เรือนทั้งหมด
๑. อำเภอเมืองน่าน	๓๖,๙๑๓	๗,๐๒๐	๑๙.๐๑
๒. อำเภอแม่จริม	๕,๐๐๐	๓,๐๖๔	๖๑.๒๘
๓. อำเภอบ้านหลวง	๔,๐๒๗	๒,๔๑๑	๕๙.๘๗
๔. อำเภอท่าวังผา	๑๑,๙๘๖	๕,๙๖๕	๔๙.๗๖
๕. อำเภอปัว	๒๑,๗๕๐	๘,๓๑๘	๓๘.๒๔
๖. อำเภอท่าวังผา	๑๗,๘๗๖	๗,๗๐๐	๔๓.๐๗
๗. อำเภอเวียงสา	๒๖,๗๖๘	๑๑,๘๕๗	๔๔.๒๙
๘. อำเภอทุ่งช้าง	๖,๗๒๘	๒,๗๖๗	๔๑.๑๒
๙. อำเภอเชียงกลาง	๑๐,๐๕๑	๔,๐๔๖	๔๐.๒๕
๑๐. อำเภอนาหมื่น	๔,๖๑๕	๒,๖๑๖	๕๖.๖๘
๑๑. อำเภอสันติสุข	๕,๓๒๑	๓,๐๓๕	๕๗.๐๓
๑๒. อำเภอบ่อเกลือ	๕,๒๘๗	๒,๙๙๑	๕๖.๕๗
๑๓. อำเภอสองแคว	๓,๙๗๙	๒,๑๑๘	๕๓.๒๒
๑๔. อำเภอภูเพียง	๑๔,๒๗๐	๔,๔๘๑	๓๑.๔๐
๑๕. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๓,๔๖๒	๑,๙๔๐	๕๖.๐๓
รวม	๑๗๘,๐๓๓	๗๐,๓๒๙	๓๙.๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๒.๒.๑ การใช้พื้นที่ทางการเกษตร

จังหวัดน่านมีพื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด จำนวน ๒,๕๙๘,๓๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๒ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดน่าน โดยแบ่งเป็น

๑. พื้นที่นา	จำนวน ๒๒๗,๘๕๓ ไร่
๒. พืชไร่	จำนวน ๕๓๑,๙๔๔ ไร่
๓. ไม้ผล	จำนวน ๒๔๐,๗๕๕ ไร่
๔. ไม้ยืนต้น	จำนวน ๔๙๑,๗๘๖ ไร่
๕. พืชสวน	จำนวน ๑,๖๑๐ ไร่
๖. ไร่มวนเวียน	จำนวน ๑,๑๐๒,๑๑๒ ไร่
๗. เกษตรผสมผสาน	จำนวน ๑,๐๓๑ ไร่
๘. สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	จำนวน ๒๗๔ ไร่
๙. ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	จำนวน ๙๔๘ ไร่

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินน่าน

๒.๒.๒ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน

การรังวัดที่ดินให้กับประชาชนในจังหวัดน่าน มีแนวโน้มที่ลดลงเนื่องจากการรังวัดให้เอกสารสิทธิ์ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จนถึงปัจจุบัน ที่ดินส่วนใหญ่ได้รับการสำรวจและให้เอกสารสิทธิ์เสร็จสิ้นแล้ว ทำให้ปัจจุบันการสำรวจรังวัดที่ดินมีจำนวนลดลง เหลือไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ แปลง นอกจากการสำรวจรังวัดที่ดินให้กับเกษตรกรแล้วนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน ได้ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตให้กับเกษตรกรเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดพื้นที่การปลูกพืชเชิงเดี่ยวหันมาปลูกพืชผสมผสาน เพิ่มพื้นที่ป่าแบบวนเกษตร ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตที่มีมูลค่าแปรรูปผลผลิต นอกจากนั้นยังมีการสนับสนุนเงินทุนสินเชื่อให้กับเกษตรกรในอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๕ บาทต่อปี (กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร) สำหรับแนวโน้มนการพัฒนาที่มีการส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้พื้นที่ให้น้อยลง มีผลตอบแทนที่สูงขึ้น มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต การแปรรูป ตลาดนำการผลิต รวมถึงการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสุขภาพ พืชสมุนไพร พืช GI เป็นต้น โดยจังหวัดน่านมีพื้นที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๔๗๕,๕๖๕ ไร่ ดำเนินการใน ๑๕ อำเภอ (ยกเว้นอำเภอเฉลิมพระเกียรติ) ๘๔ ตำบล ๔๘๘ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๔๖๑,๐๖๑ ไร่ คิดเป็น ๖.๔๓ % ของพื้นที่จังหวัดน่าน โดยมีผลการดำเนินงานตามตาราง ดังนี้

ดำเนินการแล้ว แบ่งเป็น						พื้นที่ยังตกค้างการจัดเนื้อที่	พื้นที่กันออก
จัดที่ดินแปลงเกษตรกรรม			จัดที่ดินชุมชนที่อยู่อาศัย				
๔๗,๐๕๗ ราย	๖๖,๑๖๓ แปลง	๓๔๙,๙๗๒ ไร่	๖,๕๙๗ ราย	๖,๘๓๑ แปลง	๒,๘๔๑ ไร่	๕,๔๘๑ ไร่	๑๑๗,๒๗๑ ไร่ (ที่ดินมีเอกสารสำคัญฯ /ภูเขา แหล่งน้ำ ป่าไม้)

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน

๒.๒.๓ การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-map analytic)

ชนิดพืช	เหมาะสมปาน		เหมาะสม		รวม
	เหมาะสมสูง	กลาง	เล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	
	S๑	S๒	S๓	N	
๑. ข้าว	๗๓,๓๘๑.๖๘	๘๖,๑๙๔.๒๗	๒๖,๙๗๔.๔๖	๓๓,๕๙๘.๓๓	๒๒๐,๑๔๘.๗๔
๒. มันสำปะหลัง	๖๘.๘๓	๕๕.๓๖	๓๙๔.๙๖	๒๔๘.๑๕	๗๖๗.๓๐
๓. ลำไย	๑๔,๒๓๒.๑๕	๓๒,๘๑๐.๗๑	๖๘๔.๗๓	๙,๐๑๓.๑๐	๕๖,๗๔๐.๖๙
๔. ยางพารา	๑,๗๔๑.๘๗	๔๔,๕๔๐.๘๕	๔๖,๔๙๘.๖๗	๔๓,๒๓๔.๗๘	๑๓๖,๐๑๖.๑๗
๕. ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	๒,๕๖๙.๔๓	๓๖,๙๐๐.๓๑	๑๐๖,๕๓๓.๙๑	๘๔,๖๓๙.๖๔	๒๓๐,๖๔๓.๒๙
รวมพื้นที่	๙๑,๙๙๓.๙๖	๒๐๐,๕๐๑.๕๐	๑๘๑,๐๘๖.๗๓	๑๗๐,๗๓๔	๖๔๔,๓๑๖.๑๙

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินน่าน (Agri-map Online)

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

แหล่งน้ำในเขตชลประทานของจังหวัดน่าน มีทั้งหมด จำนวน ๔๑ แห่ง มีพื้นที่รับประโยชน์ทั้งหมด ๘๑,๓๔๐ ไร่ คิดเป็น ๔.๑๑ % ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ดังตาราง ต่อไปนี้

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
๑. อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง	๙	๓๗.๓๔	๒๘,๔๕๕
๒. อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	๒๖	๗.๓๙	๑๗,๕๐๐
๓. ฝายขนาดกลาง	๖	-	๓๕,๓๘๕
รวม	๔๑	๔๔.๗๓	๘๑,๓๔๐

ที่มา : โครงการชลประทานน่านปี ๒๕๖๕

๒.๓.๒ พื้นที่นอกเขตชลประทาน

แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน (คิดเป็น ๙๔.๘๒ % ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด แหล่งน้ำนอกเขตชลประทานที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งน้ำสาธารณะและอื่น ๆ มีปริมาณน้ำ ๕๔๓.๖๗ ล้านลูกบาศก์เมตร มีแหล่งน้ำขนาดเล็กที่อยู่ภายใต้การดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔๘ แห่ง บ่อบาดาลขนาดเล็กจำนวน ๑,๒๑๔ แห่ง และบ่อจืด จำนวน ๕,๑๖๖ บ่อ มีปริมาณน้ำ จำนวน ๓.๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ดังตารางต่อไปนี้

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	น้ำท่า/ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)
๑. แหล่งน้ำสาธารณะและอื่นๆ	-	มีปริมาณน้ำ ๕๔๓.๖๗
๒. อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก (อปท.)	๔๘	๒๓.๗๙๔
๓. บ่อบาดาล	๑,๒๑๔	๑.๔๕
๔. บ่อจืด	๕,๑๖๖	๓.๒๕

ที่มา : โครงการชลประทานน่านปี ๒๕๖๕

๒.๓.๓ พื้นที่นอกเขตชลประทาน (สถานีพัฒนาที่ดินน่าน)

แหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาเพื่อการเกษตร เป็นแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ซึ่งดำเนินการส่งเสริมโดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน ประกอบด้วย อ่าง/สระเก็บน้ำ จำนวน ๑๐๐ แห่ง ระบบส่งน้ำในไร่นา จำนวน ๙๕ แห่ง แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน ๕,๕๕๑ แห่ง ซึ่งจะมีพื้นที่รับประโยชน์ทั้งหมด จำนวน ๑๖,๐๖๒ ไร่ ดังตารางต่อไปนี้

อำเภอ	อ่างเก็บน้ำ/ สระเก็บน้ำ	ระบบส่งน้ำใน ไร่นา	แหล่งน้ำในไร่นา	
			นอกเขต ชลประทาน	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
๑. อำเภอเมืองน่าน	๑๖	๑๓	๘๖๖	๒,๔๑๐
๒. อำเภอภูเพียง	๑๐	๔	๓๘๓	๑,๐๘๕
๓. อำเภอท่าวังผา	๓	๙	๕๑๔	๑,๔๕๔
๔. อำเภอเวียงสา	๒๐	๒๗	๑,๗๓๓	๔,๔๓๑
๕. อำเภอนาน้อย	๑๓	๑๓	๕๐๕	๑,๔๐๗
๖. อำเภอนาหมื่น	๙	๕	๖๓	๓๐๕
๗. อำเภอแม่จริม	๑	๐	๒๐๘	๖๒๔
๘. อำเภอบ้านหลวง	๒	๒	๒๕๗	๗๒๗
๙. อำเภอสันติสุข	๒	๓	๒๑๓	๕๓๕
๑๐. อำเภอปัว	๘	๓	๓๙๙	๑,๑๑๕
๑๑. อำเภอเชียงกลาง	๑๔	๑๕	๓๒๙	๙๗๒
๑๒. อำเภอทุ่งช้าง	๒	๐	๒๖๘	๗๓๘
๑๓. อำเภอสองแคว	๐	๐	๗๓	๒๑๙
๑๔. อำเภอบ่อเกลือ	๐	๑	๑๓	๓๘
๑๕. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ			๑	๒
รวม	๑๐๐	๙๕	๕,๘๒๕	๑๗,๒๔๒

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินน่าน

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดน่าน

๑) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

● สถานการณ์ด้านการผลิต

รายการ	ปีการผลิต			
	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๕/๖๖	๒๕๖๖/๖๗
พื้นที่ปลูก (ไร่)	๔๕๙,๐๑๓.๖๑	๕๕๖,๒๓๑.๐๓	๔๓๗,๔๔๗	๔๒๓,๖๔๓
เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๓,๗๕๐	๓๑,๑๕๘	๒๒,๖๒๓	๒๒,๗๔๕
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	๘๐๐	๗๕๐	๗๔๔	๗๕๐
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	๓๖๗,๒๑๐	๔๑๗,๑๗๓.๒๗	๓๒๕,๔๖๑	๓๑๗,๗๓๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

- แหล่งปลูกสำคัญ (๑) อำเภอเวียงสา ๑๙๑,๒๑๐ ไร่ (๒) อำเภอนาน้อย ๗๖,๗๕๗ ไร่ และ (๓) อำเภอแม่จริม ๒๒,๔๙๘ ไร่

● สถานการณ์ด้านการตลาด

	ปีการผลิต			
	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๕/๖๖	๒๕๖๖/๖๗
ชนิดเมล็ด				
- ความชื้น ๑๔.๕ %	๘.๐๐-๘.๑๐	๙.๙๐-๑๐.๒๐	๑๒.๕๐-๑๒.๗๐	๙.๑๐-๙.๓๐
- ความชื้น ๓๐ %	๖.๐๐-๖.๑๐	๗.๖๐-๗.๙๐	๑๒.๓๐-๑๒.๔๐	๖.๗๐-๖.๙๐
ชนิดฝัก				
- ความชื้น ๒๐-๒๕ %	๔.๐๐.๕๐-๕	๕.๕๐-๖.๐๐	๖.๐๐-๖.๓๐	๕.๓๕-๖.๒๕
- ความชื้น ๑๙-๒๐ %	-	-	-	๖.๓๕-๖.๔๕

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน

๒) ข้าว

● สถานการณ์การผลิต

รายการ	ปีการผลิต			
	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๕/๖๖	๒๕๖๖/๖๗
พื้นที่ปลูก (ไร่)	๓๑๐,๘๔๑.๖๐	๓๓๓,๓๖๔.๗๐	๓๓๒,๐๒๒	๓๔๒,๑๐๔
เกษตรกร (ครัวเรือน)	๕๕,๗๘๕	๕๕,๗๘๕	๕๕,๗๘๕	๕๕,๗๘๕
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	๕๓๕	๕๓๕	๕๓๕	๕๓๕
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	๑๔๙,๕๕๓	๑๗๘,๓๕๐	๑๗๗,๖๓๒	๑๘๓,๐๒๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

- เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีจังหวัดน่านส่วนใหญ่ปลูกข้าวเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเหลือจากการบริโภคแล้วจึงนำออกมาจำหน่ายประมาณ ร้อยละ ๒๐ ของผลผลิต

● สถานการณ์ด้านการตลาด (ราคาที่เกษตรกรขายได้)

ข้าวเปลือกเหนียว	ปีการผลิต			
	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๕/๖๖	๒๕๖๖/๖๗
พันธุ์ กข ๑๐/ สันป่าตอง				
ความชื้น ๑๕ %	๘,๘๐๐-๙,๐๐๐	๖,๒๐๐-๗,๓๐๐	๑๐,๐๐๐-๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐-๑๑,๔๐๐
ความชื้น ๒๐-๒๕ %	๖,๘๐๐-๗,๐๐๐	๕,๒๐๐-๖,๓๐๐	๙,๐๐๐-๙,๕๐๐	๑๐,๕๐๐-๑๑,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน

๓) ยางพารา

อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนแปลง	เนื้อที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต เฉลี่ยต่อไร่ (กก.)
๑. อำเภอเมืองน่าน	๓,๑๐๑	๕,๐๐๕	๓๗,๓๓๗.๕๒	๒๒๐
๒. อำเภอแม่จริม	๑,๖๓๑	๓,๐๕๐	๒๐,๖๘๕.๐๖	๒๒๐
๓. อำเภอบ้านหลวง	๑,๐๙๔	๒,๐๕๙	๑๓,๑๑๙.๙๔	๒๒๐
๔. อำเภอนาน้อย	๒,๙๔๓	๕,๓๘๐	๔๘,๗๔๘.๕๒	๒๒๐
๕. อำเภอปัว	๒๔๘	๓๖๗	๒,๗๘๕.๕๗	๒๒๐
๖. อำเภอท่าวังผา	๙๖๖	๑,๕๗๔	๑๕,๘๗๕.๘๓	๒๒๐
๗. อำเภอเวียงสา	๓,๑๒๔	๔,๕๕๔	๓๙,๐๗๘.๑๓	๒๒๐
๘. อำเภอทุ่งช้าง	๒๗๑	๓๗๐	๒,๗๔๙.๕๐	๒๒๐
๙. อำเภอเชียงกลาง	๗๗	๑๑๔	๖๕๕.๙๓	๒๒๐
๑๐. อำเภอนาหมื่น	๑,๕๑๕	๒,๗๗๔	๒๒,๖๑๘.๑๓	๒๒๐
๑๑. อำเภอสันติสุข	๑,๘๐๒	๓,๒๔๗	๒๗,๘๖๖.๔๕	๒๒๐
๑๒. อำเภอบ่อเกลือ	๓๙	๔๒	๔๔๙.๒๘	๒๒๐
๑๓. อำเภอสองแคว	๑,๑๐๖	๑,๗๙๐	๑๔,๔๒๗.๖๓	๒๒๐
๑๔. อำเภอภูเพียง	๒,๓๑๑	๔,๔๔๗	๒๙,๓๕๑.๙๓	๒๒๐
๑๕. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๒๐	๒๒	๒๐๕.๔๖	๒๒๐
	๒๐,๑๐๖	๓๔,๗๙๕	๒๗๕,๙๕๔.๘๗	

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดน่าน /สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

๔) ลำไย

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑. อำเภอเมืองน่าน	๑,๔๑๘	๑,๙๔๖	๕,๑๗๘.๐๒
๒. อำเภอแม่จริม	๑๗	๑๗	๕๒.๐๑
๓. อำเภอบ้านหลวง	๔๑๙	๖๑๘	๑,๘๖๗.๑๒
๔. อำเภอนาน้อย	๓๐	๓๐	๙๐.๔๑
๕. อำเภอปัว	๔๕๔	๕๗๑	๑,๕๔๐.๓๖
๖. อำเภอท่าวังผา	๑,๐๗๘	๑,๖๙๒	๘,๔๔๗.๘๔
๗. อำเภอเวียงสา	๒,๐๕๑	๒,๘๒๔	๘,๖๙๔.๓๒
๘. อำเภอทุ่งช้าง	๒๕	๒๖	๑๐๐.๗๙
๙. อำเภอเชียงกลาง	๑,๒๓๖	๑,๙๙๐	๕,๘๔๕.๔๕
๑๐. อำเภอนาหมื่น	๑๐	๑๐	๑๗.๓๘
๑๑. อำเภอสันติสุข	๘๐	๘๖	๒๑๓.๖๗
๑๒. อำเภอบ่อเกลือ	๓	๓	๐.๖๙
๑๓. อำเภอสองแคว	๑๘๖	๑๙๓	๗๑๗.๗๘
๑๔. อำเภอภูเพียง	๖๖๐	๘๖๖	๒,๕๑๑.๗๗
๑๕. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๑๓	๑๔	๗๗.๔๐
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน	๗,๖๕๔	๑๐,๘๘๖	๓๕,๓๕๔.๙๙

๕) มะม่วง

อำเภอ	พื้นที่ปลูก	พื้นที่ให้ผลผลิต	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ (กก.)
	(ไร่)	(ไร่)		
๑. อำเภอเมืองน่าน	๑,๗๖๐	๑,๗๔๔	๑,๐๓๙	๕๙๖
๒. อำเภอแม่จริม	๙๗	๙๗	๑๘	๑๘๖
๓. อำเภอบ้านหลวง	๓๔๔	๒๕๖	๗๐	๒๗๓
๔. อำเภอนาน้อย	๕๙๕	๕๙๕	๘๕	๑๔๓
๕. อำเภอปัว	๑,๘๒๗	๑,๘๒๗	๑,๐๑๘	๕๕๗
๖. อำเภอท่าวังผา	๘,๕๐๐	๘,๕๐๐	๕,๒๔๓	๖๑๗
๗. อำเภอเวียงสา	๓,๓๗๓	๓,๓๗๓	๒,๑๖๐	๖๔๐
๘. อำเภอทุ่งช้าง	๑๐๑	๙๒	๒๐	๒๑๗
๙. อำเภอเชียงกลาง	-	-	-	-
๑๐. อำเภอนาหมื่น	๔๔	๑๐	๓	๒๕๐
๑๑. อำเภอสันติสุข	๙๓๐	๙๓๐	๒๕๑	๒๗๐
๑๒. อำเภอบ่อเกลือ	๖๒	๖๒	๙	๑๔๕
๑๓. อำเภอสองแคว	๑,๙๘๐	๑,๙๘๐	๔๑๘	๒๑๑
๑๔. อำเภอภูเพียง	๔,๒๐๒	๔,๒๐๒	๒,๑๕๑	๕๑๒
๑๕. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๙๓๓	๙๓๓	๑๖๓	๑๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดน่าน

สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดน่าน ได้แก่ โคเนื้อ กระบือ สุกร ไก่ เป็ด ตามตารางดังนี้

ชนิดสัตว์	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
๑. โคเนื้อ	๙,๖๙๓	๖๒,๑๕๖	๒๑๓,๐๐๗,๕๐๐
๒. กระบือ	๑,๕๘๓	๙,๖๖๑	๔๑,๙๘๐,๕๐๐
๓. สุกร	๕,๐๔๔	๖๑,๕๖๗	๑,๐๔๕,๖๗๑,๐๐๐
๔. ไก่	๔๔,๘๗๕	๒,๑๖๗,๑๔	๘๙๒,๙๗๔,๐๐๐
๕. เป็ด	๓,๐๓๓	๘๐,๑๘๔	๑๙,๒๓๓,๗๖๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัดน่าน

สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดน่าน ได้แก่ ปลานิล ปลาดุก ตามตารางดังนี้

ชนิดสัตว์	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
		พื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ	
๑. ปลานิล	๙,๐๑๕	๓,๔๒๒.๕๔	๑,๕๗๘.๖๕	๑๑๐,๐๖๓.๔๘
๒. ปลาดุก	๘๙๕	๓๒๖.๓๖	๒๐๖.๘	๑๒,๗๑๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดน่าน

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) (สนง.พาณิชย์จังหวัดน่าน)

๑) ส้มสีทองเมืองน่าน

“ส้มสีทองเมืองน่าน” เป็นส้มสายพันธุ์ส้มเขียวหวานที่เพาะปลูกในจังหวัดน่าน มีจุดเด่น คือ ผิวเปลือกส้มที่มีสีเหลืองทอง เปลือกบาง เนื้อเส้นใยน้อย ไม่น้ำน้ำ ผลทรงแป้น หัวและท้ายบวม รสชาติหวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย สาเหตุที่ส้มสีทองของจังหวัดน่านมีผิวสีเหลืองทองโดดเด่นกว่าส้มเขียวหวานที่ปลูกในท้องถิ่นอื่น เนื่องจากช่วงกลางวันอากาศจะร้อน ส่วนช่วงกลางคืนอากาศจะหนาว อุณหภูมิที่แตกต่างกันมากมายในหนึ่งวันทำให้เกิดสาร “คาร์ทีนอยพิคเมนต์” ในเปลือกส้มเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีเหลืองทอง เป็นที่มาของส้มสีทองน่าน ซึ่งมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและได้รับหนังสืออนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย รวมจำนวน ๗๐ ราย

๒) ข้าวกำลัง่านนา

“ข้าวกำลัง่านนา” หรือหลายคนเรียกว่าข้าวเหนียวดำ เปลือกมีสีดำ เมล็ดเมื่อผ่านขั้นตอนการสีจะเป็นสีม่วงหรือสีดำ มักนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำขนมหวานในเทศกาลประเพณีต่างๆ ของชาวล้านนาปลูกในเขตภาคเหนือตอนบน ๘ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา และแม่ฮ่องสอน เท่านั้น ซึ่งภาคเหนือมีภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อน บริเวณที่ราบมีดินอุดมสมบูรณ์ปานกลางและมีดินตะกอนน้ำพัดพา ดินแดนล้านนามีฤดูหมุนเวียนในช่วงเวลาต่างๆ ที่เหมาะสมเหมาะแก่การปลูกพืชผลให้เจริญงอกงาม

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑) มาตรฐาน GAP

๑.๑) ด้านพืชอาหาร กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ได้ขึ้นทะเบียนรับรองแหล่งผลิต GAP เกษตรกร ๗,๓๘๗ ราย พื้นที่ ๓๔,๑๗๘.๘๑ ไร่ ซึ่งประกอบด้วย ลำไย ส้ม เงาะ กาแฟ มะม่วง มะม่วงหิมพานต์ มะยงชิด พืชตระกูลถั่ว กะหล่ำปลี พืชตระกูลแตง กล้วย พริก เป็นต้น ดังตารางแยกรายอำเภอ ต่อไปนี้

อำเภอ	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ไร่)
๑. เมืองน่าน	๕๔๐	๑,๖๕๖.๐๑๗
๒. ท่าวังผา	๑,๐๑๔	๑๕,๖๖๒.๔๐๘
๓. ปัว	๗๒๗	๑,๕๙๐.๕๐๐
๔. เชียงกลาง	๙๕๖	๔,๒๖๖.๕๐๐
๕. ท่งช้าง	๔๔๔	๑,๓๑๖.๐๐๐
๖. เฉลิมพระเกียรติ	๒๑๗	๔๕๖.๒๕๐
๗. สองแคว	๖๒๑	๑,๘๗๗.๐๗๕
๘. ภูเพียง	๖๘๐	๒,๙๖๐.๙๒๐
๙. แม่จริม	๒๘๘	๑๘๑.๐๐๐
๑๐. สันติสุข	๑๙๑	๑๔๘.๓๓๗
๑๑. บ่อเกลือ	๓๖๓	๕๓๙.๓๔๐
๑๒. บ้านหลวง	๒๒๕	๗๖๕.๕๐๙
๑๓. เวียงสา	๕๒๒	๑,๖๘๕.๒๒๘
๑๔. นาน้อย	๔๓๔	๙๖๐.๑๘๐
๑๕. นาหมื่น	๑๖๕	๑๑๓.๕๕๐
ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน	๗,๓๘๗	๓๔,๑๗๘.๘๑

- ๑.๒) ด้านข้าว จำนวน ๕๖๐ ราย พื้นที่ ๒,๔๘๑.๗๕ ไร่ (ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ๒๕๖๖)
- ๑.๓) ด้านหม่อนผลสด จำนวน ๓๑๗ ราย พื้นที่ ๔๘๒.๕๐ ไร่ (ศูนย์หม่อนไหมนานาน ๒๕๖๖)
- ๑.๔) ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๘๖ แห่ง (สนง.ปศุสัตว์จังหวัดน่าน ๒๕๖๖)
- ๑.๕) ด้านประมง จำนวน ๔๙ บ่อ (สนง.ประมงจังหวัดน่าน ๒๕๖๖)

๒) มาตรฐานอินทรีย์

- ๒.๑) ด้านข้าว เกษตรกร ๑๗๙ ราย พื้นที่ ๗๐๐ ไร่ (ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ๒๕๖๖)
- ๒.๒) ด้านหม่อนผลสด เกษตรกร ๖ ราย พื้นที่ ๑๐.๕ ไร่ (ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน ๒๕๖๖)
- ๒.๓) ด้านพืชผัก เกษตรกร ๔๖ ราย พื้นที่ ๙๒.๔๖ ไร่ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ๒๕๖๖)

๓) การรับรองมาตรฐานอินทรีย์แบบ PGS เกษตรผสมผสาน เกษตรกร ๒๓๐ พื้นที่ ๑,๔๗๑ ไร่ แบ่งเป็น (สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ๒๕๖๖)

- ๑. กลุ่มชั้นที่ ๑ กลุ่มใหม่ เกษตรกร ๑๓๒ ราย พื้นที่ ๖๒๘.๖ ไร่
- ๒. รับรองระยะปรับเปลี่ยนปีที่ ๒ เกษตรกร ๕๖ ราย พื้นที่ ๒๙๐.๒๕ ไร่
- ๓. รับรองระยะปรับเปลี่ยนปีที่ ๓ เกษตรกร ๔๒ ราย พื้นที่ ๕๕๒.๒๕ ไร่

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดน่าน จำแนกตามตารางต่อไปนี้

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑. ผ้าทอ	กลุ่มสตรีอนุรักษ์ผ้า่านาน	-	
๒. ผ้าทอ	กลุ่มทอผ้าบ้านหลายทุ่ง	-	
๓. เครื่องเงิน	บริษัทดอยซิลเวอร์แพคเตอร์รี่	-	
๔. เครื่องเงิน	นำชัยเครื่องเงิน	-	
๕. เครื่องเงิน	บริษัทชมพูกา จำกัด		
๖. ถั่วแปรรูป	บริษัทบ้านถั่วลิสง จำกัด	อำเภอเชียงกลาง บัว ท่าวังผา เมืองน่าน และเวียงสา	
๗. กาแฟ	ห้างหุ้นส่วนจำกัด น่านดูโอคอฟฟี่	อำเภอแม่จริม เวียงสา และเมืองน่าน	กลุ่มแปลงใหญ่
๘. สำหรับไถแผ่น ทรงเครื่อง	วิสาหกิจชุมชนแปรรูป สำหรับน้ำจืดบ้านหนองบัว	อำเภอท่าวังผา	กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน
๙. จีวอบกรอบ	วิสาหกิจชุมชนทำขนมและ แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	อำเภอภูเพียง	กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน
๑๐. มะไฟจีนอบแห้ง	เพียงตะวัน น่าน	อำเภอภูเพียง	

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดน่าน

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด ปี ๒๕๖๕/๖๖

ชนิดสินค้า	ช่วงเวลา การเพาะปลูก	ช่วงเวลาการ ออกผลผลิต	ผลผลิต (ตัน)	คาดการณ์ ผลผลิต (ตัน)
๑. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น ๑	พ.ค. - ส.ค.	ก.ย. - ธ.ค.	๒๗๗,๕๔๒.๑๔	๑๗๑,๕๗๓.๕๕
๒. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น ๒	พ.ย. - มี.ค.	มี.ค. - มิ.ย.		
๓. ข้าวนาปี	พ.ค. - ก.ย.	ก.ย. - ม.ค.	๑๕๒,๓๔๘.๖๗	๙๒,๒๘๒.๖๙
๔. ข้าวนาปรัง	ธ.ค. - มี.ค.	เม.ย. - มิ.ย.	๓,๗๕๔.๑๔	๓,๔๗๕.๕
๕. ยางพารา	พ.ค. - ส.ค.	ม.ค. - ธ.ค.	๑๔๖,๕๒๖.๐๑	๑๔๑,๙๐๑.๙๔
๖. มันสำปะหลัง	พ.ค. - ส.ค.	ม.ค. - มี.ค.	๑๒๑,๔๕๓.๒๒	๑๑๗,๙๓๐.๑๑
๗. ลำไย	พ.ค. - ส.ค.	ก.ค. - ส.ค.	๒๕,๔๘๓.๓๗	๒๑,๖๘๐.๓๖
๘. มะม่วง	พ.ค. - ส.ค.	พ.ค. - มิ.ย.	๒,๐๔๓.๓	๒,๐๒๖
๙. ลิ้นจี่	พ.ค. - ส.ค.	พ.ค. - มิ.ย.	๓,๕๗๙.๙๒	๒,๖๒๘.๖
๑๐. เงาะ	พ.ค. - ส.ค.	พ.ค. - มิ.ย.	๒๖,๒๙๐.๖๑	๑๓,๖๖๑.๑๗
๑๑. กาแฟ	พ.ค. - ส.ค.	ม.ค. - ก.พ.	๒,๒๒๔.๗๘	๑,๖๔๖.๕
๑๒. ส้มเขียวหวาน	พ.ค. - ส.ค.	ธ.ค. - ก.พ.	๒,๒๖๙	๑,๓๙๗.๔๘

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ พิษณุโลก

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดน่านมีจำนวนสหกรณ์รวมทั้งหมด จำนวน ๕๗ แห่ง โดยสามารถจำแนกตามประเภทของสหกรณ์ ดังนี้

- ๑) สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๓๙ แห่ง สมาชิก ๑๒๐,๒๕๖ ราย คิดเป็น ๖๘ % (การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์การเกษตร ผ่านมาตรฐาน ๑๗ สหกรณ์ ไม่ผ่านมาตรฐาน ๒๑ สหกรณ์)
- ๒) สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน ๕ แห่ง คิดเป็น ๑๘ %
- ๓) สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ๑๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙
- ๔) สหกรณ์บริการ จำนวน ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดน่าน

๑) เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่

จังหวัดน่าน ได้ขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ มาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรรวมตัวกันผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน ภายใต้อุปกรณ์ที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้มีการบริหารจัดการแปลงร่วมกัน นำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการเชื่อมโยงตลาด จำนวน ๒๗ ชนิดสินค้า ๑๒๙ แปลง เกษตรกร ๙,๑๖๑ ราย พื้นที่ ๔๘,๓๖๘.๒๗ ไร่ จำแนกตามชนิดสินค้า ดังตารางต่อไปนี้

ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑. เงาะ	๒	๒๔๕	๗๕๔.๕
๒. ไม้	๘	๔๕๗	๒,๔๕๓.๗๕
๓. กล้วยน้ำว้า	๓	๒๕๕	๑,๑๙๓.๘
๔. กาแฟ	๑๐	๖๙๕	๓,๖๙๒.๔๕
๕. ข้าว	๒๔	๒,๓๑๖	๙,๕๑๑.๒๕
๖. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑	๔๘	๙๕๐.๕
๗. ชา	๓	๑๗๘	๗๐๘.๗๕
๘. ถั่วเหลือง	๒	๑๙๓	๗๙๐.๒๕
๙. ถั่วลิสง	๑	๑๙๘	๕๖๙.๑๑
๑๐. ทุเรียน	๑	๖๗	๑๖๘.๒๕
๑๑. พืชผัก	๑๐	๔๕๘	๘๘๓.๗๗
๑๒. ผึ้งพันธุ์	๑	๓๙	๑๖๐
๑๓. พริก	๔	๒๐๔	๓๐๕.๕
๑๔. มะขาม	๓	๑๙๕	๑,๒๕๐.๕
๑๕. มะนาว	๑	๗๔	๕๘๙
๑๖. มะม่วง	๖	๕๒๖	๓,๗๘๕.๗๕
๑๗. มะม่วงหิมพานต์	๔	๑๙๔	๑,๙๗๕.๒๕
๑๘. ยางพารา	๑๓	๖๔๐	๖,๘๘๙.๔๔
๑๙. ลำไย	๑๕	๑,๑๐๒	๕,๙๙๓.๕
๒๐. ลิ้นจี่	๒	๑๐๗	๑,๐๓๙
๒๑. ส้มเขียวหวาน	๓	๑๘๔	๑,๓๔๕
๒๒. ส้มโอ	๑	๓๔	๑๐๖.๗๕
๒๓. สมนไพร	๑	๓๐	๙๒.๗๕
๒๔. หม่อนไหม	๒	๒๒๘	๗๗๔
๒๕. โคนม	๔	๓๑๖	๑,๖๙๔
๒๖. ไม้พื้นเมือง	๒	๑๐๗	๖๕๐
๒๗. ปลานิล	๑	๓๗	๒๕.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

๒.๖ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดน่าน

๑) ศูนย์การเรียนรู้บ้านแสงเทียน

โดยนายชูศักดิ์ หาดพรม เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๙ ตำบลเมืองจาง อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๘-๔๐๗๒๕๙๐ , ๐๘๑-๐๓๕๗๓๘๖

กิจกรรมเด่นของศูนย์

- การผลิตเตาถ่านประหยัดพลังงานการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล ใช้เอง การผลิตเตาชีวมวล เชื้อเพลิงแกลบ การประยุกต์ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการปั้มน้ำทดแทนการใช้ไฟฟ้า การผลิตถ่านจากถัง ๒๐๐ ลิตร และการผลิตน้ำส้มควันไม้ เป็นต้น
- การผลิตสารขับไล่แมลงจากพืชสมุนไพร การผลิตจุลินทรีย์จากธรรมชาติ และการผลิตปุ๋ยหมักใช้เอง
- การผลิตพืชแบบหนึ่งท่อพอเพียง การผลิตผักหวานป่าออกฤดู การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการบริหารจัดการการผลิต

๒) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนสามอาชีพ

โดยนางดวงเดือน ชติยเนตร เลขที่ ๕๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลนาชาว อำเภอน่าน จังหวัดน่าน
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๘-๒๕๕๑๙๙๓

กิจกรรมเด่นของศูนย์

- แปลงเกษตรผสมผสาน เกษตรประณีต การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสัตว์ การทำน้ำจุลินทรีย์ ท้องถื่น โดยใช้วัสดุในท้องถื่นและการขยายหัวเชื้อ เทคนิคการทำนาข้าวโดยใช้จุลินทรีย์ ท้องถื่น และการใช้จุลินทรีย์เพื่อการเกษตร ปศุสัตว์สิ่งแวดล้อม การผลิตปุ๋ยสะอาด การปรับปรุงบำรุงดิน และการปลูกผักถุ่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน การรวมกลุ่ม เกษตรกร การสร้างเครือข่าย การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๓) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสวนแสงประทีป

โดยนายประทีป อินแสง เลขที่ ๑๙๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๖-๙๑๐๕๑๒๕

กิจกรรมเด่นของศูนย์

- กิจกรรมการเรียนรู้ครบวงจร การผลิตจุลินทรีย์ท้องถื่น โดยใช้วัสดุในท้องถื่น และการเพาะขยายหัวเชื้อจุลินทรีย์ องค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำ การจัดทำแผนที่การใช้ ที่ดิน องค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืน การทำการเกษตรแบบมีอาชีพ และให้บริการแก่ชุมชน ผู้สนใจ เป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความรู้ จัดเวทีเรียนรู้ร่วมกัน

๒.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ สถานการณ์ปัญหาหมอกควันไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕

จังหวัดน่านประสบปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนพฤษภาคม ของทุกปี เนื่องจากสภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ ล้อมรอบด้วยภูเขาสูง ประกอบกับวิถีชีวิตของ เกษตรกรมักจะนิยมเผาตอซัง เพื่อเตรียมพื้นที่ในการเพาะปลูกใหม่ รวมทั้งการลักลอบเผาป่าเพื่อหาของป่า ทำให้เกิดปัญหาหมอกควันในพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นอย่างมาก จังหวัดน่าน จึงมีมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการเผาเศษซากพืช วัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตรที่เหลือจาก กระบวนการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยว สำหรับสถิติการเกิดจุด hot spot ในพื้นที่จังหวัดน่านในปี.ศ. ๒๕๖๕ จุด Hotspot ที่เกิดในพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด ๑๕๙ จุด จำแนกเป็น พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๖๙ จุด พื้นที่ สปก. จำนวน ๘๔ จุด และปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จุด Hotspot ที่เกิดในพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด ๓๙๐ จุด

จำแนกเป็น พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑๙๖ จุด พื้นที่ สปก. จำนวน ๑๙๔ จุด แยกรายอำเภอตามตารางต่อไป

จุดความร้อน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 พฤษภาคม 2566									
แยกรายพื้นที่ รายอำเภอ									
ลำดับที่	อำเภอ	ป่าสงวนแห่งชาติ	ป่าอนุรักษ์	เขต สปก.	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง	ชุมชนและอื่น ๆ	รวม	
1	เวียงสา	1753	474	51	77	3	48	2,406	
2	บึงนาราง	417	789	13	6	0	4	1,229	
3	แม่จริม	287	927	2	0	0	4	1,220	
4	เมืองน่าน	950	171	35	12	0	13	1,181	
5	ทุ่งช้าง	681	313	7	14	0	18	1,033	
6	บะหมี่	278	602	3	0	0	2	885	
7	เฉลิมพระเกียรติ	356	366	0	5	0	11	738	
8	ปัว	195	224	25	18	3	34	499	
9	ภูเพียง	469	0	8	7	2	3	489	
10	สองแคว	309	65	0	15	0	48	437	
11	บ่อเกลือ	60	328	0	7	0	10	405	
12	ท่าวังผา	179	67	34	22	0	47	349	
13	สันติสุข	183	110	4	0	0	0	297	
14	บ้านหลวง	145	133	8	0	0	0	286	
15	เชียงกลาง	132	3	4	13	1	25	178	
รวม		6,394	4,572	194	196	9	267	11,632	

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน

๒.๘.๒ ข้อมูล Smart farmer

- ๑) ด้านพืช จำนวน ๘๑๗ ราย
- ๒) ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๘๐ ราย
- ๓) ด้านประมง จำนวน ๓๐๐ ราย
- ๔) ด้านข้าว จำนวน ๒๖๙ ราย
- ๕) ด้านยางพารา จำนวน ๔๐ ราย
- ๖) ด้านหม่อนไหม จำนวน ๗๘ ราย
- ๗) ด้านปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๕ ราย

๒.๘.๓ ข้อมูล Young Smart farmer

- ๑) ด้านพืช จำนวน ๒๖๒ ราย

๒.๘.๔ สินค้า BCG ด้านการเกษตรของจังหวัด

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มีนโยบายขับเคลื่อน BCG Model ด้านการเกษตรขึ้น โดยให้มีการนำความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำเกษตรสมัยใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกย่องคุณภาพมาตรฐาน การใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการทำการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยให้พิจารณาในการขับเคลื่อนสินค้าเกษตรที่มีความโดดเด่นในระดับจังหวัดเพื่อปรับเปลี่ยนภาคการเกษตรให้มีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และนำสู่รายได้สูง ในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ โดยจังหวัดน่านได้มีแนวทางจัดทำ BCG Model ด้านการเกษตร จำนวน ๔ ชนิดสินค้า ได้แก่ (๑) กาแฟ (๒) มะม่วง (๓) ส้มเขียวหวาน (ส้มสีทองน่าน) และ (๔) ลำไย โดยการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยในพื้นที่จังหวัด สรุปแผนงาน/โครงการ BCG Model ด้านการเกษตร สินค้า กาแฟ มะม่วง ส้มสีทองน่าน และลำไย ที่มีความสอดคล้องกับ BCG Value Chain ดังนี้

Bio economy (การสร้างมูลค่า) มีการพัฒนาการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยกระดับคุณภาพผลผลิตสู่มาตรฐานสินค้าเกษตร สู่การแปรรูปเกิดผลิตภัณฑ์ใหม่เชิงสร้างสรรค์

Circular economy (ของเสียเป็นศูนย์) มีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีการส่งเสริมการแปรรูปนำของเหลือใช้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สร้างมูลค่า

Green economy (สมดุลและยั่งยืน) ส่งเสริมลดการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต พัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร และส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าสู่ช่องทางทางการจำหน่ายที่หลากหลาย

๒.๘.๕ ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) จังหวัดน่าน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน ได้จัดการเปิดศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) เขตพื้นที่น่านตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการขับเคลื่อนเทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีการเกษตร แหล่งอบรมบ่มเพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรม เป็นแหล่งข้อมูลที่เกษตรกร สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจดำเนินการด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต การเกษตรแปรรูป และการตลาดพร้อมเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคเกษตรกร โดย ศูนย์ AIC จังหวัดน่านมีจำนวนทั้ง ๓ เรื่องที่ดูแลได้แก่ ๑.การแปรรูปโกโก้ ๒. การแปรรูปมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง : ผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้ข้าวเหนียวมูนผง และพุดดิ้งข้าวเหนียวมะม่วงน้ำดอกไม้ และ ๓. การเพาะขยายพันธุ์ปลาเวียง (ปลาต้นน้ำน่าน)

๒.๘.๖ ข้อมูลจตุรัสข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดแยกรายอำเภอ

อำเภอ	ชื่อผู้ประกอบการ
๑. เมืองน่าน	๑) สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส.น่าน ๒) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.พีชไร ๓) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชินกวงน่าน
๒. อำเภอแม่จริม	๑) สหกรณ์การเกษตรแม่จริม จำกัด
๓. อำเภอเวียงสา	๑) สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด
๔. อำเภอสันติสุข	๑) สหกรณ์การเกษตรสันติสุข จำกัด
๕. อำเภอนาน้อย	๑) สหกรณ์การเกษตรน่าน้อย จำกัด
๖. อำเภอท่าวังผา	๑) สหกรณ์การเกษตรท่าวังผา จำกัด
๗. อำเภอเชียงกลาง	๑) สหกรณ์การเกษตรเชียงกลาง จำกัด
๘. อำเภอปัว	๑) สหกรณ์การเกษตรปัว จำกัด

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๕

๒.๘.๗ ข้อมูลโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สดของจังหวัด

รายชื่อโรงคัดบรรจุ	ที่ตั้ง
๑. ศูนย์กระจายสินค้าและนวัตกรรมเกษตรปลอดภัยจังหวัดน่าน	หมู่ที่ ๕ ต.ถ้ำทอง อ.เมืองน่าน
๒. โรงคัดบรรจุหีบห่อสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินท่าวังผา	หมู่ที่ ๑ ต.ยม อ.ท่าวังผา
๓. โรงคัดบรรจุสถาบันพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ลุ่มน้ำน่าน	หมู่ที่ ๖ ต.ฝายแก้ว อ.ภูเพียง
๔. ศูนย์การเรียนรู้การจัดการผลผลิตสินค้าเกษตรชุมชนทุ่งช้าง	หมู่ที่ ๗ ต.และ อ.ทุ่งช้าง
๕. โรงรวบรวมรับซื้อผลผลิตลำไยวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่พญาแก้ว	หมู่ที่ ๔ ต.พญาแก้ว อ.เชียงกลาง
๖. โรงคัดบรรจุมะนาววิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกมะนาวบ้านยอด	หมู่ที่ ๒ ต.ยอด อ.สองแคว
๗. โรงคัดบรรจุมะม่วงคุณภาพตำบลเมืองจิ่ง	หมู่ที่ ๙ ต.เมืองจิ่ง อ.ภูเพียง
๘. อาคารคัดบรรจุและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	หมู่ที่ ๘ ต.บัวใหญ่ อ.น่าน้อย
๙. โรงคัดบรรจุวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์พอเพียงร่วมใจสันติสุข	หมู่ที่ ๕ ต.ดู่พงษ์ อ.สันติสุข

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

๒.๘.๘ ข้อมูลแหล่งรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตรเพื่อกระจายสู่ช่องทางตลาด ONLine

ชื่อแหล่งรับซื้อ	ที่อยู่
๑. สหกรณ์การเกษตรท่าวังผา จำกัด	๒๐๒ ต.ยม อ.ท่าวังผา
๒. สหกรณ์การเกษตรเชียงกลาง จำกัด	๕๑/๑ ต.เปือย อ.เชียงกลาง
๓. สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินท่าวังผา จำกัด	๔๑๖ ม. ๗ ต.ท่าวังผา อ.ท่าวังผา
๔. บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด	สนง.ไปรษณีย์น่าน ๗๐ ถ.มหาหงส์ อ.เมืองน่าน

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

๒.๘.๙ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๑๕ ศูนย์ ได้แก่ ประเภท ศพก.

ประเภท ศพก.	ชื่อ - สกุล	ที่ตั้งศูนย์ ศพก.
๑. ด้านข้าว	๑.๑) นายวิเชษฐ์ ไชยชนะ	หมู่ที่ ๒ ต.ไชยสถาน อ.เมืองน่าน
	๑.๒) นายธนดล วงศ์มณีทิพย์	๔๔ หมู่ที่ ๒ ต.บ่อเกลือใต้ อ.บ่อเกลือ
	๑.๓) นายมนู ทิลาว	๒๑๖ หมู่ที่ ๔ ต.ป่าคา อ.ท่าวังผา
	๑.๔) นายจันทร์ พรหมรังกา	หมู่ที่ ๑ ต.สถาน อ.ปัว
๒. มะนาว	๒.๑) นายวรพล วงศ์ด้อย	๑๒๓ หมู่ที่ ๒ ต.ยอด อ.สองแคว
๓. มะม่วง	๓.๑) นายเกษม รุณใจ	หมู่ที่ ๓ ต.เมืองจิ่ง อ.ภูเพียง
๔. ลำไย	๔.๑) นายสมรรถพล ขอดเตชะ	หมู่ที่ ๔ ต.พญาแก้ว อ.เชียงกลาง
	๔.๒) นายแตง คงทน	หมู่ที่ ๒ ต.ซึ้ง อ.เวียงสา
๕. เงาะ	๕.๑) นายพิชัย ต้นชูชีพ	๑๐๑ หมู่ที่ ๗ ต.และ อ.ทุ่งช้าง
๖. พืชผัก	๖.๑) นายวิศิษฏ์ อ้นมะโน	๑๕๒ หมู่ที่ ๖ ต.แม่จริม อ.แม่จริม
๗. เกษตรผสมผสาน	๗.๑) นายธีระศักดิ์ วงศ์ด้อย	๑๗ หมู่ที่ ๑ ต.บ้านพร้าว อ.บ้านหลวง
	๗.๒) นายศักดิ์ดูล คำสิทธิ	หมู่ที่ ๑ ต.น้ำตก อ.น่าน้อย
	๗.๓) นายวิโรจน์ ต๊ะนา	หมู่ที่ ๒ ต.บ่อแก้ว อ.นาหมื่น
	๗.๔) นายปกรณ์ บังเมฆ	หมู่ที่ ๕ ต.ดู่พงษ์ อ.สันติสุข
๘. ไม้ผล	๘.๑) นายยุกุท สุวรรณภูมิ	หมู่ที่ ๒ ต.ห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระเกียรติ

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ (SWOT) ดังนี้

๑) จุดแข็ง (Strength)

๑. นโยบายจังหวัดน่านมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเกษตรมูลค่าสูง ด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมด้วย BCG Model
๒. ภาครัฐเครือข่ายภาคการเกษตรรวมกลุ่มเข้มแข็ง บูรณาการร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม
๓. ลักษณะภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โอกาสทางการตลาดมีสูง เช่น กาแฟ
๔. ผลิตภัณฑ์หลายชนิดมีการสร้างคุณค่า สร้างแบรนด์ โดดเด่น อัตลักษณ์ GI
๕. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในลักษณะ Farm Stay สอดคล้องกับวิถีการท่องเที่ยว
๖. มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur)
๗. เกษตรกรมีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย
๘. มีระบบการรับรองมาตรฐาน GAP, Organic และ PGS
๙. มีสหกรณ์การเกษตรต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพหลายแห่ง เช่น สหกรณ์การเกษตรเขียงกลาง จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าวังผา จำกัด แปลงใหญ่ วิชากิจชุมชน คลัสเตอร์กาแฟ
๑๐. เกษตรกรมีภูมิปัญญาทำการเกษตรที่หลากหลายสืบทอดสร้างความยั่งยืน
๑๑. ผู้ประกอบการกาแฟมีความเชี่ยวชาญพิเศษ เป็นต้นแบบการผลิตพืชเศรษฐกิจ
๑๒. อาชีพเกษตรกรเป็นหัวใจสำคัญของจังหวัดน่าน อาหารเป็นทางรอดของมนุษยชาติ (ความมั่นคงทางอาหาร) เชื่อมโยงท่องเที่ยววิถีใหม่
๑๓. เกษตรกรรวมกลุ่มและขึ้นทะเบียนเป็นวิชากิจชุมชนและแปลงใหญ่
๑๔. ผู้ประกอบการ เอกชน รวมกลุ่มเป็น คลัสเตอร์ สินค้าเกษตรที่เป็นพืชเศรษฐกิจ
๑๕. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เช่น มทร.ล้านนา น่าน ศูนย์ AIC วิทยาลัยชุมชนน่าน และ จุฬาฯ น่าน
๑๖. มีองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมภาคเกษตร และพร้อมยกระดับคุณภาพการเกษตร

๒) จุดอ่อน (Weakness)

๑. แหล่งน้ำต้นทุนและระบบกระจายน้ำยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกร
๒. การผลิตภาคเกษตรยังเป็นเชิงเดี่ยว การใช้สารเคมี เฝ้าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๓. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานสูงอายุ ขาดแคลนแรงงานเกษตร
๔. ความเข้มแข็งหรือความอ่อนแอของสถาบันเกษตรกร อาจพิจารณาได้จากกลไก หรือกระบวนการเรียนรู้ของแต่ละสถาบันเกษตรกร
๕. ขาดการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการเกษตรที่เป็นเอกภาพ Big data
๖. รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรไม่เหมาะสม

๗. การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยมาตรฐาน เทคโนโลยี นวัตกรรมมีน้อย
๘. การใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตส่งผลต่อต้นทุน สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม
๙. ขาดการวางแผนการผลิต ไม่สอดคล้องตามความต้องการของตลาด
๑๐. ระดับการรับรู้ของเกษตรกรมีความแตกต่างกัน
๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังนิยมใช้สารเคมีทางการเกษตร
๑๒. แนวโน้มคนรุ่นใหม่สนใจด้านการเกษตรยังมีน้อย
๑๓. บุคลากรภาครัฐหรือผู้ตรวจรับรองมาตรฐาน GAP Organic มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ กับปริมาณแปลงผลิตพืช ปศุสัตว์ ประมง ที่ต้องการตรวจรับรอง
๑๔. เกษตรกรนิยมกำจัดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยการเผา สะดวก รวดเร็ว เกิดมลภาวะสิ่งแวดล้อม

๓) โอกาส (Opportunity)

๑. รถไฟจีนลาวสร้างโอกาสในการส่งอาหารและสินค้าเกษตรไปสู่ประเทศลาวจีน และประเทศอื่นๆ
๒. นโยบายภาครัฐ SDGS BCG Model และเกษตรกรรมยั่งยืน
๓. นโยบายภาครัฐที่เอื้อต่อการพัฒนาทางด้านการเกษตร เช่น คทช. โครงการพระราชดำริ พื้นที่สปก. เป็นต้น
๔. กระแสความมั่นคงทางอาหารของโลก มุ่งเน้นในเรื่องอาหารปลอดภัยและอาหารสุขภาพ ส่งผลให้จังหวัดน่านซึ่งเป็นแหล่งผลิตสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้
๕. กระแสการท่องเที่ยววิถีใหม่และตลาดการท่องเที่ยวขยายตัวเพิ่มขึ้น
๖. กระแสการรักสุขภาพกระตุ้นให้ผู้บริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย และอินทรีย์เพิ่มขึ้นทั้งในรูปแบบการบริโภคสดและผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อสุขภาพ
๗. มีการซื้อขายสินค้าเกษตรผ่านทาง Online เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกษตรกรจำหน่ายสินค้าให้กับผู้บริโภคโดยตรง
๘. แรงงานหนุ่มสาวมีความสนใจทำการเกษตรในรูปแบบเกษตรสมัยใหม่ โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีนวัตกรรม
๙. สังคมชนบทเริ่มมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้ประกอบการ
๑๐. แรงงานย้ายถิ่นกลับคืนภูมิลำเนาเข้ามาเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น
๑๑. ภาครัฐและประชาสังคมให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๑๒. นโยบายคาร์บอนเครดิต เมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon)
๑๓. ภาคเอกชนสนับสนุนการขับเคลื่อนสมุนไพร เช่น มะขามป้อม
๑๔. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีนวัตกรรม และผลงานวิจัยต่าง ๆ จะส่งผลดีต่อระบบการผลิตของภาคเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๑๕. ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมให้มีการเทคโนโลยีสมัยใหม่ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สามารถยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรให้เป็นที่ยอมรับของตลาด

๔) อุปสรรค (Threats)

๑. เกษตรกรขาดอำนาจในการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต และราคาสินค้าเกษตรถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง
๒. สถานการณ์ความไม่สงบในต่างประเทศ (รัสเซีย - ยูเครน) ส่งผลกระทบต่อปัจจัยการผลิตปรับตัวสูงขึ้น เช่น น้ำมัน ปุ๋ย และการขนส่ง
๓. ระบบโลจิสติกส์ทางอากาศมีต้นทุนสูงขึ้นและมีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง
๔. อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น
๕. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจโลก และความไม่แน่นอนของตลาดสินค้าเกษตรส่งผลต่อระดับราคาที่เกษตรกรขายได้
๖. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้ประชากรแรงงานลดลง ส่งผลต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศ
๗. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตสินค้าเกษตร
๘. ปัญหาหมอกควัน และฝุ่น PM ๒.๕ ในพื้นที่ที่มีปริมาณมากขึ้น
๙. ขยะที่เกิดจากนักท่องเที่ยว
๑๐. ต้นทุนทางด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่มีผลต่อการเข้าถึงเกษตรกรรายย่อย
๑๑. ผู้ประกอบการภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลธุรกิจการเกษตรรวมถึงผู้ให้บริการเทคโนโลยียังมีจำนวนน้อย
๑๒. ขาดการปรับใช้นโยบายให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
๑๓. มาตรการกีดกันทางการค้าที่เป็นภาษีและไม่เป็นภาษีของประเทศคู่ค้า ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตร
๑๔. นโยบายเร่งด่วน กรอบเวลาการดำเนินงานกระชั้นชิด

สรุปผลการขับเคลื่อนภาคเกษตรเชิงกลยุทธ์จากการวิเคราะห์ SWOT

SO Strategies (กลยุทธ์เชิงรุก)	Wo Strategies (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)
<p>๑) เพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรให้เหมาะสมกับการเกษตรสมัยใหม่</p> <p>๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าภาคเกษตรครบวงจรสู่เกษตรมูลค่าสูง</p> <p>๓) พัฒนาและสร้างบุคลากรภาคการเกษตรอย่างมืออาชีพครบวงจร</p> <p>๔) ส่งเสริมองค์ความรู้ในการจัดการอาหารและการเกษตรเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ</p> <p>๕) เพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตรภายใต้เกษตรกรรมยั่งยืนด้วย BCG Model เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเกษตรวิถีใหม่</p>	<p>๑) บริหารจัดการข้อมูลด้านการเกษตรแบบบูรณาการ Big data</p> <p>๒) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรด้วยการเข้าถึงกลไกการรับรองมาตรฐาน</p>
ST Strategies (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)	WT Strategies (กลยุทธ์เชิงรับ)
<p>บริหารจัดการพื้นที่เกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าจากคาร์บอนเครดิต</p>	<p>๑) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม งานวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพการเกษตรให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒) ส่งเสริมการอนุรักษ์พัฒนาและใช้ประโยชน์อัตลักษณ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และประมงพื้นฐาน เชิงเศรษฐกิจ</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน

ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘

- ๑) วิสัยทัศน์ด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
“สินค้าเกษตรมีมูลค่าสูง เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี”
- ๒) พันธกิจ
  ๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร
  ๒. สร้างความมั่นคงในอาชีพการเกษตร
  ๓. ยกกระดับกระบวนการผลิตภายใต้รูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรมูลค่าสูง
  ๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
  ๕. เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
  ๖. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer และ Smart Farmer)
  ๗. สร้างตัวแบบงานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทอัตลักษณ์น่าน
- ๓) เป้าประสงค์การพัฒนา
  ๑. เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพตนเอง (Smart farmer)
  ๒. สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agriculture Groups)
  ๓. สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agriculture Product)
  ๔. พื้นที่เกษตรและภาคเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)
- ๔) เป้าหมาย
  ๑. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
  ๒. ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น
  ๓. มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่มาใช้ในการภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
  ๔. มีกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็งเพิ่มขึ้น
- ๕) ตัวชี้วัด
  ๑. ผลผลิตมวลรวมภาคการเกษตรมี GPP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๐.๕
  ๒. สินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี
  ๓. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ต่อปี
  ๔. สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน
- ๖) ประเด็นการพัฒนา
  ๑. เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร
  ๒. ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตร
  ๓. สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร
  ๔. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนภายใต้ BCG Model
  ๕. บูรณาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และงานวิจัยด้านการเกษตร

โดยสรุปรายละเอียดประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน ดังนี้

● **ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร**

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดน่านมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ
๒. เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดน่านมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดน่านปรับเปลี่ยนการผลิตเข้าสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น
๔. รูปแบบการทำการเกษตรที่สะท้อนถึงความยั่งยืนมีเพิ่มมากขึ้น
๕. มีการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เช่น ดินและน้ำอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. มีเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart farmer เพิ่มขึ้น
๒. มีเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart farmer เพิ่มขึ้น
๓. รูปแบบการทำการเกษตรที่สะท้อนถึงความยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้เหมาะสมกับการเกษตรสมัยใหม่
๒. ส่งเสริมการผลิตภาคเกษตรครบวงจรสู่เกษตรมูลค่าสูง
๓. เพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตรภายใต้เกษตรกรรมยั่งยืนด้วย BCG Model เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเกษตรวิถีใหม่
๔. พัฒนาและสร้างบุคลากรภาคเกษตรอย่างมืออาชีพครบวงจร
๕. ส่งเสริมองค์ความรู้ในการจัดการอาหารและการเกษตรเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

● **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร**

เป้าหมาย

๑. ยกระดับสินค้าเกษตรให้สะท้อนอัตลักษณ์ ปลอดภัยได้มาตรฐานด้วยเทคโนโลยี
๒. มูลค่าจากการประกอบธุรกิจเกษตรของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพิ่มขึ้น
๓. พัฒนาและเชื่อมโยงช่องทางตลาดสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น /สินค้าเศรษฐกิจสำคัญที่ได้รับการพัฒนาและได้รับการรับรองมาตรฐาน
๒. จำนวนของเกษตรกร /สถาบันเกษตรกรมีการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อการผลิตครบวงจรเพิ่มขึ้น
๓. จำนวนช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรที่หลากหลาย
๔. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้เหมาะสมกับการเกษตรสมัยใหม่
๒. ส่งเสริมการผลิตภาคเกษตรครบวงจรสู่เกษตรมูลค่าสูง
๓. เพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตรภายใต้เกษตรกรรมยั่งยืนด้วย BCG Model เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเกษตรวิถีใหม่
๔. พัฒนาและสร้างบุคลากรภาคเกษตรอย่างมืออาชีพครบวงจร

๕. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรด้วยการเข้าถึงกลไกการรับรองมาตรฐาน

● **ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตรเป้าหมาย**

๑. เกษตรกรเข้าถึงการพัฒนาของภาครัฐได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการเกษตร
๒. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๓. เกษตรกรมีพื้นที่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม (คทช.) เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. เกษตรกรเป้าหมายที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและเห็นผลเชิงประจักษ์
๒. จำนวนเกษตรกรได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเพิ่มขึ้น
๓. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ
๔. จำนวนเครือข่ายภาคเกษตรโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้รับการพัฒนา
๕. เกษตรกรสูงวัยที่ผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพและนำไปปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตรภายใต้เกษตรกรรมยั่งยืนด้วย BCG Model เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเกษตรวิถีใหม่
๒. พัฒนาและสร้างบุคลากรภาคเกษตรอย่างมืออาชีพครบวงจร
๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

● **ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนภายใต้นโยบาย BCG Model**

เป้าหมาย

๑. ลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม
๒. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างทั่วถึง
๓. การผลิตภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คาร์บอนต่ำ (Low carbon) บนฐาน BCG Model
๔. การปรับเปลี่ยนการผลิตพืชเข้าสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมให้ใช้ศัตรูธรรมชาติ สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตรแล้วนำไปใช้
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรรมยั่งยืน
๓. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน
๔. พื้นที่รับประโยชน์จากชลประทานเพิ่มขึ้น
๕. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานเพิ่มขึ้น
๖. จำนวนพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนตาม Agri-map
๗. ร้อยละของพื้นที่ลดการเผา
๘. พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัย
๙. พื้นที่ชลประทานที่ได้รับการบริหารจัดการ

แนวทางการพัฒนา

๑. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างมูลค่าจากคาร์บอนเครดิต
๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และประมงพื้นฐานเชิงเศรษฐกิจ

● ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ บูรณาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และงานวิจัยด้านการเกษตร

เป้าหมาย

๑. ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องบูรณาการและนำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรไปใช้ประโยชน์
๒. งานวิจัยและเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ (ตอบโจทย์พื้นที่และขับเคลื่อนนโยบาย)
๓. มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นพัฒนาและตอบโจทย์บริบทพื้นที่ (Area base)
๔. มีงานวิจัยพื้นฐานนำมาพัฒนาพื้นที่

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรถูกนำไปขับเคลื่อนร้อยละ ๘๐
๒. สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐
๓. จำนวนงานวิจัยที่นำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่

แนวทางการพัฒนา

๑. บริหารจัดการข้อมูลด้านการเกษตรแบบบูรณาการ Big data
๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพการเกษตรให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

<p>แผนระดับ ๑</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ตัวชี้วัด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ 	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ตัวชี้วัด การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็น สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ได้แก่ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
-------------------	--	---

<p>แผนระดับ ๒</p>	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ ในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อย เกษตรปลอดภัย เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 	<p>แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> ประเด็นการปฏิรูป เรื่องความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็น การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล <p>ด้านที่ ๑ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p> <p>ด้านที่ ๒ การยกระดับรายได้</p>	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น แนวทางการพัฒนา - การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร - ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับกระบวนการผลิต - ขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
-------------------	---	--	--

<p>แผนระดับ ๓</p>	<p>แผนพัฒนาจังหวัดน่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> สุขเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และมูลค่าสูง 	<p>แผนพัฒนาภาคเหนือ</p> <ul style="list-style-type: none"> พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง 	<p>แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒</p> <ul style="list-style-type: none"> เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 	<p>แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <ul style="list-style-type: none"> เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัย 	<p>แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG</p> <p>"เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม"</p> <p>การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p>
-------------------	--	---	---	--	---

<p>สาระสำคัญของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน</p> <p>วิสัยทัศน์</p> <p>"สินค้าเกษตรมีมูลค่าสูง เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี"</p>	<p>พันธกิจ</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร สร้างความมั่นคงในอาชีพการเกษตร ยกระดับกระบวนการผลิตภายใต้รูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรมูลค่าสูง เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ สร้างตัวแบบงานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทอัตลักษณ์น่าน 	<p>ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดน่าน จำนวน ๕ ด้าน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนภายใต้นโยบาย BCG บูรณาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร
---	--	---

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					รวม ๕ ปี	
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร									
๑	โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๑๙,๓๔๐.๐๐	๑๙,๓๔๐.๐๐	๑๙,๓๔๐.๐๐	๑๙,๓๔๐.๐๐	๑๙,๓๔๐.๐๐	๙๖,๗๐๐.๐๐
๒	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐
๓	โครงการ พัฒนาอาชีพสร้างรายได้ให้กับประชาชน	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน	๑,๐๕๒,๑๐๐.๐๐	๑,๐๕๒,๑๐๐.๐๐	๑,๐๕๒,๑๐๐.๐๐	๑,๐๕๒,๑๐๐.๐๐	๑,๐๕๒,๑๐๐.๐๐	๕,๒๖๐,๕๐๐.๐๐
๔	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน	๑๗๒,๘๐๐.๐๐	๑๗๒,๘๐๐.๐๐	๑๗๒,๘๐๐.๐๐	๑๗๒,๘๐๐.๐๐	๑๗๒,๘๐๐.๐๐	๘๖๔,๐๐๐.๐๐
๕	โครงการ พัฒนาระบบเตือนภัยธรรมชาติและการระบาศัตรูข้าว	๒	ศูนย์วิจัยข้าวแพร่	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๑๐๕,๐๐๐.๐๐
๖	โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่	๒	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน	๔๖,๔๐๐.๐๐	๔๖,๔๐๐.๐๐	๔๖,๔๐๐.๐๐	๔๖,๔๐๐.๐๐	๔๖,๔๐๐.๐๐	๒๓๒,๐๐๐.๐๐
๗	โครงการเกษตรอินทรีย์ PGS	๑	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	๗,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๗,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๘	การพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่ คทช.	๑	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
๙	ส่งเสริมการปลูกพืชปลอดภัยและมูลค่าสูงบนพื้นที่สูงเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตผลเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
๑๐	พัฒนาและส่งเสริมการทำเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย	๑	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงจังหวัดน่าน	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น				๑๔,๒๒๑,๖๔๐.๐๐	๑๔,๒๒๑,๖๔๐.๐๐	๑๔,๒๒๑,๖๔๐.๐๐	๑๔,๒๒๑,๖๔๐.๐๐	๑๔,๒๒๑,๖๔๐.๐๐	๗๑,๑๐๘,๒๐๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร									
๑	ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถการเป็นคลังอาหารปลอดภัย	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน	๘๙๐๐๐.๐๐				๘๙๐,๐๐๐.๐๐	
๒	ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อยอดภูมิปัญญาเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	๑	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดน่าน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน		๑๒,๕๐๐,๐๐๐.๐๐			๑๒,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	
๓	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๑	แขวงทางหลวงน่านที่ ๑ แขวงทางหลวงน่านที่ ๒		๘๗,๗๕๐,๐๐๐.๐๐			๘๗,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	
๔	พัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์	๑	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน		๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐			๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	
๕	พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูงล้ำนางจะวันออก	๑	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน		๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐			๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	
๖	พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรและเกษตรอัจฉริยะ	๑	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน		๑๐,๑๒๕,๐๐๐.๐๐			๑๐,๑๒๕,๐๐๐.๐๐	
๗	พัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่การเพิ่มมูลค่าและพัฒนาเครือข่ายแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (Cluster Agro-Industry)	๑	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน		๑๓,๗๕๐,๐๐๐.๐๐			๑๓,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	
๘	ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถการเป็นคลังอาหารปลอดภัย	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน สำนักงานประมงจังหวัดน่าน		๑๒,๕๐๐,๐๐๐.๐๐			๑๒,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	
๙	พัฒนาสมุนไพรมะนาวงจรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการบริการสุขภาพ	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน		๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐			๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	
๑๐	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัยสู่อินทรีย์	๑	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน		๑,๕๗๕,๐๐๐.๐๐			๑,๕๗๕,๐๐๐.๐๐	
๑๑	ยกระดับการผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์วิถีใหม่ในตลาดดิจิทัล (Digital Marketing) ภาคเหนือตอนบน	๑	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน		๖,๐๕๙,๐๐๐.๐๐			๖,๐๕๙,๐๐๐.๐๐	
๑๒	เพิ่มศักยภาพการผลิตอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยสู่สินค้ามูลค่าสูงกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน		๓,๗๐๐,๐๐๐.๐๐			๓,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	
๑๓	ยกระดับการผลิตข้าวปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดน่าน		๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐			๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐	
๑๔	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน		๗๙๕,๐๐๐.๐๐			๗๙๕,๐๐๐.๐๐	
๑๕	เพิ่มศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรมะนาวงจรเพื่อการพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรมะนาวงจร	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน		๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐			๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐	
๑๖	ขยายช่องทางการใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์ เพิ่มมูลค่า และการตลาด	๑	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน		๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐			๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐	
๑๗	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และจุดผ่านแดนถาวรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขัน	๑	กรมทางหลวง	๗๙,๓๙๐,๐๐๐.๐๐				๗๙,๓๙๐,๐๐๐.๐๐	
๑๘	พัฒนาและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปแบบพันธะสัญญา	๑	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน	๑,๓๐๐,๐๐๐.๐๐				๑,๓๐๐,๐๐๐.๐๐	
๑๙	พัฒนาระบบการจัดการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรยั่งยืน ด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	๑	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	๔๑๐,๐๐๐.๐๐				๔๑๐,๐๐๐.๐๐	
๒๐	โครงการ พัฒนาเกษตรกรเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	๑	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	๑,๒๕๓,๑๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๑๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๑๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๑๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๑๐๐.๐๐	

๒๑	โครงการ สนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ (SC)	๒	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	๔๘,๗๐๐.๐๐	๔๘,๗๐๐.๐๐	๔๘,๗๐๐.๐๐	๔๘,๗๐๐.๐๐	๔๘,๗๐๐.๐๐	๒๔๓,๕๐๐.๐๐
๒๒	โครงการ ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	๔๐,๑๐๐.๐๐	๔๐,๑๐๐.๐๐	๔๐,๑๐๐.๐๐	๔๐,๑๐๐.๐๐	๔๐,๑๐๐.๐๐	๒๐๐,๕๐๐.๐๐
๒๓	โครงการ เกษตรอินทรีย์	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๕,๖๒๐.๐๐	๕,๖๒๐.๐๐	๕,๖๒๐.๐๐	๕,๖๒๐.๐๐	๕,๖๒๐.๐๐	๒๘,๑๐๐.๐๐
๒๔	โครงการ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๑๓๐,๕๐๐.๐๐	๑๓๐,๕๐๐.๐๐	๑๓๐,๕๐๐.๐๐	๑๓๐,๕๐๐.๐๐	๑๓๐,๕๐๐.๐๐	๖๕๒,๕๐๐.๐๐
๒๕	โครงการ พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มสหกรณ์และธุรกิจชุมชน	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๓,๕๐๐.๐๐	๓,๕๐๐.๐๐	๓,๕๐๐.๐๐	๓,๕๐๐.๐๐	๓,๕๐๐.๐๐	๑๗,๕๐๐.๐๐
๒๖	โครงการ ยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๑๔๘,๐๐๐.๐๐	๑๔๘,๐๐๐.๐๐	๑๔๘,๐๐๐.๐๐	๑๔๘,๐๐๐.๐๐	๑๔๘,๐๐๐.๐๐	๗๔๐,๐๐๐.๐๐
๒๗	โครงการ พัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และเกษตรกร	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๘๗,๖๐๐.๐๐	๘๗,๖๐๐.๐๐	๘๗,๖๐๐.๐๐	๘๗,๖๐๐.๐๐	๘๗,๖๐๐.๐๐	๔๓๘,๐๐๐.๐๐
๒๘	โครงการ พัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๔,๒๐๐.๐๐	๔,๒๐๐.๐๐	๔,๒๐๐.๐๐	๔,๒๐๐.๐๐	๔,๒๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐
๒๙	โครงการ ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๑,๘๔๐,๑๖๐.๐๐	๑,๘๔๐,๑๖๐.๐๐	๑,๘๔๐,๑๖๐.๐๐	๑,๘๔๐,๑๖๐.๐๐	๑,๘๔๐,๑๖๐.๐๐	๙,๒๐๐,๘๐๐.๐๐
๓๐	โครงการ ตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมการเงินระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๕,๔๐๐.๐๐	๕,๔๐๐.๐๐	๕,๔๐๐.๐๐	๕,๔๐๐.๐๐	๕,๔๐๐.๐๐	๒๗,๐๐๐.๐๐
๓๑	โครงการ ฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๘,๗๐๐.๐๐	๘,๗๐๐.๐๐	๘,๗๐๐.๐๐	๘,๗๐๐.๐๐	๘,๗๐๐.๐๐	๔๓,๕๐๐.๐๐
๓๒	โครงการ พัฒนาลิขสิทธิ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๖๐,๐๐๐.๐๐
๓๓	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรปลอดภัยได้มาตรฐานอย่างครบวงจร (ด้านประมง)	๑	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๘๔๒,๗๐๐.๐๐	๘๔๒,๗๐๐.๐๐	๘๔๒,๗๐๐.๐๐	๘๔๒,๗๐๐.๐๐	๘๔๒,๗๐๐.๐๐	๔,๒๑๓,๕๐๐.๐๐
๓๔	โครงการ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๒๒,๕๐๐.๐๐	๒๒,๕๐๐.๐๐	๒๒,๕๐๐.๐๐	๒๒,๕๐๐.๐๐	๒๒,๕๐๐.๐๐	๑๑๒,๕๐๐.๐๐
๓๕	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรปลอดภัยได้มาตรฐานอย่างครบวงจร (ด้านประมง)	๑	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดน่าน	๔๙๑,๘๐๐.๐๐	๔๙๑,๘๐๐.๐๐	๔๙๑,๘๐๐.๐๐	๔๙๑,๘๐๐.๐๐	๔๙๑,๘๐๐.๐๐	๒,๔๕๙,๐๐๐.๐๐
๓๖	โครงการ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (ประมง)	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดน่าน	๖๒,๔๐๐.๐๐	๖๒,๔๐๐.๐๐	๖๒,๔๐๐.๐๐	๖๒,๔๐๐.๐๐	๖๒,๔๐๐.๐๐	๓๑๒,๐๐๐.๐๐
๓๗	โครงการ สนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดน่าน	๑๑,๗๐๐.๐๐	๑๑,๗๐๐.๐๐	๑๑,๗๐๐.๐๐	๑๑,๗๐๐.๐๐	๑๑,๗๐๐.๐๐	๕๘,๕๐๐.๐๐
๓๘	โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรประมง	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดน่าน	๒๓๒,๑๓๐.๐๐	๒๓๒,๑๓๐.๐๐	๒๓๒,๑๓๐.๐๐	๒๓๒,๑๓๐.๐๐	๒๓๒,๑๓๐.๐๐	๑,๑๖๐,๖๕๐.๐๐
๓๙	โครงการ พัฒนาสุขภาพสัตว์	๒	ด่านกักกันสัตว์น่าน	๘,๖๐๐.๐๐	๘,๖๐๐.๐๐	๘,๖๐๐.๐๐	๘,๖๐๐.๐๐	๘,๖๐๐.๐๐	๔๓,๐๐๐.๐๐
๔๐	โครงการ พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	๒	ด่านกักกันสัตว์น่าน	๙,๐๐๐.๐๐	๙,๐๐๐.๐๐	๙,๐๐๐.๐๐	๙,๐๐๐.๐๐	๙,๐๐๐.๐๐	๔๕,๐๐๐.๐๐
๔๑	โครงการ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัด และขจัดสารโรคสัตว์	๒	ด่านกักกันสัตว์น่าน	๓๒๒,๗๐๐.๐๐	๓๒๒,๗๐๐.๐๐	๓๒๒,๗๐๐.๐๐	๓๒๒,๗๐๐.๐๐	๓๒๒,๗๐๐.๐๐	๑,๖๑๘,๕๐๐.๐๐
๔๒	โครงการ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒	ด่านกักกันสัตว์น่าน	๖๒,๙๐๐.๐๐	๖๒,๙๐๐.๐๐	๖๒,๙๐๐.๐๐	๖๒,๙๐๐.๐๐	๖๒,๙๐๐.๐๐	๓๑๔,๕๐๐.๐๐
๔๓	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรปลอดภัยได้มาตรฐานอย่างครบวงจร (ด้านปศุสัตว์)	๑	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	๑,๐๕๕,๔๐๐.๐๐	๑,๐๕๕,๔๐๐.๐๐	๑,๐๕๕,๔๐๐.๐๐	๑,๐๕๕,๔๐๐.๐๐	๑,๐๕๕,๔๐๐.๐๐	๕,๒๗๗,๐๐๐.๐๐
๔๔	โครงการ พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	๒,๑๒๖,๕๔๐.๐๐	๒,๑๒๖,๕๔๐.๐๐	๒,๑๒๖,๕๔๐.๐๐	๒,๑๒๖,๕๔๐.๐๐	๒,๑๒๖,๕๔๐.๐๐	๑๐,๖๓๖,๗๐๐.๐๐
๔๕	โครงการ พัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์	๒	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	๔๐,๗๘๐.๐๐	๔๐,๗๘๐.๐๐	๔๐,๗๘๐.๐๐	๔๐,๗๘๐.๐๐	๔๐,๗๘๐.๐๐	๒๐๓,๙๐๐.๐๐
๔๖	โครงการ พัฒนาอาชีพสร้างรายได้ให้กับประชาชน	๒	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	๓๘๒,๖๐๐.๐๐	๓๘๒,๖๐๐.๐๐	๓๘๒,๖๐๐.๐๐	๓๘๒,๖๐๐.๐๐	๓๘๒,๖๐๐.๐๐	๑,๙๑๓,๐๐๐.๐๐
๔๗	โครงการ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์	๒	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐
๔๘	โครงการ ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	๒	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	๗๙,๖๙๐.๐๐	๗๙,๖๙๐.๐๐	๗๙,๖๙๐.๐๐	๗๙,๖๙๐.๐๐	๗๙,๖๙๐.๐๐	๓๙๘,๕๕๐.๐๐
๔๙	โครงการ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๘๙๒,๒๔๐.๐๐	๘๙๒,๒๔๐.๐๐	๘๙๒,๒๔๐.๐๐	๘๙๒,๒๔๐.๐๐	๘๙๒,๒๔๐.๐๐	๔,๔๖๑,๒๐๐.๐๐
๕๐	โครงการ ขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐
๕๑	โครงการ หมอดินอาสา	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๖๐,๐๐๐.๐๐
๕๒	โครงการ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๑๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๓	โครงการ ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๘๘,๕๐๐.๐๐	๘๘,๕๐๐.๐๐	๘๘,๕๐๐.๐๐	๘๘,๕๐๐.๐๐	๘๘,๕๐๐.๐๐	๔๔๒,๕๐๐.๐๐
๕๔	โครงการ พัฒนาต่อออกกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๒๘๒,๗๕๐.๐๐	๒๘๒,๗๕๐.๐๐	๒๘๒,๗๕๐.๐๐	๒๘๒,๗๕๐.๐๐	๒๘๒,๗๕๐.๐๐	๑,๔๑๓,๗๕๐.๐๐
๕๕	โครงการ สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	๒	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	๑,๓๑๐,๐๐๐.๐๐	๑,๓๑๐,๐๐๐.๐๐	๑,๓๑๐,๐๐๐.๐๐	๑,๓๑๐,๐๐๐.๐๐	๑,๓๑๐,๐๐๐.๐๐	๖,๕๕๐,๐๐๐.๐๐

๓๕	โครงการ ปรับปรุงถนนหัวงาน อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาว (พรต.)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑,๒๕๓,๒๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๒๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๒๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๒๐๐.๐๐	๑,๒๕๓,๒๐๐.๐๐	๖,๒๖๖,๐๐๐.๐๐
๓๖	โครงการ ปรับปรุงถนนคันคลองส่งน้ำ LMC อ่างเก็บน้ำน้ำแหง (พรต.)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
๓๗	โครงการ ปรับปรุงถนนหัวงาน อ่างเก็บน้ำห้วยแอ่ง (พรต.)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑,๐๑๕,๕๐๐.๐๐	๑,๐๑๕,๕๐๐.๐๐	๑,๐๑๕,๕๐๐.๐๐	๑,๐๑๕,๕๐๐.๐๐	๑,๐๑๕,๕๐๐.๐๐	๕,๐๗๗,๐๐๐.๐๐
๓๘	โครงการ ฝ่ายอาคารพร้อมระบบส่งน้ำ	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๓๙	โครงการ ระบบส่งน้ำบ้านปางยาง จัดทำน้ำสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางยาง	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๔๐	โครงการ ปรับปรุงคลอง D๑ D๒ D๓ และ D๔ อ่างเก็บน้ำน้ำแหง (พรต.)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๙๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๔๑	โครงการ เพิ่มพื้นที่สีเขียวและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณรอบหัวงานอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาว (พรต.)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
๔๒	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๕	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑๑,๕๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๑,๕๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๑,๕๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๑,๕๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๑,๕๗๐,๐๐๐.๐๐	๕๗,๘๕๐,๐๐๐.๐๐
๔๓	โครงการ บำรุงรักษาทางลำเลียงใหญ่ ๗.๓ กม.	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๓,๑๙๗,๐๐๐.๐๐
๔๔	โครงการ บำรุงรักษาหัวงาน ๓๙๐ ไร่	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๔๕	โครงการ บริหารการส่งน้ำ	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
๔๖	โครงการ ซ่อมแซมระบบไฟฟ้าในหัวงานฝายน้ำปลิว	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๖๐๐,๐๐๐.๐๐
๔๗	โครงการ ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายน้ำอวน สาย RMC ความยาว ๑ กิโลเมตร	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๔๘	โครงการ ซ่อมแซมสะพาน ถนนเข้าหัวงาน ฝายน้ำปลิว กม.๑+๖๐๐ (ขนาดกลาง)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐.๐๐
๔๙	โครงการ ซ่อมแซมคลองส่งน้ำ RMC อ่างเก็บน้ำน้ำพอง ความยาว ๒ กิโลเมตร	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๙,๒๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๐	โครงการ ซ่อมแซมหินเรียง ฝายน้ำก่อน ความยาว ๔๐๐ เมตร	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๑	โครงการ ซ่อมแซมท่อลอดถนน ฝายน้ำปลิว (ขนาดกลาง)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๒	โครงการ ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายบ้านหาดไร่ (ปรต.)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๒,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๒,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๒,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๒,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๒,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๑๓,๗๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๓	โครงการ ซ่อมแซมคลองส่งน้ำ ๑R-LMC ฝ่ายสมุน	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๖๕๐,๐๐๐.๐๐	๖๕๐,๐๐๐.๐๐	๖๕๐,๐๐๐.๐๐	๖๕๐,๐๐๐.๐๐	๖๕๐,๐๐๐.๐๐	๓,๒๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๔	โครงการ ซ่อมแซมอาคารสลายพลังงานด้านท้าย และประตูระบายทราย ฝายน้ำก่อน	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๕	โครงการ ซ่อมแซมฝายน้ำก่อน	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๕๖	โครงการ ซ่อมแซมระบบส่งน้ำสาย ๑L-RMC ฝายน้ำปลิว (ขนาดกลาง)	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐.๐๐
๕๗	โครงการ ซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบชลประทาน ตามข้อเสนอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๕๘	โครงการ ซ่อมแซมคลองส่งน้ำ LMC ฝ่ายสมุน	๒	โครงการชลประทานน้ำ	๒,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๕๙	โครงการ บริหารจัดการการผลิตสินค้าตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map)	๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น้ำ	๗๘,๗๕๐.๐๐	๗๘,๗๕๐.๐๐	๗๘,๗๕๐.๐๐	๗๘,๗๕๐.๐๐	๗๘,๗๕๐.๐๐	๓๙๓,๗๕๐.๐๐
๖๐	โครงการ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๑๓,๓๕๐.๐๐	๑๓,๓๕๐.๐๐	๑๓,๓๕๐.๐๐	๑๓,๓๕๐.๐๐	๑๓,๓๕๐.๐๐	๖๖,๗๕๐.๐๐
๖๑	โครงการ สนับสนุนธนาคารผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม	๒	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๖๕,๐๐๐.๐๐
๖๒	โครงการ ส่งเสริมอาชีพประมง	๒	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๒๓๙,๖๐๐.๐๐	๒๓๙,๖๐๐.๐๐	๒๓๙,๖๐๐.๐๐	๒๓๙,๖๐๐.๐๐	๒๓๙,๖๐๐.๐๐	๑,๑๙๘,๐๐๐.๐๐
๖๓	โครงการ สนับสนุนด้านการประมงตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๒	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๔๑๙,๕๐๐.๐๐	๔๑๙,๕๐๐.๐๐	๔๑๙,๕๐๐.๐๐	๔๑๙,๕๐๐.๐๐	๔๑๙,๕๐๐.๐๐	๒,๐๙๗,๕๐๐.๐๐
๖๔	โครงการ ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐
๖๕	โครงการ จัดระเบียบการทำประมง	๒	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	๖,๐๐๐.๐๐	๖,๐๐๐.๐๐	๖,๐๐๐.๐๐	๖,๐๐๐.๐๐	๖,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญ
ของจังหวัดน่าน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ สุขเศรษฐกิจสร้างสรรคมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดน่านเป็นแหล่งผลิตกาแฟที่สำคัญของภาคเหนือเนื่องจากมีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกกาแฟคุณภาพ โดยมีเนื้อที่ปลูกกาแฟทั้งหมดรวม ๑๒,๕๗๒ ไร่ เกษตรกร ๑,๖๑๘ ราย ส่วนใหญ่มีแหล่งผลิตสำคัญอยู่อำเภอท่าวังผา อำเภอแม่จริม อำเภอทุ่งช้าง อำเภอสองแคว อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ โดยสายพันธุ์ที่นิยมปลูกได้แก่ พันธุ์อาราบิก้าเชียงใหม่ ๘๐ (ร้อยละ ๘๘.๕๖) และสายพันธุ์โรบัสต้าชุมพรา ๑ (ร้อยละ ๑๑.๔๔) เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรจะปลูกร่วมกับสวนไม้ผล ไม้ยืนต้น และพื้นที่ป่าชุมชนต้นน้ำ เนื่องจากกาแฟน่านมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในเรื่องของรสชาติและความหอมนุ่ม จึงเป็นที่นิยมของผู้บริโภค จังหวัดน่านจึงส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพด มาปลูกกาแฟที่เน้นการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบมาตรฐานการผลิตจากแหล่งผู้ผลิตถึงผู้บริโภคใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้ที่มั่นคงให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟจังหวัดน่านอย่างยั่งยืนต่อไป</p> <p>ดังนั้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และภาคีเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดน่าน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรกรรมยั่งยืน (กาแฟ) ขึ้นมา ซึ่งเป็นการบูรณาการและพัฒนาสินค้ากาแฟให้ครบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อความยั่งยืนที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่จังหวัดน่าน</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาระบบการผลิตสินค้ากาแฟด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เข้าสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๕.๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนมาใช้ในแปลงกาแฟเพิ่มขึ้น ๕.๒) จำนวนของสินค้ากาแฟได้รับการพัฒนาคุณภาพสร้างอัตลักษณ์เพิ่มขึ้น ๕.๓) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน
๖. พื้นที่เป้าหมาย	จำนวน ๑๕ อำเภอในพื้นที่จังหวัดน่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. กิจกรรมหลัก	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรกรรมยั่งยืน (กาแฟ)
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิตสินค้ากาแฟด้วย BCG Model ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการผลิตกาแฟน่าน ๑,๒๗๒,๘๕๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเจ็ดหมื่นสองพันแปดร้อยห้าสิบบาทถ้วน) สถานีพัฒนาที่ดินน่าน
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP และอินทรีย์ ๑๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพการผลิตกาแฟด้วย BCG Model ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตกาแฟคุณภาพ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
๗.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ศูนย์เรียนรู้กาแฟบริบทจังหวัดน่าน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนบาทถ้วน) มทร.ล้านนา น่าน
๗.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การแปรรูปผลิตภัณฑ์กาแฟเชิงนวัตกรรมสร้างสรรค์ การสร้างมูลค่าวัสดุเหลือใช้จากกาแฟ และส่งเสริมช่องทางการตลาดดิจิทัล มทร.ล้านนา น่าน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน)
๗.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาขีดความสามารถการผลิตและการแปรรูปกาแฟน่านสู่สากล ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านบาทถ้วน) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน
๗.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านกาแฟเชิงระบบเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ Big data ๒๕๐,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
๗.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้กาแฟน่าน ๑,๙๘๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
๗.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ศูนย์ความเป็นเลิศดิจิทัลด้านกาแฟ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
๗.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการผลิตกาแฟคุณภาพตลอดห่วงโซ่ในสหกรณ์การเกษตรน่าน ๑๕๒,๐๔๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นสองพันสี่สิบบาทถ้วน) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

<p>๗.๑๓ กิจกรรมหลักที่ ๑๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ</p>	<p>ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟเพื่อความมั่นคงของพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน ฯ พื้นที่ที่ ๓ บ้านร่มเกล้า</p>
<p>๗.๑๔ กิจกรรมหลักที่ ๑๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ</p>	<p>การพัฒนาคุณภาพกาแฟน่านเชิงสร้างสรรค์ ๕๔๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) วิทยาลัยชุมชนน่าน</p>
<p>๗.๑๕ กิจกรรมหลักที่ ๑๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ</p>	<p>ประสาน อำนวยความสะดวก และติดตามประเมิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน</p>
<p>๘. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘</p>
<p>๑๐. งบประมาณ</p>	<p>จำนวน ๑๓,๑๔๔,๘๙๐ บาท (สิบสามล้านหนึ่งแสนแปดหมื่นแปดพันเก้าสิบบาทถ้วน)</p>
<p>๑๑. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑๑.๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้ากาแฟด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมเข้าสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ๑๑.๒) สินค้ากาแฟได้รับการตรวจรับรอง GAP และอินทรีย์ ๑๑.๓) มีแปลงเรียนรู้การผลิตกาแฟคุณภาพ ๑๑.๔) มีศูนย์เรียนรู้การปลูกกาแฟบริบทจังหวัดน่าน ๑๑.๕) สินค้ากาแฟได้รับการยกระดับสู่ตลาดระดับประเทศและสากล</p>
<p>๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินงานโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑๒.๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำองค์ความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้ากาแฟด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ปลูกกาแฟ ๑๒.๒) สินค้ากาแฟจังหวัดน่านเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ๑๒.๓) สินค้ากาแฟได้รับการพัฒนาเป็นสินค้าคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ๑๒.๔) จังหวัดน่านมีพื้นที่ป่าร่วมกับพืชกาแฟเพิ่มมากขึ้นทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ เกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง
๒. ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	เรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ พลาซิลแปรรูปของกลุ่มแปลงใหญ่พลาซิล
๔. หลักการและเหตุผล	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายเพื่อพัฒนาแหล่งผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรให้มีความสมบูรณ์และครบวงจรเพื่อแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด ราคาตกต่ำ และให้ผลผลิตที่ได้มีมาตรฐาน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกันผลิตเป็นแปลงใหญ่ จัดการการเลี้ยงตามมาตรฐาน การจัดหาปัจจัยการผลิต การลดต้นทุนการผลิตให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม การจัดการผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต และการเชื่อมโยงสินค้าสู่ตลาด โดยมีผู้จัดการโครงการ (Project manager) เป็นผู้ให้ คำแนะนำ ติดตาม และประสานงาน กับเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการในด้านต่างๆ ดังกล่าว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีผลผลิตสัตว์น้ำจืด ๓๘๑,๖๐๐ ตัน มูลค่าประมาณ ๓๓,๙๙๓ ล้านบาท (กอนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมง, ๒๕๖๑) ชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญคือ ปลาไนล์ ปลาดุก กุ้งก้ามกราม ปลาตะเพียน ปลาช่อน ปลาสลิด ปลาสวาย และปลาหมอ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูง ระบบการเลี้ยงไม่ได้มาตรฐาน และราคาตกต่ำ ดังนั้น เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเชิงประจักษ์ กรมประมงจึงดำเนินการโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สัตว์น้ำจืด) ภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาศักยภาพการผลิต ภาคเกษตร ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้านประมงให้มีผลผลิตที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของตลาดมากขึ้น สำนักงานประมงจังหวัดน่าน จึงมีแนวคิดที่จะดำเนินการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาไนล์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปปลาไนล์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น ตลอดจนแนะนำขั้นตอนการดำเนินการตามมาตรฐาน เพื่อขออนุญาตรับรองมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มากขึ้น</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กลุ่มแปลงใหญ่ปลาไนล์สามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากปลาไนล์ได้ ๒. กลุ่มแปลงใหญ่ปลาไนล์สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่มาตรฐานที่สูงขึ้นได้ ๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดของกลุ่มแปลงใหญ่ปลาไนล์
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากปลาไนล์ได้ ๕๐% ๒. ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแปลงใหญ่ปลาไนล์ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) จำนวน ๑ ผลิตภัณฑ์ ๓. จำนวนช่องทางการตลาดสินค้าปลาไนล์แปรรูป เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ ช่องทาง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่แปลงใหญ่ปลาไนล์ ตำบลแม่สา อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

๘. กิจกรรมหลัก	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปปลาไหลเพื่อเพิ่มมูลค่า
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	เรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ปลาไหลแปรรูปและส่งเสริมสู่ช่องทางการตลาด ของกลุ่มแปลงใหญ่ปลาไหล ตำบลแม่สา อำเภอเวียงสา
๙. หน่วยดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ปลาไหล ตำบลแม่สา อำเภอเวียงสา มีความรู้และทักษะด้าน การแปรรูปผลิตภัณฑ์มากขึ้น ๒. กลุ่มแปลงใหญ่ปลาไหล ตำบลแม่สา อำเภอเวียงสา สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	กลุ่มแปลงใหญ่ปลาไหล ตำบลแม่สา อำเภอเวียงสา มีรายได้เพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง
๒. ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยอย่างครบวงจรด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีการเกษตรและการแปรรูป รวมทั้งนวัตกรรมต่างๆ มาเพื่อเพิ่มผลิตภาพ และเพื่อสร้างมูลค่าสูง
๔. หลักการและเหตุผล	<p>การพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ในประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขันบนฐานคิด คือ ต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบันและการสร้างคุณค่าใหม่อนาคต โคเนื้อเป็นปศุสัตว์ที่มีมาแต่เดิมในอดีต แต่เนื่องจากสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนไป เช่น ตลาดและความต้องการเนื้อโคคุณภาพ จึงสามารถต่อยอดการผลิตได้โดยอาศัยความรู้และเทคโนโลยี พร้อมกันนี้ก็มีการพัฒนากระบวนการเลี้ยงและพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้มีความพร้อมในการผลิตโคเนื้อคุณภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีการใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการและการผลิต โดยสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมที่ ๒ การสร้างเกษตรมูลค่าสูง สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดน่าน (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สุขเศรษฐกิจสร้างสรรค์และมูลค่าสูง เมื่อพิจารณาข้อมูลจังหวัดน่าน(พ.ศ.๒๕๖๓) พบว่ามีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อจำนวน ๗,๕๙๗ ครัวเรือน มีจำนวนโคเนื้อ ๔๗,๐๒๖ ตัวโดยในจำนวนโคเนื้อทั้งหมดนี้ มีโคพื้นเมืองถึง ๓๑,๙๗๒ ตัว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๗.๙๘ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่านร่วมกับสำนักวิทยบริการการเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้วิจัยและพัฒนาต้นแบบการเลี้ยงโคเนื้ออย่างเป็นระบบ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้พัฒนาอาสาปศุสัตว์ผสมเทียม, เกษตรกรแกนนำและเครือข่ายได้รับการพัฒนา เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา การเลี้ยงโคเนื้อของจังหวัดน่านนอกจากนี้ยังได้พัฒนาส่งเสริมการแปรรูป เนื้อโคขุนคุณภาพสูง ให้เป็นผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อแบรนด์ “น่านบีฟ” (Nan Beef) เพื่อสื่อถึง สินค้าของจังหวัดน่าน ที่มีคุณภาพ มีศักยภาพในการที่จะเป็น อาหารเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของ จังหวัดน่านจังหวัดน่านจึงได้จัดทำโครงการเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูงขึ้น เพื่อทำให้มูลค่าการเลี้ยงโคเนื้อและเนื้อโคแปรรูปของจังหวัดน่านเพิ่มสูงขึ้น เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดน่านมีขีดความสามารถและศักยภาพในกระบวนการผลิตและแปรรูปอย่างครบวงจรทำให้มีผลิตภาพทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและมีรายได้เพิ่มมากขึ้น</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของจังหวัดน่านอย่างครบวงจรและทำให้โคเนื้อและผลิตภัณฑ์เนื้อโคแปรรูปมีมูลค่าสูง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายคือ มูลค่าการเกษตรและเกษตรแปรรูปของจังหวัดน่านเพิ่มสูงขึ้น - ตัวชี้วัดคือ อัตราการขยายตัวของเกษตรและเกษตรแปรรูปของจังหวัดน่านเพิ่มสูงขึ้น (ราคาประจำปี) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ ต่อปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่จังหวัดน่าน

๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๘.๑ พัฒนาระบบการแปรรูปเนื้อโคคุณภาพสูงด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ของจังหวัดน่าน <ul style="list-style-type: none"> ○ งบประมาณรวม ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ○ หน่วยดำเนินโครงการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน ○ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักวิชาทรัพยากรการเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๙. หน่วยงาน ดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน สำนักวิชาทรัพยากรการเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๐. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อโคขุนคุณภาพสูงและตราสินค้าที่สื่อถึงจังหวัดน่าน ๒. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ในการพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อและการแปรรูปเพิ่มมูลค่าเนื้อโคคุณภาพสูง ที่มีความปลอดภัย และยั่งยืน
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เมื่อเกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น จากการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์แปรรูปเนื้อโคคุณภาพสูง ๒. เกษตรกรมีการพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อให้มีคุณภาพ อย่างครบวงจร เกิดการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าการเลี้ยงโคเนื้อของจังหวัดน่าน ๓. มีตราสินค้า หรือแบรนด์ ที่สื่อถึงโคเนื้อ ของจังหวัดน่าน เป็นที่รับรู้ของผู้คนทั่วไป รวมถึงนักท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สุขเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ คทช. สร้างอาชีพเพิ่มรายได้และอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุ	<p>จังหวัดน่านขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการทำกินในเขตป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ภายใต้นโยบายการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของราษฎร หรือ คทช.มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีการจัดที่ดินในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้เนื้อที่ ๙๙,๗๑๘ -๑-๖๐ ไร่ ได้ดำเนินการจัดที่ดินแล้วเสร็จ รวม ๑๗ พื้นที่ เนื้อที่ ๘๔,๓๑๘-๓-๔๗ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๙,๒๐๒ ราย ๑๑,๖๕๒ แปลง (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๖) ซึ่งพื้นที่ คทช.ส่วนใหญ่ เกษตรกรมีการทำไร่เลื่อนลอยและปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวไร่ และยางพารา เป็นต้น ทำให้มีปัญหาในเรื่องของการใช้สารเคมี ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น รายได้ลดลง ตลอดจนเกิดปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และเกิดการชะล้างพังทลายของดิน มีความไม่มั่นคงในอาชีพเกษตรกรอาจส่งผลให้เกษตรกรเกิดการขยายบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตรเชิงเดี่ยวเพิ่มมากขึ้น</p> <p>ดังนั้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดน่าน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ คทช.สร้างอาชีพเพิ่มรายได้และอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ขึ้นมา เพื่อมุ่งพัฒนาและส่งเสริมอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนให้กับเกษตรกรในพื้นที่ คทช.ตลอดจนส่งผลให้เกิดรายได้ที่มั่นคง เกษตรกรสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืนต่อไป</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรโดยการสร้างอาชีพเพิ่มรายได้และอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๕.๑) จำนวนเกษตรกรในพื้นที่ คทช.ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเพิ่มมากขึ้น ๕.๒) จำนวนเกษตรกรในพื้นที่ คทช. มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ๕.๓) เกษตรกรในพื้นที่ คทช.ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่การเกษตร ๕.๔) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ คทช.จังหวัดน่าน
๗. กิจกรรมหลัก	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ คทช.สร้างอาชีพเพิ่มรายได้และอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพในพื้นที่ คทช. ๒๘๓,๐๐๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรในพื้นที่ คทช. ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การสร้างการรับรู้เกษตรกรยั่งยืนในพื้นที่ คทช. ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

๘. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๑,๒๘๓,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑๑.๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และพัฒนาอาชีพ เพื่อสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ๑๑.๒) สินค้าเกษตรในพื้นที่ คทช.ได้รับการรับรองมาตรฐาน ๑๑.๓) สินค้าเกษตรในพื้นที่ คทช.มีการใช้สารเคมีที่ลดลง ๑๑.๔) มีการรวมกลุ่มอาชีพในพื้นที่ คทช.เพิ่มขึ้น
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑๒.๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาอาชีพเพื่อสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ๑๒.๒) ประชาชนในพื้นที่ คทช.มีสุขภาพที่ดี ไม่มีการใช้สารเคมี ๑๒.๓) พื้นที่ คทช.ได้รับการฟื้นฟูสามารถเป็นป่าต้นน้ำสร้างความอุดมสมบูรณ์ในระยะยาวต่อไป

